

Πολιτικός ἢ περὶ τῆς βασιλείας, λογικός τοῦ Πλάτωνος

www.physics.ntua.gr/mourmouras/greats/platon/

Σωκράτης, Θεόδωρος, Ξένος, Σωκράτης ὁ νεώτερος.

[257.a]

{Σωκράτης} Ἦ πολλὴν χάριν ὀφείλω σοι τῆς Θεαιτήτου γνωρίσεως, ὦ Θεόδωρε, ἅμα καὶ τῆς τοῦ ξένου.

{Θεόδωρος} Τάχα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ὀφειλήσεις ταύτης τριπλασίαν· ἐπειδὴν τὸν τε πολιτικὸν ἀπεργάσωνταί σοι καὶ τὸν φιλόσοφον.

{Σωκράτης} Εἶεν· οὕτω τοῦτο, ὦ φίλε Θεόδωρε, φήσομεν ἀκηκοότες εἶναι τοῦ περὶ λογισμοὺς καὶ τὰ γεωμετρικὰ κρατίστου;

[b] {Θεόδωρος} Πῶς, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Τῶν ἀνδρῶν ἕκαστον θέντος τῆς ἴσης ἀξίας, οἱ τῇ τιμῇ πλέον ἀλλήλων ἀφεστᾶσιν ἢ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν τῆς ὑμετέρας τέχνης.

{Θεόδωρος} Εὖ γε νῆ τὸν ἡμέτερον θεόν, ὦ Σώκρατες, τὸν Ἄμμωνα, καὶ δικαίως, καὶ πάνυ μὲν οὖν μνημονικῶς ἐπέπληξάς μοι τὸ περὶ τοὺς λογισμοὺς ἀμάρτημα. καὶ σὲ μὲν ἀντὶ τούτων εἰς αὐθις μέτειμι· σὺ δ' ἡμῖν, ὦ ξένε, μηδαμῶς ἀποκάμης χαριζόμενος, ἀλλ' ἐξῆς, εἴτε τὸν πολιτικὸν ἄνδρα [c] πρότερον εἴτε τὸν φιλόσοφον προαιρῆ, προελόμενος διέξελεθε.

{Ξένος} Ταῦτ', ὦ Θεόδωρε, ποιητέον· ἐπεὶπερ ἅπαξ γε ἐγκεχειρήκαμεν, καὶ οὐκ ἀποστατέον πρὶν ἂν αὐτῶν πρὸς τὸ τέλος ἔλθωμεν. ἀλλὰ γὰρ περὶ Θεαιτήτου τοῦδε τί χρὴ δρᾶν με;

{Θεόδωρος} Τοῦ πέρι;

{Ξένος} Διαναπαύσωμεν αὐτὸν μεταλαβόντες αὐτοῦ τὸν συγγυμναστήν τόνδε Σωκράτη; ἢ πῶς συμβουλεύεις;

{Θεόδωρος} Καθάπερ εἶπες, μεταλάμβανε· νέω γὰρ ὄντε ῥᾶον οἴσητον πάντα πόνον ἀναπαυομένω.

[d] {Σωκράτης} Καὶ μὴν κινδυνεύετον, ὦ ξένε, ἅμφω ποθὲν ἐμοὶ συγγένειαν ἔχειν τινά. τὸν μὲν γε οὖν ὑμεῖς κατὰ τὴν τοῦ προσώπου φύσιν ὅμοιον ἐμοὶ φαίνεσθαί φατε, τοῦ δ' ἡμῖν ἢ [258.a] κλῆσις ὁμώνυμος οὔσα καὶ ἡ πρόσρησις παρέχεται τινα οἰκειότητα. δεῖ δὴ τοὺς γε συγγενεῖς ἡμᾶς ἀεὶ προθύμως διὰ λόγων ἀναγνωρίζειν. Θεαιτήτῳ μὲν οὖν αὐτός τε συνήμεριζα χθὲς διὰ λόγων καὶ νῦν ἀκήκοα ἀποκρινόμενου, Σωκράτους δὲ οὐδέτερα· δεῖ δὲ σκέψασθαι καὶ τοῦτον. ἐμοὶ μὲν οὖν εἰς αὐθις, σοὶ δὲ νῦν ἀποκρινέσθω.

{Ξένος} Ταῦτ' ἔσται. ὦ Σώκρατες, ἀκούεις δὴ Σωκράτους;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Συγχωρεῖς οὖν οἷς λέγει;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

[b] {Ξένος} Οὐ τὰ σὰ κωλύειν φαίνεται, δεῖ δὲ ἴσως ἔτι ἤττον τάμὰ διακωλύειν. ἀλλὰ δὴ μετὰ τὸν σοφιστὴν ἀναγκαῖον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, πολιτικὸν τὸν ἄνδρα διαζητεῖν νῶν· καὶ μοι λέγε πότερον τῶν ἐπιστημόνων τιν' ἡμῖν καὶ τοῦτον θετέον, ἢ πῶς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως.

{Ξένος} Τὰς ἐπιστήμας ἄρα διαληπτέον, ὥσπερ ἠνίκα τὸν πρότερον ἐσκοποῦμεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τάχ' ἄν.

{Ξένος} Οὐ μὲν δὴ κατὰ ταῦτόν γε, ὃ Σώκρατες, φαίνεται μοι τμημα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μῆν;

[c] {Ξένος} Κατ' ἄλλο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔοικέν γε.

{Ξένος} Τὴν οὖν πολιτικὴν ἀτραπὸν πῆ τις ἀνευρήσει; δεῖ γὰρ αὐτὴν ἀνευρεῖν, καὶ χωρὶς ἀφελόντας ἀπὸ τῶν ἄλλων ιδέαν αὐτῇ μίαν ἐπισφραγίσασθαι, καὶ ταῖς ἄλλαις ἐκτροπαῖς ἐν ἄλλο εἶδος ἐπισημηναμένους πάσας τὰς ἐπιστήμας ὡς οὔσας δύο εἶδη διανοηθῆναι τὴν ψυχὴν ἡμῶν ποιῆσαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τοῦτ' ἤδη σὸν οἶμα τὸ ἔργον, ὃ ξένε, ἀλλ' οὐκ ἐμὸν γίγνεται.

[d] {Ξένος} Δεῖ γε μῆν, ὃ Σώκρατες, αὐτὸ εἶναι καὶ σόν, ὅταν ἐμφανὲς ἡμῖν γένηται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς εἶπες.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν οὐκ ἀριθμητικὴ μὲν καὶ τινες ἕτεραι ταύτῃ συγγενεῖς τέχναι ψιλαὶ τῶν πράξεων εἰσι, τὸ δὲ γνῶναι παρέσχοντο μόνον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστιν οὕτως.

{Ξένος} Αἰ δέ γε περὶ τεκτονικὴν αὖ καὶ σύμπασαν χειρουργίαν ὥσπερ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐνοῦσαν σύμφυτον τὴν [e] ἐπιστήμην κέκτηνται, καὶ συναποτελοῦσι τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν σώματα πρότερον οὐκ ὄντα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μῆν;

{Ξένος} Ταύτῃ τοίνυν συμπάσας ἐπιστήμας διαίρει, τὴν μὲν πρακτικὴν προσειπών, τὴν δὲ μόνον γνωστικὴν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστω σοι ταῦθ' ὡς μιᾶς ἐπιστήμης τῆς ὅλης εἶδη δύο.

{Ξένος} Πότερον οὖν τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλέα καὶ δεσπότην καὶ ἔτ' οἰκονόμον θήσομεν ὡς ἐν πάντα ταῦτα προσαγορεύοντες, ἢ τσοαύτας τέχνας αὐτὰς εἶναι φῶμεν ὅσαπερ ὀνόματα ἐρρήθη; μᾶλλον δέ μοι δεῦρο ἔπου.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ;

[259.a]

{Ξένος} Τῆδε. εἴ τώ τις τῶν δημοσιευόντων ἰατρῶν ἱκανὸς συμβουλεύειν ἰδιωτεύων αὐτός, ἄρ' οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῷ προσαγορεύεσθαι τοῦνομα τῆς τέχνης ταῦτόν ὅπερ ᾧ συμβουλεύει;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τί δ'; ὅστις βασιλεύοντι χώρας ἀνδρὶ παραινεῖν δεινὸς ἰδιώτης ὢν αὐτός, ἄρ' οὐ φήσομεν ἔχειν αὐτόν τὴν ἐπιστήμην ἣν ἔδει τὸν ἄρχοντα αὐτόν κεκτῆσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φήσομεν.

[b] {Ξένος} Ἀλλὰ μὴν ἢ γε ἀληθινοῦ βασιλέως βασιλική;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Ταύτην δὲ ὁ κεκτημένος οὐκ, ἄντε ἄρχων ἄντε ἰδιώτης ὢν τυγχάνη, πάντως κατὰ γε τὴν τέχνην αὐτὴν βασιλικὸς ὀρθῶς προσρηθήσεται;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δίκαιον γοῦν.

{Ξένος} Καὶ μὴν οἰκονόμος γε καὶ δεσπότης ταυτόν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

{Ξένος} Τί δέ; μεγάλης σχῆμα οἰκίσεως ἢ μικρᾶς αὖ πόλεως ὄγκος μῶν τι πρὸς ἀρχὴν διοίσετον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδέν.

[c] {Ξένος} Οὐκοῦν, ὃ νυνδὴ διεσκοπούμεθα, φανερόν ὡς ἐπιστήμη μία περὶ πάντ' ἐστὶ ταῦτα· ταύτην δὲ εἴτε βασιλικὴν εἴτε πολιτικὴν εἴτε οἰκονομικὴν τις ὀνομάζει, μηδὲν αὐτῷ διαφερώμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί γάρ;

{Ξένος} Ἀλλὰ μὴν τόδε γε δῆλον, ὡς βασιλεὺς ἅπας χερσὶ καὶ σύμπαντι τῷ σώματι σμίκρ' ἄττα εἰς τὸ κατέχειν τὴν ἀρχὴν δύναται πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς σύνεσιν καὶ ῥώμην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον.

{Ξένος} Τῆς δὴ γνωστικῆς μᾶλλον ἢ τῆς χειροτεχνικῆς καὶ [d] ὅλως πρακτικῆς βούλει τὸν βασιλέα φῶμεν οἰκειότερον εἶναι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

{Ξένος} Τὴν ἄρα πολιτικὴν καὶ πολιτικὸν καὶ βασιλικὴν καὶ βασιλικὸν εἰς ταῦτόν ὡς ἐν πάντα ταῦτα συνθήσομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον.

{Ξένος} Οὐκοῦν πορευοίμεθ' ἂν ἐξῆς, εἰ μετὰ ταῦτα τὴν γνωστικὴν διοριζοίμεθα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν ἂν ἄρα ἐν αὐτῇ τινα διαφυγὴν κατανοήσωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φράζε ποίαν.

[e] {Ξένος} Τοιάνδε. λογιστικὴ πού τις ἡμῖν ἦν τέχνη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τῶν γνωστικῶν γε οἶμαι παντάπασι τεχνῶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Γνούση δὴ λογιστικῇ τὴν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς διαφορὰν μῶν τι πλεον ἔργον δώσομεν ἢ τὰ γνωσθέντα κρῖναι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Καὶ γὰρ ἀρχιτέκτων γε πᾶς οὐκ αὐτὸς ἐργατικός ἀλλ' ἐργατῶν ἄρχων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Παρεχόμενός γέ που γνῶσιν ἀλλ' οὐ χειρουργίαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως.

[260.a]

{Ξένος} Δικαίως δὴ μετέχειν ἂν λέγοιτο τῆς γνωστικῆς ἐπιστήμης.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Τούτῳ δέ γε οἶμαι προσήκει κρίναντι μὴ τέλος ἔχειν μηδ' ἀπηλλάχθαι, καθάπερ ὁ λογιστὴς ἀπήλλακτο, προστάττειν δὲ ἐκάστοις τῶν ἐργατῶν τό γε πρόσφορον ἕως ἂν ἀπεργάσωνται τὸ προσταχθέν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οὐκοῦν γνωστικαὶ μὲν αἶ τε τοιαῦται σύμπασαι καὶ ὅποσαι συνέπονται τῇ λογιστικῇ, κρίσει δὲ καὶ ἐπιτάξει [b] διαφέρετον ἀλλήλοιν τούτῳ τῷ γένει;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεσθον.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν συμπάσης τῆς γνωστικῆς εἰ τὸ μὲν ἐπιτακτικὸν μέρος, τὸ δὲ κριτικὸν διαιρούμενοι προσείπομεν, ἐμμελῶς ἂν φαῖμεν διηρηθῆσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν.

{Ξένος} Ἀλλὰ μήν τοῖς γε κοινῇ τι πράττουσιν ἀγαπητὸν ὁμονοεῖν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Τούτου τοίνυν μέχριπερ ἂν αὐτοὶ κοινωνῶμεν, ἐατέον τὰ γε τῶν ἄλλων δοξάσματα χαίρειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

[c] {Ξένος} Φέρε δὴ, τούτοις τοῖς τέχναις ἡμῖν τὸν βασιλικὸν ἐν ποτέρᾳ θετέον; ἄρ' ἐν τῇ κριτικῇ, καθάπερ τινὰ θεατὴν, ἢ μᾶλλον τῆς ἐπιτακτικῆς ὡς ὄντα αὐτὸν τέχνης θήσομεν, δεσπόζοντά γε;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ μᾶλλον;

{Ξένος} Τὴν ἐπιτακτικὴν δὴ τέχνην πάλιν ἂν εἶη θεατέον εἴ πῃ διέστηκεν. καὶ μοι δοκεῖ τῆδέ πῃ, καθάπερ ἢ τῶν καπήλων τέχνη τῆς τῶν αὐτοπωλῶν διώριστα τέχνης, καὶ [d] τὸ βασιλικὸν γένος ἔοικεν ἀπὸ τοῦ τῶν κηρύκων γένους ἀφωρίσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Πωληθέντα που πρότερον ἔργα ἀλλότρια παραδεχόμενοι δεύτερον πωλοῦσι πάλιν οἱ κάπηλοι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Οὐκοῦν καὶ τὸ κηρυκικὸν φύλον ἐπιταχθέντ' ἀλλότρια νοήματα παραδεχόμενον αὐτὸ δεύτερον ἐπιτάττει πάλιν ἑτέροις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα.

{Ξένος} Τί οὖν; εἰς ταῦτόν μείζομεν βασιλικὴν ἐρμηνευτικῆ, [e] κελουστικῆ, μαντικῆ, κηρυκικῆ, καὶ πολλαῖς ἑτέραις τούτων τέχναις συγγενέσιν, αἱ σύμπασαι τό γ' ἐπιτάττειν ἔχουσιν; ἢ βούλει, καθάπερ ἠκάζομεν νυνδὴ, καὶ τοῦνομα παρεικάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ σχεδὸν ἀνώνυμον ὄν τυγχάνει τῶν αὐτεπιτακτικῶν γένος, καὶ ταύτη ταῦτα διελώμεθα, τὸ μὲν τῶν βασιλέων γένος εἰς τὴν αὐτεπιτακτικὴν θέντες, τοῦ δὲ ἄλλου παντὸς ἀμελήσαντες, ὄνομα ἕτερον αὐτοῖς παραχωρήσαντες θέσθαι τινά; τοῦ γὰρ ἄρχοντος ἔνεκα ἡμῖν ἢ μέθοδος ἦν [261.a] ἀλλ' οὐχὶ τοῦ ἐναντίου.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοῦτο μετρίως ἀφέστηκεν ἀπ' ἐκείνων, ἀλλοτριότητι διορισθὲν πρὸς οἰκειότητα, τοῦτο αὐτὸ πάλιν αὖ διαιρεῖν ἀναγκαῖον, εἴ τινα τομὴν ἔτι ἔχομεν ὑπέικουσιν ἐν τούτῳ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Καὶ μὴν φαινόμεθα ἔχειν· ἀλλ' ἐπακολουθῶν σύντεμνε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ;

{Ξένος} Πάντας ὁπόσους ἂν ἄρχοντας διανοηθῶμεν ἐπιτάξει [b] προσχρωμένους ἄρ' οὐχ εὐρήσομεν γενέσεώς τινος ἔνεκα προστάττοντας;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Καὶ μὴν τά γε γινόμενα πάντα δίχα διαλαβεῖν οὐ παντάπασι χαλεπὸν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ;

{Ξένος} Τὰ μὲν ἄψυχα αὐτῶν ἐστὶ που συμπάντων, τὰ δ' ἔμψυχα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τούτοις δέ γε αὐτοῖς τὸ τοῦ γνωστικοῦ μέρος ἐπιτακτικὸν ὄν, εἶπερ βουλόμεθα τέμνειν, τεμοῦμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κατὰ τί;

{Ξένος} Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς τῶν ἀψύχων γενέσεσιν αὐτοῦ τάττοντες, [c] τὸ δ' ἐπὶ ταῖς τῶν ἐμψύχων· καὶ πᾶν οὕτως ἤδη διαιρήσεται δίχα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι γε.

{Ξένος} Τὸ μὲν τοίνυν αὐτῶν παραλίπωμεν, τὸ δ' ἀναλάβωμεν, ἀναλαβόντες δὲ μερισώμεθα εἰς δύο τὸ σύμπαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεις δ' αὐτοῖν ἀναληπτέον εἶναι πότερον;

{Ξένος} Πάντως που τὸ περὶ τὰ ζῶα ἐπιτακτικόν. οὐ γὰρ δὴ τό γε τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης ἐστὶ ποτε τῶν ἀψύχων ἐπιστατοῦν, οἷον ἀρχιτεκτονικόν, ἀλλὰ γενναιότερον, ἐν τοῖς [d] ζῴοις καὶ περὶ αὐτὰ ταῦτα τὴν δύναμιν ἀεὶ κεκτημένον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Τὴν γε μὴν τῶν ζῴων γένεσιν καὶ τροφήν τὴν μὲν τις ἂν ἴδοι μονοτροφίαν οὔσαν, τὴν δὲ κοινήν τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις θρεμμάτων ἐπιμέλειαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Ἄλλ' οὐ μὴν τὸν γε πολιτικὸν εὐρήσομεν ἰδιοτρόφον, ὥσπερ βοηλάτην ἢ τινα ἵπποκόμον, ἀλλ' ἵπποφορβῶ τε καὶ βουφορβῶ μᾶλλον προσεικότα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται γε δὴ ῥηθὲν νῦν.

[e] {Ξένος} Πότερον οὖν τῆς ζωοτροφίας τὴν τῶν συμπόλλων κοινήν τροφήν ἀγελαιοτροφίαν ἢ κοινοτροφικὴν τινα ὀνομάζομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅποτερον ἂν ἐν τῷ λόγῳ συμβαίη.

{Ξένος} Καλῶς γε, ὃ Σώκρατες· κἂν διαφυλάξῃς τὸ μὴ σπουδάζειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασιν, πλουσιώτερος εἰς τὸ γῆρας ἀναφανήσῃ φρονήσεως. νῦν δὲ τοῦτο μὲν, καθάπερ διακελεύῃ, ποιητέον· τὴν δὲ ἀγελαιοτροφικὴν ἄρ' ἐννοεῖς πῆ [262.a] τις δίδυμον ἀποφήνας τὸ ζητούμενον ἐν διπλασίοις τὰ νῦν ἐν τοῖς ἡμίσεσιν εἰς τότε ποιήσει ζητεῖσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Προθυμήσομαι. καὶ μοι δοκεῖ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἕτεραίς τις εἶναι, τῶν δ' αὖ θηρίων ἄλλη τροφή.

{Ξένος} Παντάπασι γε προθυμότερα καὶ ἀνδρειότερα διήρησαι· μὴ μέντοι τοῦτο γε εἰς αὐθις κατὰ δύναμιν πάσχωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Μὴ σμικρὸν μόριον ἐν πρὸς μεγάλα καὶ πολλὰ [b] ἀφαιρῶμεν, μηδὲ εἶδους χωρὶς· ἀλλὰ τὸ μέρος ἅμα εἶδος ἐχέτω. κάλλιστον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων εὐθύς διαχωρίζειν τὸ ζητούμενον, ἂν ὀρθῶς ἔχη, καθάπερ ὀλίγον σὺ πρότερον οἰηθεὶς ἔχειν τὴν διαίρεσιν ἐπέσπευσας τὸν λόγον, ἰδὼν ἐπ' ἀνθρώπους πορευόμενον· ἀλλὰ γάρ, ὃ φίλε, λεπτοurgerεῖν οὐκ ἀσφαλές, διὰ μέσων δὲ ἀσφαλέστερον ἰέναι τέμνοντας, καὶ μᾶλλον ιδέαις ἂν τις προστυγχάνοι. τοῦτο δὲ διαφέρει τὸ [c] πᾶν πρὸς τὰς ζητήσεις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς, ὃ ξένη, λέγεις τοῦτο;

{Ξένος} Πειρατέον ἔτι σαφέστερον φράζειν εὐνοία τῆς σῆς φύσεως, ὧ Σώκρατες. ἐν τῷ μὲν οὖν παρεστηκότι τὰ νῦν δηλωῶσαι μηδὲν ἐνδεῶς ἀδύνατον· ἐπιχειρητέον δέ τι καὶ σμικρῷ πλέον αὐτὸ προαγαγεῖν εἰς τὸ πρόσθεν σαφηνείας ἕνεκα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον οὖν δὴ φράξεις διαιρουμένους ἡμᾶς οὐκ ὀρθῶς ἄρτι δρᾶν;

{Ξένος} Τοιόνδε, οἷον εἴ τις τάνθρώπινον ἐπιχειρήσας δίχα [d] διελέσθαι γένος διαιροῖ καθάπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἐνθάδε διανέμουσι, τὸ μὲν Ἑλληνικὸν ὡς ἐν ἀπὸ πάντων ἀφαιροῦντες χωρὶς, σύμπασι δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσιν, ἀπίροις οὔσι καὶ ἀμείκτοις καὶ ἀσυμφώνοις πρὸς ἄλληλα, βάρβαρον μιᾷ κλήσει προσειπόντες αὐτὸ διὰ ταύτην τὴν μίαν κλήσιν καὶ γένος ἐν αὐτὸ εἶναι προσδοκῶσιν· ἢ τὸν ἀριθμὸν τις αὖ νομίζει κατ' εἶδη δύο διαιρεῖν μυριάδα ἀποτεμνόμενος ἀπὸ πάντων, [e] ὡς ἐν εἶδος ἀποχωρίζων, καὶ τῷ λοιπῷ δὴ παντὶ θέμενος ἐν ὄνομα διὰ τὴν κλήσιν αὖ καὶ τοῦτ' ἀξιοῖ γένος ἐκείνου χωρὶς ἕτερον ἐν γίνεσθαι. κάλλιον δέ που καὶ μᾶλλον κατ' εἶδη καὶ δίχα διαιροῖτ' ἂν, εἰ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἀρτίῳ καὶ περιττῷ τις τέμνει, τὸ δὲ αὖ τῶν ἀνθρώπων γένος ἄρρени καὶ θήλει, Λυδοὺς δὲ ἢ Φρύγας ἢ τινὰς ἑτέρους πρὸς ἅπαντας τάττων ἀποσχίζοι τότε, ἠνίκα ἀποροῖ γένος ἅμα καὶ μέρος εὐρίσκειν [263.a] ἐκάτερον τῶν σχισθέντων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὁρθότατα· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο αὐτό, ὧ ξένε, πῶς ἂν τις γένος καὶ μέρος ἐναργέστερον γνοιή, ὡς οὐ ταυτόν ἐστίον ἄλλ' ἕτερον ἀλλήλοιν;

{Ξένος} Ὡ βέλτιστε ἀνδρῶν, οὐ φαῦλον προστάτεις, Σώκρατες. ἡμεῖς μὲν καὶ νῦν μακροτέραν τοῦ δέοντος ἀπὸ τοῦ προτεθέντος λόγου πεπλανήμεθα, σὺ δὲ ἔτι πλέον ἡμᾶς κελεύεις πλανηθῆναι. νῦν μὲν οὖν, ὡσπερ εἰκός, ἐπανάωμεν [b] πάλιν· ταῦτα δὲ εἰς αὐθις κατὰ σχολὴν καθάπερ ἰχνεύοντες μέτιμεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γε αὖ παντάπασιν φύλαξαι, μὴ ποτε παρ' ἐμοῦ δόξης αὐτὸ ἐναργῶς διωρισμένον ἀκηκοέναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Εἶδός τε καὶ μέρος ἕτερον ἀλλήλων εἶναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Ὡς εἶδος μὲν ὅταν ἦ του, καὶ μέρος αὐτὸ ἀναγκαῖον εἶναι τοῦ πράγματος ὅτουπερ ἂν εἶδος λέγηται· μέρος δὲ εἶδος οὐδεμία ἀνάγκη. ταύτη με ἢ κείνη μᾶλλον, ὧ Σώκρατες, ἀεὶ φάθι λέγειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ταῦτ' ἔσται.

[c] {Ξένος} Φράσον δὴ μοι τὸ μετὰ τοῦτο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον;

{Ξένος} Τὸ τῆς ἀποπλανήσεως ὀπόθεν ἡμᾶς δεῦρ' ἤγαγεν. οἶμαι μὲν γὰρ μάλιστα, ὅθεν ἐρωτηθεὶς σὺ τὴν ἀγγελαιοτροφίαν ὅπη διαιρετέον εἶπες μάλα προθύμως δύο εἶναι ζώων γένη, τὸ μὲν ἀνθρώπινον, ἕτερον δὲ τῶν ἄλλων συμπάντων θηρίων ἐν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ.

{Ξένος} Καὶ ἔμοιγε δὴ τότε ἐφάνης μέρος ἀφαιρῶν ἠγεῖσθαι καταλιπεῖν τὸ λοιπὸν αὖ πάντων γένος ἐν, ὅτι πᾶσι ταυτόν [d] ἐπονομάζειν ἔσχεσ ὄνομα, θηρία καλέσας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἦν καὶ ταῦτα οὕτως.

{Ξένος} Τὸ δέ γε, ὃ πάντων ἀνδρειότατε, τάχ' ἄν, εἴ που φρόνιμόν ἐστί τι ζῶον ἕτερον, οἷον δοκεῖ τὸ τῶν γεράνων, ἢ τι τοιοῦτον ἄλλο, ὃ κατὰ ταῦτά ἴσως διονομάζει καθάπερ καὶ σύ, γεράνους μὲν ἐν γένος ἀντιτιθὲν τοῖς ἄλλοις ζώοις καὶ σεμνῦνον αὐτὸ ἑαυτό, τὰ δὲ ἄλλα μετὰ τῶν ἀνθρώπων συλλαβὸν εἰς ταῦτ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν ἴσως θηρία προσείποι. [e] πειραθῶμεν οὖν ἡμεῖς ἐξευλαβεῖσθαι πάνθ' ὅποσα τοιαῦτα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Μὴ πᾶν τὸ τῶν ζῶων γένος διαιρούμενοι, ἵνα ἤττον αὐτὰ πάσχωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδὲν γὰρ δεῖ.

{Ξένος} Καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε ἡμαρτάνετο ταύτη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δὴ;

{Ξένος} Τῆς γνωστικῆς ὅσον ἐπιτακτικὸν ἡμῖν μέρος ἦν που τοῦ ζωοτροφικοῦ γένους, ἀγελαίων μὴν ζῶων. ἢ γάρ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

[264.a]

{Ξένος} Διήρητο τοῖνυν ἤδη καὶ τότε σύμπαν τὸ ζῶον τῷ τιθασῶ καὶ ἀγρίῳ. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τιθασεῦεσθαι φύσιν ἡμερα προσείρηται, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα ἄγρια.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

{Ξένος} Ἦν δέ γε θηρεύομεν ἐπιστήμην, ἐν τοῖς ἡμέροις ἦν τε καὶ ἔστιν, ἐπὶ τοῖς ἀγελαίοις μὴν ζητητέα θρέμμασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Μὴ τοῖνυν διαιρώμεθα ὡσπερ τότε πρὸς ἅπαντα ἀποβλέψαντες, μηδὲ σπεύσαντες, ἵνα δὴ ταχὺ γενώμεθα [b] πρὸς τῇ πολιτικῇ. πεποίηκε γὰρ ἡμᾶς καὶ νῦν παθεῖν τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν πάθος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον;

{Ξένος} Οὐχ ἡσύχους εὖ διαιροῦντας ἠνυκέναι βραδύτερον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ καλῶς γε, ὃ ξένε, πεποίηκε.

{Ξένος} Ταῦτ' ἔστω. πάλιν δ' οὖν ἐξ ἀρχῆς τὴν κοινοτροφικὴν πειρώμεθα διαιρεῖν· ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο ὃ σὺ προθυμῇ διαπεραινόμενος ὁ λόγος αὐτός σοι κάλλιον μηνύσει. καὶ μοι φράζε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον δὴ;

{Ξένος} Τόδε, εἴ τινων πολλάκις ἄρα διακήκοας· οὐ γὰρ δὴ [c] προστυχῆς γε αὐτὸς οἶδ' ὅτι γέγονας ταῖς ἐν τῷ Νεῖλῳ τιθασείαις τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ἐν ταῖς βασιλικαῖς λίμναις. ἐν μὲν γὰρ κρήναις τάχ' ἄν ἴσως εἴης ἠσθημένος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τεθέαμαι κάκεῖνα πολλῶν ἀκήκοα.

{Ξένος} Καὶ μὴν χηνοβωτίας γε καὶ γερανοβωτίας, εἰ καὶ μὴ πεπλάνησαι περὶ τὰ Θετταλικά πεδία, πέπυσαι γοῦν καὶ πιστεύεις εἶναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

[d] {Ξένος} Τοῦδ' ἕνεκά τοι πάντα ἠρώτησα ταῦτα, διότι τῆς τῶν ἀγελαίων τροφῆς ἔστι μὲν ἔνυδρον, ἔστι δὲ καὶ ξηροβατικόν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστι γὰρ οὖν.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν καὶ σοὶ συνδοκεῖ ταύτη δεῖν διχάζειν τὴν κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην, ἐφ' ἑκατέρω τούτων τὸ μέρος αὐτῆς ἐπινέμοντας ἑκάτερον, τὸ μὲν ἕτερον ὑγροτροφικὸν ὀνομάζοντας, τὸ δ' ἕτερον ξηροτροφικόν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔμοιγε.

{Ξένος} Καὶ μὴν καὶ τὸ βασιλικὸν οὕτως οὐ ζητήσομεν [e] ὁποτέρας ἐστὶ τῆς τέχνης· δῆλον δὲ γὰρ παντί.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Πᾶς μὲν δὲ τὸ γε ξηροτροφικὸν τῆς ἀγελαιοτροφίας διέλοιτ' ἂν φύλον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Τῷ πτηνῷ τε καὶ πεζῷ διορισάμενος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα.

{Ξένος} Τί δέ; τὸ πολιτικὸν ἢ περὶ τὸ πεζὸν ζητητέον; ἢ οὐκ οἶει καὶ τὸν ἀφρονέστατον ὡς ἔπος εἰπεῖν δοξάζειν οὕτως;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔγωγε.

{Ξένος} Τὴν δὲ πεζονομικὴν, καθάπερ ἄρτι τὸν ἀριθμὸν, δεῖ τεμνομένην δίχα ἀποφαίνειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον.

[265.a]

{Ξένος} Καὶ μὴν ἐφ' ὃ γε μέρος ὠρμηκεν ἡμῖν ὁ λόγος, ἐπ' ἐκεῖνο δύο τινὲ καθορᾶν ὁδῶ τεταμένα φαίνεται, τὴν μὲν θάπτω, πρὸς μέγα μέρος σμικρὸν διαιρουμένην, τὴν δέ, ὅπερ ἐν τῷ πρόσθεν ἐλέγομεν ὅτι δεῖ μεσοτομεῖν ὡς μάλιστα, τοῦτ' ἔχουσιν μᾶλλον, μακροτέραν γε μὴν. ἔξεστιν οὖν ὁποτέραν ἂν βουλευθῶμεν, ταύτην πορευθῆναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δέ; ἀμφοτέρας ἀδύνατον;

{Ξένος} Ἄμα γ', ὃ θαυμαστόν· ἐν μέρει γε μὴν δῆλον ὅτι δυνατόν.

[b] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἐν μέρει τοίνυν ἔγωγε ἀμφοτέρας αἰροῦμαι.

{Ξένος} Ῥάδιον, ἐπειδὴ τὸ λοιπὸν βραχύ· κατ' ἀρχὰς μὴν καὶ μεσοῦσιν ἅμα τῆς πορείας χαλεπὸν ἂν ἦν ἡμῖν τὸ πρόσταγμα. νῦν δ', ἐπειδὴ δοκεῖ ταύτη, τὴν μακροτέραν πρότερον ἴωμεν· νεαλέστεροι γὰρ ὄντες ῥᾶον αὐτὴν πορευσόμεθα. τὴν δὲ δὴ διαίρεσιν ὄρα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγε.

{Ξένος} Τὰ πεζὰ ἡμῖν τῶν ἡμέρων, ὅσα περ ἀγελαῖα, διηρημένα ἐστὶ φύσει δίχα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίτι;

{Ξένος} Τῷ τῶν μὲν τὴν γένεσιν ἄκερων εἶναι, τῶν δὲ κερασφόρον.

[c] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται.

{Ξένος} Τὴν δὴ πεζονομικὴν διελὼν ἀπόδος ἑκατέρῳ τῷ μέρει λόγῳ χρώμενος. ἂν γὰρ ὀνομάζωιν αὐτὰ βουληθῆς, ἔσται σοι περιπεπλεγμένον μᾶλλον τοῦ δέοντος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς οὖν χρὴ λέγειν;

{Ξένος} Ὡδε· τῆς πεζονομικῆς ἐπιστήμης δίχα διαιρεθείσης τὸ μόριον θάτερον ἐπὶ τῷ κερασφόρῳ μέρει τῷ τῆς ἀγέλης ἐπιτετάχθαι, τὸ δὲ ἕτερον ἐπὶ τῷ τῆς ἀκεράτου.

[d] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ταῦτ' ἔστω ταῦτη λεχθέντα· πάντως γὰρ ἰκανῶς δεδήλωται.

{Ξένος} Καὶ μὴν ὁ γε βασιλεὺς ἡμῖν αὖ καταφανῆς ὅτι κολοβὸν ἀγέλην τινὰ κεράτων νομεύει.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ δῆλος;

{Ξένος} Ταύτην τοίνυν καταθραύσαντες τὸ γιγνόμενον αὐτῷ πειρώμεθα ἀποδοῦναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Πότερον οὖν βούλει τῷ σχιστῷ τε καὶ τῷ καλουμένῳ μώνυχι διαιρεῖν αὐτὴν ἢ τῇ κοινογονίᾳ τε καὶ ἰδιογονίᾳ; μανθάνεις γὰρ που.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[e] {Ξένος} Ὅτι τὸ μὲν τῶν ἵππων καὶ ὄνων πέφυκεν ἐξ ἀλλήλων γεννᾶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τὸ δέ γε λοιπὸν ἔτι τῆς λείας ἀγέλης τῶν ἡμέρων ἀμιγῆς γένει πρὸς ἄλληλα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Τί δ'; ὁ πολιτικὸς ἄρ' ἐπιμέλειαν ἔχειν φαίνεται πότερα κοινογενοῦς φύσεως ἢ τινος ἰδιογενοῦς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον ὅτι τῆς ἀμείκτου.

{Ξένος} Ταύτην δὴ δεῖ καθάπερ τὰ ἔμπροσθεν, ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς δίχα διαστέλλειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δεῖ γὰρ οὖν.

[266.a]

{Ξένος} Καὶ μὴν τό γε ζῶον, ὅσον ἡμερον καὶ ἀγελαῖον, σχεδὸν πλὴν γενοῖν δυοῖν πᾶν ἤδη κατακεκερμάτισται. τὸ γὰρ τῶν κυνῶν οὐκ ἐπάξιον καταριθμεῖν γένος ὡς ἐν ἀγελαίοις θρέμμασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐ γὰρ οὖν. ἀλλὰ τίτι δὴ τῷ δύο διαιροῦμεν;

{Ξένος} Ὡπερ καὶ δίκαιόν γε Θεαίτητόν τε καὶ σὲ διανέμειν, ἐπειδὴ καὶ γεωμετρίας ἄπτεσθον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τῷ;

{Ξένος} Τῇ διαμέτρῳ δῆπου καὶ πάλιν τῇ τῆς διαμέτρου διαμέτρῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς εἶπες;

[b] {Ξένος} Ἡ φύσις, ἦν τὸ γένος ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων κέκτηται, μῶν ἄλλως πως εἰς τὴν πορείαν πέφυκεν ἢ καθάπερ ἡ διάμετρος ἢ δυνάμει δίπους;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ ἄλλως.

{Ξένος} Καὶ μὴν ἢ γε τοῦ λοιποῦ γένους πάλιν ἐστὶ κατὰ δύναμιν αὖ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως διάμετρος, εἴπερ δυοῖν γέ ἐστι ποδοῖν δις πεφυκυῖα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐκ ἔστι; καὶ δὴ καὶ σχεδὸν ὁ βούλει δηλοῦν μανθάνω.

{Ξένος} Πρὸς δὴ τούτοις ἕτερον αὖ τι τῶν πρὸς γέλωτα [c] εὐδοκιμησάντων ἄν, ὃ Σώκρατες, ἄρα καθορῶμεν ἡμῖν γεγονός ἐν τοῖς διηρημένοις;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Τὰνθρώπινον ἡμῶν ἅμα γένος συνειληχὸς καὶ συνδεδραμηκὸς γένει τῷ τῶν ὄντων γενναιοτάτῳ καὶ ἅμα εὐχερεστάτῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καθορῶ καὶ μάλ' ἀτόπως συμβαῖνον.

{Ξένος} Τί δ'; οὐκ εἰκὸς ὑστατα ἀφικνεῖσθαι τὰ βραδύτατα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί, τοῦτό γε.

{Ξένος} Τόδε δὲ οὐκ ἐννοοῦμεν, ὡς ἔτι γελοϊότερος ὁ βασιλεὺς φαίνεται μετὰ τῆς ἀγέλης συνδιαθέων καὶ σύνδρομα [d] πεπορευμένος τῷ τῶν ἀνδρῶν αὖ πρὸς τὸν εὐχερῆ βίον ἄριστα γεγυμνασμένῳ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι μὲν οὖν.

{Ξένος} Νῦν γάρ, ὃ Σώκρατες, ἐκεῖνό ἐστι καταφανὲς μᾶλλον τὸ ῥηθὲν τότε' ἐν τῇ περὶ τὸν σοφιστὴν ζητήσῃ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ὅτι τῇ τοιαύτῃ μεθόδῳ τῶν λόγων οὔτε σεμνοτέρου μᾶλλον ἐμέλησεν ἢ μή, τόν τε σμικρότερον οὐδὲν ἠτίμακε πρὸ τοῦ μείζονος, ἀεὶ δὲ καθ' αὐτὴν περαίνει τάληθέστατον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔοικεν.

{Ξένος} Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο, ἵνα μή με φθῆς ἐρωτήσας τὴν [e] βραχυτέραν ὁδὸν ἣτις τότε ἦν ἐπὶ τὸν τοῦ βασιλέως ὄρον, αὐτός σοι πρότερον ἔλθω;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Σφόδρα γε.

{Ξένος} Λέγω δὴ δεῖν τότε εὐθύς τὸ πεζὸν τῷ δίποδι πρὸς τὸ τετράπουρον γένος διανεῖμαι, κατιδόντα δὲ τὰνθρώπινον ἔτι μόνῳ τῷ πτηνῷ συνειληχὸς τὴν δίποδα ἀγέλην πάλιν τῷ ψιλῷ καὶ τῷ πτεροφυεῖ

τέμνειν, τμηθείσης δὲ αὐτῆς καὶ τότε ἤδη τῆς ἀνθρωπονομικῆς δηλωθείσης τέχνης, φέροντα τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλικὸν οἶον ἠνίοχον εἰς αὐτὴν ἐνστήσαντα, παραδοῦναι τὰς τῆς πόλεως ἠνίας ὡς οἰκείας καὶ αὐτῷ ταύτης οὔσης τῆς ἐπιστήμης.

[267.a]

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς καὶ καθαπερὲι χρέος ἀπέδωκάς μοι τὸν λόγον, προσθεὶς τὴν ἐκτροπὴν οἶον τόκον καὶ ἀναπληρώσας αὐτόν.

{Ξένος} Φέρε δὴ καὶ συνείρωμεν ἐπανελθόντες ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μέχρι τῆς τελευτῆς τὸν λόγον τοῦ ὀνόματος τῆς τοῦ πολιτικοῦ τέχνης.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Τῆς γνωστικῆς τοίνυν ἐπιστήμης ἡμῖν ἦν κατ' ἀρχὰς μέρος ἐπιτακτικόν· τούτου δὲ ἀπεικασθὲν τὸ μόριον αὐτεπιτακτικὸν [b] ἐρρήθη. ζωοτροφικὴ δὲ πάλιν αὐτεπιτακτικῆς οὐ τὸ σμικρότατον τῶν γενῶν ἀπεσχίζετο· καὶ ζωοτροφικῆς εἶδος ἀγελαιοτροφικόν, ἀγελαιοτροφικοῦ δ' αὖ πεζονομικόν· τοῦ δὲ πεζονομικοῦ μάλιστα ἀπετέμενετο τέχνη τῆς ἀκεράτου φύσεως θρεπτικῆ. ταύτης δ' αὖ τὸ μέρος οὐκ ἔλαττον τριπλοῦν συμπλέκειν ἀναγκαῖον, ἂν εἰς ἓν τις αὐτὸ ὄνομα συναγαγεῖν βουληθῆ, γενέσεως ἀμείκτου νομοευτικὴν ἐπιστήμην προσαγορεύων.

[c] τὸ δ' ἀπὸ τούτου τμήμα, ἐπὶ ποιμνῆ δίποδι μέρος ἀνθρωπονομικὸν ἔτι λειφθὲν μόνον, τοῦτ' αὐτὸ ἐστὶν ἤδη τὸ ζητηθὲν, ἅμα βασιλικὸν ταῦτόν κληθὲν καὶ πολιτικόν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἄρά γ', ὃ Σώκρατες, ἀληθῶς ἡμῖν τοῦτο καθάπερ σὺ νῦν εἴρηκας οὕτως ἐστὶ καὶ πεπραγμένον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον δὴ;

{Ξένος} Τὸ παντάπασι ἰκανῶς εἰρῆσθαι τὸ προτεθὲν; ἢ τοῦτ' αὐτὸ καὶ μάλιστα ἢ ζητησις ἐλλείπει, τὸ τὸν λόγον [d] εἰρῆσθαι μὲν πως, οὐ μὴν παντάπασι γε τελέως ἀπειργάσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς εἶπες;

{Ξένος} Ἐγὼ νῦν πειράσομαι τοῦτ' αὐτὸ ὃ διανοοῦμαι νῦν ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγοις ἄν.

{Ξένος} Οὐκοῦν τῶν νομοευτικῶν ἡμῖν πολλῶν φανεισῶν ἄρτι τεχνῶν μία τις ἦν ἢ πολιτικὴ καὶ μιᾶς τινος ἀγέλης ἐπιμέλεια;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Ταύτην δὲ γε διώριζεν ὁ λόγος οὐχ ἵππων εἶναι τροφὸν οὐδ' ἄλλων θηρίων, ἀλλ' ἀνθρώπων κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως.

[e] {Ξένος} Τὸ δὴ τῶν νομῶν πάντων διάφορον καὶ τὸ τῶν βασιλέων θεασώμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Εἶ τις τῶν ἄλλων τῶ, τέχνης ἄλλης ὄνομα ἔχων, κοινῇ τῆς ἀγέλης σύντροφος εἶναί φησι καὶ προσποιεῖται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς φῆς;

{Ξένος} Οἷον οἱ ἔμποροι καὶ γεωργοὶ καὶ σιτουργοὶ πάντες, καὶ πρὸς τούτοις γυμνασταὶ καὶ τὸ τῶν ἱατρῶν γένος, οἷσθ' ὅτι τοῖς περὶ τὰ ἀνθρώπινα νομεῦσιν, οὓς πολιτικούς ἐκαλέσαμεν, [268.a] παντάπασι τῷ λόγῳ διαμάχονται ἂν οὗτοι σύμπαντες, ὡς σφεῖς τῆς τροφῆς ἐπιμελοῦνται τῆς ἀνθρωπίνης, οὐ μόνον ἀγελαίων ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν ὀρθῶς ἂν λέγοιεν;

{Ξένος} Ἴσως. καὶ τοῦτο μὲν ἐπισκεψόμεθα, τότε δὲ ἴσμεν, ὅτι βουκόλῳ γε οὐδεὶς ἀμφισβητήσει περὶ τούτων οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸς τῆς ἀγέλης τροφὸς ὁ βουφορβός, αὐτὸς ἱατρός, αὐτὸς οἷον νυμφευτὴς καὶ περὶ τοὺς τῶν γιγνομένων τόκους [b] καὶ λοχείας μόνος ἐπιστήμων τῆς μαιευτικῆς. ἔτι τοίνυν παιδιᾶς καὶ μουσικῆς ἐφ' ὅσον αὐτοῦ τὰ θρέμματα φύσει μετείληφεν, οὐκ ἄλλος κρεῖττων παραμυθεῖσθαι καὶ κηλῶν πραύνειν, μετὰ τε ὀργάνων καὶ ψιλῶ τῷ στόματι τὴν τῆς αὐτοῦ ποιήσεως ἄριστα μεταχειριζόμενος μουσικὴν. καὶ δὴ καὶ τῶν ἄλλων πέρι νομέων ὁ αὐτὸς τρόπος. ἦ γάρ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

{Ξένος} Πῶς οὖν ἡμῖν ὁ λόγος ὀρθὸς φανεῖται καὶ ἀκέραιος [c] ὁ περὶ τοῦ βασιλέως, ὅταν αὐτὸν νομέα καὶ τροφὸν ἀγέλης ἀνθρωπίνης θῶμεν μόνον ἐκκρίνοντες μυρίων ἄλλων ἀμφισβητούντων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

{Ξένος} Οὐκοῦν ὀρθῶς ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐφοβήθημεν ὑποπτεύσαντες μὴ λέγοντες μὲν τι τυγχάνοιμεν σχῆμα βασιλικόν, οὐ μὴν ἀπειργασμένοι γε εἰμέν πω δι' ἀκριβείας τὸν πολιτικόν, ἕως ἂν τοὺς περικεχυμένους αὐτῷ καὶ τῆς συννομῆς αὐτῷ ἀντιποιοιούμενους περιελόντες καὶ χωρίσαντες ἀπ' ἐκείνων καθαρὸν μόνον αὐτὸν ἀποφῆνωμεν;

[d] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα μὲν οὖν.

{Ξένος} Τοῦτο τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ποιητέον, εἰ μὴ μέλλομεν ἐπὶ τῷ τέλει καταισχυῆναι τὸν λόγον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀλλὰ μὴν οὐδαμῶς τοῦτό γε δραστέον.

{Ξένος} Πάλιν τοίνυν ἐξ ἄλλης ἀρχῆς δεῖ καθ' ἑτέραν ὁδὸν πορευθῆναι τινα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίαν δὴ;

{Ξένος} Σχεδὸν παιδιὰν ἐγκερασαμένους· συχνῶ γὰρ μέρει δεῖ μεγάλου μύθου προσχρήσασθαι, καὶ τὸ λοιπὸν δὴ, καθάπερ [e] ἐν τοῖς πρόσθεν, μέρος αἰεὶ μέρους ἀφαιρουμένους ἐπ' ἄκρον ἀφικνεῖσθαι τὸ ζητούμενον. οὐκοῦν χρή;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἀλλὰ δὴ τῷ μύθῳ μου πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν, καθάπερ οἱ παῖδες· πάντως οὐ πολλὰ ἐκφεύγεις παιδιᾶς ἔτη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγοις ἄν.

{Ξένος} Ἦν τοίνυν καὶ ἔτι ἔσται τῶν πάλαι λεχθέντων πολλά τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ τὸ περὶ τὴν Ἀτρέως τε καὶ Θυέστου λεχθεῖσαν ἔριν φάσμα. ἀκήκοας γάρ που καὶ ἀπομνημονεύεις ὃ φασὶ γενέσθαι τότε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ περὶ τῆς χρυσοῦς ἀρνὸς ἴσως σημεῖον φράζεις.

[269.a]

{Ξένος} Οὐδαμῶς, ἀλλὰ τὸ περὶ τῆς μεταβολῆς δύσεώς τε καὶ ἀνατολῆς ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον, ὡς ἄρα ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν εἰς τοῦτον τότε τὸν τόπον ἐδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, τότε δὲ δὴ μαρτυρήσας ἄρα ὁ θεὸς Ἀτρεῖ μετέβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τὸ νῦν σχῆμα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεται γὰρ οὖν δὴ καὶ τοῦτο.

{Ξένος} Καὶ μὴν αὖ καὶ τὴν γε βασιλείαν ἦν ἤρξε Κρόνος πολλῶν ἀκηκόαμεν.

[b] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πλείστων μὲν οὖν.

{Ξένος} Τί δέ; τὸ τοὺς ἔμπροσθεν φύεσθαι γηγενεῖς καὶ μὴ ἐξ ἀλλήλων γενεῖσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ τοῦτο ἐν τῶν πάλαι λεχθέντων.

{Ξένος} Ταῦτα τοίνυν ἔστι μὲν σύμπαντα ἐκ ταύτου πάθους, καὶ πρὸς τούτοις ἕτερα μυρία καὶ τούτων ἔτι θαυμαστότερα, διὰ δὲ χρόνου πλῆθος τὰ μὲν αὐτῶν ἀπέσβηκε, τὰ δὲ διεσπαρμένα εἴρηται χωρὶς ἕκαστα ἀπ' ἀλλήλων. ὃ δ' ἐστὶν πᾶσι [c] τούτοις αἴτιον τὸ πάθος οὐδεὶς εἴρηκεν, νῦν δὲ δὴ λεκτέον· εἰς γὰρ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπόδειξιν πρέψει ῥηθέν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλλιστ' εἶπες, καὶ λέγε μὴδὲν ἐλλείπων.

{Ξένος} Ἀκούεις ἄν. τὸ γὰρ πᾶν τότε τοτὲ μὲν αὐτὸς ὁ θεὸς συμποδηγεῖ πορευόμενον καὶ συγκυκλεῖ, τοτὲ δὲ ἀνῆκεν, ὅταν αἱ περίοδοι τοῦ προσήκοντος αὐτῷ μέτρον εἰλήφωσιν ἤδη χρόνου, τὸ δὲ πάλιν αὐτόματον εἰς τάναντία περιάγεται, [d] ζῶον ὃν καὶ φρόνησιν εἰληχὸς ἐκ τοῦ συναρμόσαντος αὐτὸ κατ' ἀρχάς. τοῦτο δὲ αὐτῷ τὸ ἀνάπαλιν ἰέναι διὰ τὸδ' ἐξ ἀνάγκης ἔμφυτον γέγονε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Διὰ τὸ ποῖον δὴ;

{Ξένος} Τὸ κατὰ ταῦτά καὶ ὡσαύτως ἔχειν αἰεὶ καὶ ταῦτόν εἶναι τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει μόνις, σώματος δὲ φύσις οὐ ταύτης τῆς τάξεως. ὃν δὲ οὐρανὸν καὶ κόσμον ἐπωνομάκαμεν, πολλῶν μὲν καὶ μακαρίων παρὰ τοῦ γεννήσαντος μετείληφεν, ἀτὰρ οὖν δὴ κεκοινωνήκε γε [e] καὶ σώματος· ὅθεν αὐτῷ μεταβολῆς ἀμοίρῳ γίνεσθαι διὰ παντὸς ἀδύνατον, κατὰ δύναμιν γε μὴν ὅτι μάλιστα ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ ταῦτά μίαν φορὰν κινεῖται· διὸ τὴν ἀνακύκλῃσιν εἴληχεν, ὅτι σμικροτάτην τῆς αὐτοῦ κινήσεως παράλλαξιν. αὐτὸ δὲ ἑαυτὸ στρέφειν αἰεὶ σχεδὸν οὐδενὶ δυνατὸν πλὴν τῷ τῶν κινουμένων αὖ πάντων ἡγουμένῳ· κινεῖν δὲ τούτῳ τοτὲ μὲν ἄλλως, αὖθις δὲ ἐναντίως οὐ θέμις. ἐκ πάντων δὴ τούτων τὸν κόσμον μήτε αὐτὸν χρὴ φάναι στρέφειν ἑαυτὸν αἰεὶ, μήτ' αὖ ὅλον αἰεὶ ὑπὸ θεοῦ στρέφεσθαι διττὰς καὶ ἐναντίας [270.a] περιαγωγάς, μήτ' αὖ δύο τινὲ θεῶ φρονοῦντε ἑαυτοῖς ἐναντία στρέφειν αὐτόν, ἀλλ' ὅπερ ἄρτι ἐρρήθη καὶ μόνον λοιπόν, τοτὲ μὲν ὑπ' ἄλλης συμποδηγεῖσθαι θείας αἰτίας, τὸ ζῆν πάλιν ἐπικτώμενον καὶ λαμβάνοντα ἀθανασίαν ἐπισκευαστὴν παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, τοτὲ δ' ὅταν ἀνεθῆ, δι' ἑαυτοῦ αὐτὸν ἰέναι, κατὰ καιρὸν

ἀφεθέντα τοιοῦτον, ὥστε ἀνάπαλιν πορεύεσθαι πολλὰς περιόδων μυριάδας διὰ δὴ τὸ μέγιστον ὄν
καὶ ἰσορροπώτατον ἐπὶ μικροτάτου βαῖνον ποδὸς ἰένα.

[b] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται γοῦν δὴ καὶ μάλα εἰκότως εἰρησθαι πάνθ' ὅσα διελήλυθας.

{Ξένος} Λογισάμενοι δὴ συννοήσωμεν τὸ πάθος ἐκ τῶν νῦν λεχθέντων, ὃ πάντων ἔφαμεν εἶναι τῶν
θαυμαστῶν αἴτιον. ἔστι γὰρ οὖν δὴ τοῦτ' αὐτό.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Τὸ τὴν τοῦ παντὸς φορὰν τοτὲ μὲν ἐφ' ἃ νῦν κυκλεῖται φέρεσθαι, τοτὲ δ' ἐπὶ τὰναντία.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δὴ;

{Ξένος} Ταύτην τὴν μεταβολὴν ἠγεῖσθαι δεῖ τῶν περὶ τὸν [c] οὐρανὸν γιγνομένων τροπῶν πασῶν
εἶναι μεγίστην καὶ τελεωτάτην τροπήν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔοικε γοῦν.

{Ξένος} Μεγίστας τοίνυν καὶ μεταβολὰς χρὴ νομίζειν γίνεσθαι τότε τοῖς ἐντὸς ἡμῶν οἰκοῦσιν
αὐτοῦ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ τοῦτο εἰκός.

{Ξένος} Μεταβολὰς δὲ μεγάλας καὶ πολλὰς καὶ παντοίας συμφερομένας ἄρ' οὐκ ἴσμεν τὴν τῶν
ζώων φύσιν ὅτι χαλεπῶς ἀνέχεται;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Φθοραὶ τοίνυν ἐξ ἀνάγκης τότε μέγιστα συμβαίνουσι τῶν τε ἄλλων ζώων, καὶ δὴ καὶ τὸ
τῶν ἀνθρώπων [d] γένος ὀλίγον τι περιλείπεται· περὶ δὲ τούτους ἄλλα τε παθήματα πολλὰ καὶ
θαυμαστὰ καὶ καινὰ συμπίπτει, μέγιστον δὲ τότε καὶ συνεπόμενον τῇ τοῦ παντὸς ἀνειλίξει τότε,
ὅταν ἢ τῆς νῦν καθεστηκυίας ἐναντία γίγνηται τροπή.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ἦν ἡλικίαν ἕκαστον εἶχε τῶν ζώων, αὕτη πρῶτον μὲν ἔσθη πάντων, καὶ ἐπαύσατο πᾶν
ὅσον ἦν θνητὸν ἐπὶ τὸ γεραίτερον ἰδεῖν πορευόμενον, μεταβάλλον δὲ πάλιν ἐπὶ [e] τούναντίον οἶον
νεώτερον καὶ ἀπαλώτερον ἐφύετο· καὶ τῶν μὲν πρεσβυτέρων αἱ λευκαὶ τρίχες ἐμελαινοντο, τῶν δ'
αὖ γενειῶντων αἱ παρειαὶ λεαινόμεναι πάλιν ἐπὶ τὴν παρελθοῦσαν ὥραν ἕκαστον καθίστασαν, τῶν
δὲ ἡβόντων τὰ σώματα λεαινόμενα καὶ σμικρότερα καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα ἐκάστην γιγνόμενα
πάλιν εἰς τὴν τοῦ νεογενοῦς παιδὸς φύσιν ἀπῆει, κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ σῶμα
ἀφομοιούμενα· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἤδη μαραινόμενα κομιδῇ τὸ πάμπαν ἐξηφανίζετο. τῶν δ' αὖ βιαίως
τελευτώντων ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὸ τοῦ νεκροῦ σῶμα τὰ αὐτὰ ταῦτα πάσχον παθήματα διὰ [271.a]
τάχους ἄδηλον ἐν ὀλίγαις ἡμέραις διεφθείρετο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Γένεσις δὲ δὴ τίς τότε ἦν, ὃ ξένη, ζώων; καὶ τίνα τρόπον ἐξ ἀλλήλων
ἐγεννῶντο;

{Ξένος} Δῆλον, ὃ Σώκρατες, ὅτι τὸ μὲν ἐξ ἀλλήλων οὐκ ἦν ἐν τῇ τότε φύσει γεννώμενον, τὸ δὲ
γηγενὲς εἶναι ποτε γένος λεχθὲν τοῦτ' ἦν τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐκ γῆς πάλιν ἀναστρεφόμενον,

ἀπεμνημονεύετο δὲ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων προγόνων τῶν πρώτων, οἱ τελευτώσῃ μὲν τῇ προτέρᾳ [b] περιφορᾷ τὸν ἐξῆς χρόνον ἐγειτόνουν, τῆσδε δὲ κατ' ἀρχὰς ἐφύοντο· τούτων γὰρ οὗτοι κήρυκες ἐγένονθ' ἡμῖν τῶν λόγων, οἱ νῦν ὑπὸ πολλῶν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστοῦνται. τὸ γὰρ ἐντεῦθεν οἶμαι χρῆ συννοεῖν. ἐπόμενον γὰρ ἐστὶ τῷ τοῦς πρεσβύτας ἐπὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἰέναι φύσιν, ἐκ τῶν τετελευτηκότων αὖ, κειμένων δὲ ἐν γῆ, πάλιν ἐκεῖ συνισταμένους καὶ ἀναβιωσκομένους, ἔπεσθαι τῇ τροπῇ συνανακυκλουμένης εἰς τάναντία τῆς γενέσεως, καὶ γηγενεῖς δὴ κατὰ τοῦτον τὸν [c] λόγον ἐξ ἀνάγκης φυομένους, οὕτως ἔχειν τοῦνομα καὶ τὸν λόγον, ὅσους μὴ θεὸς αὐτῶν εἰς ἄλλην μοῖραν ἐκόμισεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κομιδῆ μὲν οὖν τοῦτό γε ἔπεται τοῖς ἔμπροσθεν. ἀλλὰ δὴ τὸν βίον ὄν ἐπὶ τῆς Κρόνου φῆς εἶναι δυνάμεως, πότερον ἐν ἐκείναις ἦν ταῖς τροπαῖς ἢ ἐν ταῖσδε; τὴν μὲν γὰρ τῶν ἄστρον τε καὶ ἡλίου μεταβολὴν δηλον ὡς ἐν ἐκατέραις συμπίπτει ταῖς τροπαῖς γίνεσθαι.

{Ξένος} Καλῶς τῷ λόγῳ συμπαραηκολούθηκας. ὁ δ' ἥρου [d] περὶ τοῦ πάντα αὐτόματα γίνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ἥκιστα τῆς νῦν ἐστὶ καθεστηκυίας φορᾶς, ἀλλ' ἦν καὶ τοῦτο τῆς ἔμπροσθεν. τότε γὰρ αὐτῆς πρῶτον τῆς κυκλήσεως ἤρχεν ἐπιμελούμενος ὅλης ὁ θεός, ὡς δ' αὖ κατὰ τόπους ταῦτον τοῦτο, ὑπὸ θεῶν ἀρχόντων πάντ' ἦν τὰ τοῦ κόσμου μέρη διειλημμένα· καὶ δὴ καὶ τὰ ζῶα κατὰ γένη καὶ ἀγέλας οἷον νομῆς θεῖοι διειλήφεσαν δαίμονες, αὐτάρκης εἰς πάντα ἕκαστος ἐκάστοις [e] ὧν οἷς αὐτὸς ἔνεμεν, ὥστε οὐτ' ἄγριον ἦν οὐδὲν οὔτε ἀλλήλων ἐδωδαί, πόλεμός τε οὐκ ἐνῆν οὐδὲ στάσις τὸ παράπαν· ἀλλὰ θ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἐστὶ κατακοσμήσεως ἐπόμενα, μυρία ἂν εἴη λέγειν. τὸ δ' οὖν τῶν ἀνθρώπων λεχθὲν αὐτομάτου περὶ βίου διὰ τὸ τοιόνδε εἴρηται. θεὸς ἔνεμεν αὐτοὺς αὐτὸς ἐπιστατῶν, καθάπερ νῦν ἄνθρωποι, ζῶον ὄν ἕτερον θεϊότερον, ἀλλὰ γένη φαυλότερα αὐτῶν νομεύουσι· νέμοντος δὲ ἐκείνου πολιτεῖαί τε οὐκ ἦσαν οὐδὲ κτήσεις [272.a] γυναικῶν καὶ παίδων· ἐκ γῆς γὰρ ἀνεβιώσκοντο πάντες, οὐδὲν μεμνημένοι τῶν πρόσθεν· ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα ἀπῆν πάντα, καρποὺς δὲ ἀφθόνους εἶχον ἀπὸ τε δένδρων καὶ πολλῆς ὕλης ἄλλης, οὐχ ὑπὸ γεωργίας φυομένους, ἀλλ' αὐτομάτης ἀναδιδούσης τῆς γῆς. γυμνοὶ δὲ καὶ ἄστροτοι θυραυλοῦντες τὰ πολλὰ ἐνέμοντο· τὸ γὰρ τῶν ὠρῶν αὐτοῖς ἄλυπον ἐκέκρατο, μαλακάς δὲ εὐνάς εἶχον ἀναφυομένης ἐκ [b] γῆς πόας ἀφθόνου. τὸν δὲ βίον, ὃ Σώκρατες, ἀκούεις μὲν τὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου· τόνδε δ' ὄν λόγος ἐπὶ Διὸς εἶναι, τὸν νυνί, παρῶν αὐτὸς ἦσθησαι· κρῖναι δ' αὐτοῖν τὸν εὐδαιμονέστερον ἄρ' ἂν δύναίό τε καὶ ἐθελήσεις;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

{Ξένος} Βούλει δητὰ ἐγὼ σοι τρόπον τινὰ διακρίνω;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Εἰ μὲν τοίνυν οἱ τρόφιμοι τοῦ Κρόνου, παρουσίας αὐτοῖς οὕτω πολλῆς σχολῆς καὶ δυνάμεως πρὸς τὸ μὴ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θηρίοις διὰ λόγων δύνασθαι συγγίγνεσθαι, [c] κατεχρῶντο τούτοις σύμπασιν ἐπὶ φιλοσοφίαν, μετὰ τε θηρίων καὶ μετ' ἀλλήλων ὀμιλοῦντες, καὶ πυνθανόμενοι παρὰ πάσης φύσεως εἴ τινα τις ἰδίαν δύναμιν ἔχουσα ἦσθετό τι διάφορον τῶν ἄλλων εἰς συναγυρμὸν φρονήσεως, εὐκριτον ὅτι τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον· εἰ δ' ἐμπιπλάμενοι σίτων ἄδην καὶ ποτῶν διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους καὶ τὰ θηρία μύθους οἷα δὴ καὶ τὰ νῦν περὶ αὐτῶν [d] λέγονται, καὶ τοῦτο, ὡς γε κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν ἀποφήνασθαι, καὶ μάλ' εὐκριτον. ὅμως δ' οὖν ταῦτα μὲν ἀφῶμεν, ἕως ἂν ἡμῖν μηνυτῆς τις ἰκανὸς φανῆ, ποτέρως οἱ τότε τὰς ἐπιθυμίας εἶχον περὶ τε ἐπιστημῶν καὶ τῆς τῶν λόγων χρείας· οὗ δ' ἔνεκα τὸν μῦθον ἠγειράμεν,

τοῦτο λεκτέον, ἵνα τὸ μετὰ τοῦτο εἰς τὸ πρόσθεν περαίνωμεν. ἐπειδὴ γὰρ πάντων τούτων χρόνος ἐτελεώθη καὶ μεταβολὴν ἔδει γίνεσθαι καὶ [e] δὴ καὶ τὸ γήινον ἤδη πᾶν ἀνήλωτο γένος, πάσας ἐκάστης τῆς ψυχῆς τὰς γενέσεις ἀποδεδωκυίας, ὅσα ἦν ἐκάστη προσταχθὲν τοσαῦτα εἰς γῆν σπέρματα πεσοῦσης, τότε δὴ τοῦ παντός ὁ μὲν κυβερνήτης, οἷον πηδαλίων οἶακος ἀφέμενος, εἰς τὴν αὐτοῦ περιωπὴν ἀπέστη, τὸν δὲ δὴ κόσμον πάλιν ἀνέστρεφεν εἰμαρμένη τε καὶ σύμφυτος ἐπιθυμία. πάντες οὖν οἱ κατὰ τοὺς τόπους συνάρχοντες τῷ μεγίστῳ δαίμονι θεοί, γνόντες ἤδη τὸ γιγνόμενον, ἀφίεσαν αὖ τὰ μέρη τοῦ [273.a] κόσμου τῆς αὐτῶν ἐπιμελείας· ὁ δὲ μεταστρεφόμενος καὶ συμβάλλων, ἀρχῆς τε καὶ τελευτῆς ἐναντίαν ὁρμὴν ὁρμηθεὶς, σεισμὸν πολὺν ἐν ἑαυτῷ ποιῶν ἄλλην αὖ φθορὰν ζῶων παντοίων ἀπηργάσατο. μετὰ δὲ ταῦτα προελθόντος ἱκανοῦ χρόνου, θορύβων τε καὶ ταραχῆς ἤδη παυόμενος καὶ τῶν σεισμῶν γαλήνης ἐπιλαβόμενος εἰς τε τὸν εἰωθότα δρόμον τὸν ἑαυτοῦ κατακοσμούμενος ἦει, ἐπιμέλειαν καὶ κράτος ἔχων [b] αὐτὸς τῶν ἐν αὐτῷ τε καὶ ἑαυτοῦ, τὴν τοῦ δημιουργοῦ καὶ πατρὸς ἀπομνημονεύων διδαχὴν εἰς δύναμιν. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἀπετέλει, τελευτῶν δὲ ἀμβλύτερον· τούτων δὲ αὐτῷ τὸ σωματοειδὲς τῆς συγκράσεως αἴτιον, τὸ τῆς πάλαι ποτὲ φύσεως σύντροφον, ὅτι πολλῆς ἦν μετέχον ἀταξίας πρὶν εἰς τὸν νῦν κόσμον ἀφικέσθαι. παρὰ μὲν γὰρ τοῦ συνθέντος πάντα καλὰ κέκτηται· παρὰ δὲ τῆς ἔμπροσθεν [c] ἕξεως, ὅσα χαλεπὰ καὶ ἄδικα ἐν οὐρανῷ γίνονται, ταῦτα ἐξ ἐκείνης αὐτὸς τε ἔχει καὶ τοῖς ζώοις ἐναπεργάζεται. μετὰ μὲν οὖν τοῦ κυβερνήτου τὰ ζῶα τρέφων ἐν αὐτῷ σμικρὰ μὲν φλαῦρα, μεγάλα δὲ ἐνέτικτεν ἀγαθὰ· χωριζόμενος δὲ ἐκείνου τὸν ἐγγύτατα χρόνον αἰεὶ τῆς ἀφέσεως κάλλιστα πάντα διάγει, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ λήθης ἐγγιγνομένης ἐν αὐτῷ μᾶλλον καὶ δυναστεύει τὸ τῆς παλαιᾶς ἀναρμοστίας [d] πάθος, τελευτῶντος δὲ ἐξανθεῖ τοῦ χρόνου καὶ σμικρὰ μὲν τάγαθὰ, πολλὴν δὲ τὴν τῶν ἐναντίων κρᾶσιν ἐπεγκεραννύμενος ἐπὶ διαφθορᾶς κίνδυνον αὐτοῦ τε ἀφικνεῖται καὶ τῶν ἐν αὐτῷ. διὸ δὴ καὶ τότε ἤδη θεὸς ὁ κοσμήσας αὐτόν, καθορῶν ἐν ἀπορίαις ὄντα, κηδόμενος ἵνα μὴ χεϊμασθεῖς ὑπὸ ταραχῆς διαλυθεῖς εἰς τὸν τῆς ἀνομοιότητος ἄπειρον ὄντα [e] πόντον δύη, πάλιν ἔφεδρος αὐτοῦ τῶν πηδαλίων γιγνόμενος, τὰ νοσήσαντα καὶ λυθέντα ἐν τῇ καθ' ἑαυτὸν προτέρᾳ περιόδῳ στρέψας, κοσμεῖ τε καὶ ἐπανορθῶν ἀθάνατον αὐτόν καὶ ἀγήρων ἀπεργάζεται. τοῦτο μὲν οὖν τέλος ἀπάντων εἴρηται· τὸ δ' ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπόδειξιν ἱκανὸν ἐκ τοῦ πρόσθεν ἀπτομένοις τοῦ λόγου· στρεφθέντος γὰρ αὖ τοῦ κόσμου τὴν ἐπὶ τὴν νῦν γένεσιν ὁδὸν τὸ τῆς ἡλικίας αὖ πάλιν ἴστατο καὶ καινὰ τάναντία ἀπεδίδου τοῖς τότε. τὰ μὲν γὰρ ὑπὸ σμικρότητος ὀλίγου δέοντα ἠφανίσθαι τῶν ζῶων ηὔξανετο, τὰ δ' ἐκ γῆς νεογενῆ σώματα πολιά φύντα πάλιν ἀποθνήσκοντα εἰς γῆν κατῆει. καὶ τᾶλλὰ τε πάντα μετέβαλλε, [274.a] ἀπομιμούμενα καὶ συνακολουθοῦντα τῷ τοῦ παντός παθήματι, καὶ δὴ καὶ τὸ τῆς κηρύσεως καὶ γεννήσεως καὶ τροφῆς μίμημα συνείπετο τοῖς πᾶσιν ὑπ' ἀνάγκης· οὐ γὰρ ἐξῆν ἔτ' ἐν γῇ δι' ἐτέρων συνιστάντων φύεσθαι ζῶον, ἀλλὰ καθάπερ τῷ κόσμῳ προσετέτακτο αὐτοκράτορα εἶναι τῆς αὐτοῦ πορείας, οὕτω δὴ κατὰ ταῦτά καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτοῖς δι' αὐτῶν, καθ' ὅσον οἷόν τ' ἦν, φύειν τε καὶ γεννᾶν καὶ τρέφειν προσετάττετο ὑπὸ τῆς [b] ὁμοίας ἀγωγῆς. οὗ δὲ ἔνεκα ὁ λόγος ὤρμηκε πᾶς, ἐπ' αὐτῷ νῦν ἐσμὲν ἤδη. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων θηρίων πολλὰ ἂν καὶ μακρὰ διεξελεῖν γίνοιτο, ἐξ ὧν ἕκαστα καὶ δι' ἃς αἰτίας μεταβέβληκε· περὶ δὲ ἀνθρώπων βραχύτερα καὶ μᾶλλον προσήκοντα. τῆς γὰρ τοῦ κεκτημένου καὶ νέμοντος ἡμᾶς δαίμονος ἀπερημωθέντες ἐπιμελείας, τῶν πολλῶν αὖ θηρίων, ὅσα χαλεπὰ τὰς φύσεις ἦν, ἀπαγριωθέντων, αὐτοὶ δὲ ἀσθενεῖς ἄνθρωποι καὶ ἀφύλακτοι γεγονότες διηρπάζοντο ὑπ' [c] αὐτῶν, καὶ ἔτ' ἀμήχανοι καὶ ἄτεχνοι κατὰ τοὺς πρώτους ἦσαν χρόνους, ἅτε τῆς μὲν αὐτομάτης τροφῆς ἐπιλελοιπιίας, πορίζεσθαι δὲ οὐκ ἐπιστάμενοί πω διὰ τὸ μηδεμίαν αὐτοῦς χρεῖαν πρότερον ἀναγκάζειν. ἐκ τούτων πάντων ἐν μέγαισι ἀπορίαισι ἦσαν. ὅθεν δὴ τὰ πάλαι λεχθέντα παρὰ θεῶν δῶρα ἡμῖν δεδώρηται μετ' ἀναγκαίας διδαχῆς καὶ παιδεύσεως, πῦρ μὲν παρὰ

Προμηθέως, τέχνη δὲ παρ' Ἡφαίστου [d] καὶ τῆς συντέχνου, σπέρματα δὲ αὐτὰ καὶ φυτὰ παρ' ἄλλων· καὶ πάνθ' ὅποσα τὸν ἀνθρώπινον βίον συγκατεσκεύακεν ἐκ τούτων γέγονεν, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐκ θεῶν, ὅπερ ἐρρήθη νυνδὴ, τῆς ἐπιμελείας ἐπέλιπεν ἀνθρώπους, δι' ἑαυτῶν τε ἔδει τὴν τε διαγωγὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοὺς αὐτῶν ἔχειν καθάπερ ὅλος ὁ κόσμος, ὃ συμμιμούμενοι καὶ συνεπόμενοι τὸν αἰὲ χρόνον νῦν μὲν οὕτως, τότε δὲ ἐκείνως ζῶμέν [e] τε καὶ φυόμεθα. καὶ τὸ μὲν δὴ τοῦ μύθου τέλος ἔχέτω, χρήσιμον δὲ αὐτὸν ποιησόμεθα πρὸς τὸ κατιδεῖν ὅσον ἡμάρτομεν ἀποφηνάμενοι τὸν βασιλικὸν τε καὶ πολιτικὸν ἐν τῷ πρόσθε λόγῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς οὖν καὶ πόσον ἀμάρτημα φῆς εἶναι γεγονὸς ἡμῖν;

{Ξένος} Τῆ μὲν βραχύτερον, τῆ δὲ μάλα γενναῖον καὶ πολλῶ μείζον καὶ πλέον ἢ τότε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Ὅτι μὲν ἐρωτώμενοι τὸν ἐκ τῆς νῦν περιφορᾶς καὶ γενέσεως βασιλέα καὶ πολιτικὸν τὸν ἐκ τῆς ἐναντίας περιόδου [275.a] ποιμένα τῆς τότε ἀνθρωπίνης ἀγέλης εἵπομεν, καὶ ταῦτα θεὸν ἀντιθνητοῦ, ταύτη μὲν πάμπλου παρηγέχθημεν· ὅτι δὲ συμπάσης τῆς πόλεως ἄρχοντα αὐτὸν ἀπεφήναμεν, ὄντινα δὲ τρόπον οὐ διείπομεν, ταύτη δὲ αὐτὸ μὲν λεχθὲν ἀληθές, οὐ μὴν ὅλον γε οὐδὲ σαφὲς ἐρρήθη, διὸ καὶ βραχύτερον ἢ κατ' ἐκεῖνο ἡμαρτήκαμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ.

{Ξένος} Δεῖ τοίνυν τὸν τρόπον, ὡς ἔοικε, διορίσαντας τῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως οὕτω τελέως τὸν πολιτικὸν ἡμῖν εἰρησθαι προσδοκᾶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

[b] {Ξένος} Διὰ ταῦτα μὴν καὶ τὸν μῦθον παρεθέμεθα, ἵνα ἐνδείξαιτο περὶ τῆς ἀγελαιοτροφίας μὴ μόνον ὡς πάντες αὐτῆς ἀμφισβητοῦσι τῷ ζητουμένῳ τὰ νῦν, ἀλλὰ κάκεινον αὐτὸν ἐναργέστερον ἴδοιμεν, ὃν προσήκει μόνον κατὰ τὸ παράδειγμα ποιμένων τε καὶ βουκόλων τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιμέλειαν ἔχοντα τροφῆς τούτου μόνον ἀξιωθῆναι τοῦ προσρήματος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οἶμαι δὲ γ', ὃ Σώκρατες, τοῦτο μὲν ἔτι μείζον ἢ [c] κατὰ βασιλέα εἶναι τὸ σχῆμα τὸ τοῦ θεοῦ νομέως, τοὺς δ' ἐνθάδε νῦν ὄντας πολιτικούς τοῖς ἀρχομένοις ὁμοίους τε εἶναι μᾶλλον πολὺ τὰς φύσεις καὶ παραπλησιαίτερον παιδείας μετεληφέναι καὶ τροφῆς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάντως που.

{Ξένος} Ζητητέοι γε μὴν οὐδὲν ἂν εἶψαν οὐθ' ἦττον οὔτε μᾶλλον, εἴθ' οὕτως εἴτ' ἐκείνως πεφύκασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τῆδε δὴ πάλιν ἐπανέλθωμεν. ἦν γὰρ ἔφαμεν αὐτεπιτακτικὴν μὲν εἶναι τέχνην ἐπὶ ζώοις, οὐ μὴν ἰδίᾳ γε ἀλλὰ [d] κοινῇ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχουσιν, καὶ προσείπομεν δὴ τότε εὐθύς ἀγελαιοτροφικὴν – μέμνησαι γάρ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Ταύτης τοίνυν πη διημαρτάνομεν. τὸν γὰρ πολιτικὸν οὐδαμοῦ συνελάβομεν οὐδ' ὀνομάσαμεν, ἀλλ' ἡμᾶς ἔλαθεν κατὰ τὴν ὀνομασίαν ἐκφυγών.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Τοῦ τὰς ἀγέλας ἐκάστας τρέφειν τοῖς μὲν ἄλλοις που πᾶσι μέτεστι νομεῦσι, τῷ πολιτικῷ δὲ οὐ μετὸν ἐπηνέγκαμεν [e] τοῦνομα, δέον τῶν κοινῶν ἐπενεγκεῖν τι σύμπασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ λέγεις, εἴπερ ἐτύγχανέ γε ὄν.

{Ξένος} Πῶς δ' οὐκ ἦν τό γε θεραπεύειν που πᾶσι κοινόν, μηδὲν διορισθείσης τροφῆς μηδέ τινος ἄλλης πραγματείας; ἀλλ' ἢ τίνα ἀγελαιοκομικὴν ἢ θεραπευτικὴν ἢ καὶ τίνα ἐπιμελητικὴν αὐτὴν ὀνομάσαμεν ὡς κατὰ πάντων ἐξῆν περικαλύπτειν καὶ τὸν πολιτικὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις, ἐπειδὴ δεῖν τοῦτ' ἐσήμαινεν ὁ λόγος.

[276.a]

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς. ἀλλ' ἢ μετὰ τοῦτο διαίρεσις αὖ τίνα τρόπον ἐγίγνετ' ἄν;

{Ξένος} Κατὰ ταῦτα καθ' ἅπερ ἔμπροσθεν διηρούμεθα τὴν ἀγελαιοτροφικὴν πεζοῖς τε καὶ ἀπτῆσι, καὶ ἀμείκτοις τε καὶ ἀκεράτοις, τοῖς αὐτοῖς ἄν που τούτοις διαιρούμενοι καὶ τὴν ἀγελαιοκομικὴν τὴν τε νῦν καὶ τὴν ἐπὶ Κρόνου βασιλείαν περιειληφότες ἄν ἦμεν ὁμοίως ἐν τῷ λόγῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται· ζητῶ δὲ αὖ τί τὸ μετὰ τοῦτο.

{Ξένος} Δῆλον ὅτι λεχθέντος οὕτω τοῦ τῆς ἀγελαιοκομικῆς [b] ὀνόματος οὐκ ἄν ποτε ἐγένεθ' ἡμῖν τό τινας ἀμφισβητεῖν ὡς οὐδ' ἐπιμέλεια τὸ παράπαν ἐστίν, ὥσπερ τότε δικαίως ἠμφεσβητήθη μηδεμίαν εἶναι τέχνην ἐν ἡμῖν ἀξίαν τούτου τοῦ θρεπτικοῦ προσρήματος, εἰ δ' οὖν τις εἶη, πολλοῖς πρότερον αὐτῆς καὶ μᾶλλον προσήκειν ἢ τινι τῶν βασιλέων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Ἐπιμέλεια δὲ γε ἀνθρωπίνης συμπάσης κοινωνίας οὐδεμία ἄν ἐθελήσειεν ἕτερα μᾶλλον καὶ προτέρα τῆς βασιλικῆς [c] φάναι καὶ κατὰ πάντων ἀνθρώπων ἀρχῆς εἶναι τέχνην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεις ὀρθῶς.

{Ξένος} Μετὰ ταῦτα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ἄρ' ἐννοοῦμεν ὅτι πρὸς αὐτῷ δὴ τῷ τέλει συχνὸν αὖ διημαρτάνετο;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Τόδε, ὡς ἄρ' εἰ καὶ διενοήθημεν ὅτι μάλιστα τῆς δίποδος ἀγέλης εἶναι τίνα θρεπτικὴν τέχνην, οὐδέν τι μᾶλλον ἡμᾶς ἔδει βασιλικὴν αὐτὴν εὐθὺς καὶ πολιτικὴν ὡς ἀποτετελεσμένην προσαγορεύειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Πρῶτον μὲν, ὃ λέγομεν, τοῦνομα μετασκευωρήσασθαι, [d] πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν μᾶλλον προσαγαγόντας ἢ τὴν τροφήν, ἔπειτα ταύτην τέμνειν· οὐ γὰρ σμικρὰς ἄν ἔχοι τμήσεις ἔτι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίας;

{Ξένος} ἼΗι τε τὸν θεῖον ἄν που διειλόμεθα νομέα χωρὶς καὶ τὸν ἀνθρώπινον ἐπιμελητήν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὁρθῶς.

{Ξένος} Αὐτίς δέ γε τὴν ἀπονεμηθεῖσαν ἐπιμελητικὴν δίχα τέμνειν ἀναγκαῖον ἦν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίτι;

{Ξένος} Τῷ βιαίῳ τε καὶ ἐκουσίῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δὴ;

[e] {Ξένος} Καὶ ταύτη που τὸ πρότερον ἀμαρτάνοντες εὐθέςτερα τοῦ δέοντος εἰς ταῦτὸν βασιλέα καὶ τύραννον συνέθεμεν, ἀνομοιοτάτους ὄντας αὐτούς τε καὶ τὸν τῆς ἀρχῆς ἑκατέρου τρόπον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ.

{Ξένος} Νῦν δέ γε πάλιν ἐπανορθούμενοι, καθάπερ εἶπον, τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιμελητικὴν δίχα διαιρώμεθα, τῷ βιαίῳ τε καὶ ἐκουσίῳ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Καὶ τὴν μὲν γέ που τῶν βιαιῶν τυραννικὴν, τὴν δὲ ἐκούσιον καὶ ἐκουσίων διπόδων ἀγγελαιοκομικὴν ζῶν προσειπόντες πολιτικὴν, τὸν ἔχοντα αὐτὴν τέχνην ταύτην καὶ ἐπιμέλειαν ὄντως ὄντα βασιλέα καὶ πολιτικὸν ἀποφαινόμεθα;

[277.a]

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ κινδυνεύει γε, ὦ ξένη, τελέως ἂν ἡμῖν οὕτως ἔχειν ἢ περὶ τὸν πολιτικὸν ἀπόδειξις.

{Ξένος} Καλῶς ἂν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ἔχοι. δεῖ δὲ μὴ σοὶ μόνῳ ταῦτα, ἀλλὰ κάμοι μετὰ σοῦ κοινῆ συνδοκεῖν. νῦν δὲ κατὰ γε τὴν ἐμὴν οὕτω φαίνεται τέλειον ὁ βασιλεὺς ἡμῖν σχῆμα ἔχειν, ἀλλὰ καθάπερ ἀνδριαντοποιοὶ παρὰ καιρὸν ἐνίοτε σπεύδοντες πλείω καὶ μείζω τοῦ δέοντος ἕκαστα τῶν [b] ἔργων ἐπεμβαλλόμενοι βραδύνουσι, καὶ νῦν ἡμεῖς, ἴνα δὴ πρὸς τῷ ταχὺ καὶ μεγαλοπρεπῶς δηλώσαιμεν τὸ τῆς ἔμπροσθεν ἀμάρτημα διεξόδου, τῷ βασιλεῖ νομίσαντες πρέπειν μεγάλα παραδείγματα ποιῆσθαι, θαυμαστὸν ὄγκον ἀράμενοι τοῦ μύθου, μείζονι τοῦ δέοντος ἠναγκάσθημεν αὐτοῦ μέρει προσχρησασθαι· διὸ μακροτέραν τὴν ἀπόδειξιν πεποιήκαμεν καὶ πάντως τῷ μύθῳ τέλος οὐκ ἐπέθεμεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὁ [c] λόγος ἡμῖν ὥσπερ ζῶν τὴν ἔξωθεν μὲν περιγραφὴν εἰκοιεν ἱκανῶς ἔχειν, τὴν δὲ οἷον τοῖς φαρμάκοις καὶ τῇ συγκράσει τῶν χρωμάτων ἐνάργειαν οὐκ ἀπειληφέναι πω. γραφῆς δὲ καὶ συμπάσης χειρουργίας λέξει καὶ λόγῳ δηλοῦν πᾶν ζῶν μᾶλλον πρέπει τοῖς δυναμένοις ἔπεσθαι· τοῖς δ' ἄλλοις διὰ χειρουργῶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τοῦτο μὲν ὀρθῶς· ὅπη δὲ ἡμῖν οὕτω φῆς ἱκανῶς εἰρησθαι δὴλωσον.

[d] {Ξένος} Χαλεπόν, ὦ δαιμόνιε, μὴ παραδείγμασι χρώμενον ἱκανῶς ἐνδείκνυσθαι τι τῶν μείζονων. κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα πάντ' αὐτὸ πάλιν ὥσπερ ὑπάρ ἀγνοεῖν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς τοῦτ' εἶπες;

{Ξένος} Καὶ μάλ' ἀτόπως εἰκότα γε ἐν τῷ παρόντι κινήσας τὸ περὶ τῆς ἐπιστήμης πάθος ἐν ἡμῖν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δὴ;

{Ξένος} Παραδείγματος, ὦ μακάριε, αὐ̃ μοι καὶ τὸ παράδειγμα αὐτὸ δεδέηκεν.

[e] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί οὖν; λέγε μηδὲν ἐμοῦ γε ἔνεκα ἀποκνῶν.

{Ξένος} Λεκτέον ἐπειδὴ καὶ σύ γε ἔτοιμος ἀκολουθεῖν. τοὺς γὰρ που παῖδας ἴσμεν, ὅταν ἄρτι γραμμάτων ἔμπειροι γίνωνται –

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον ἐν ταῖς βραχυτάταις καὶ ράσταις τῶν συλλαβῶν ἱκανῶς διαισθάνονται, καὶ τάληθῆ φράζειν περὶ ἐκεῖνα δυνατοὶ γίνονται.

[278.a]

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Ταῦτά δέ γε ταῦτα ἐν ἄλλαις ἀμφιγνοοῦντες πάλιν δόξη τε ψεύδονται καὶ λόγῳ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν οὐχ ὧδε ῥᾶστον καὶ κάλλιστον ἐπάγειν αὐτοὺς ἐπὶ τὰ μήπω γινωσκόμενα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Ἀνάγειν πρῶτον ἐπ' ἐκεῖνα ἐν οἷς ταῦτά ταῦτα ὀρθῶς ἐδόξαζον, ἀναγαγόντας δὲ τιθέναι παρὰ τὰ μήπω [b] γινωσκόμενα, καὶ παραβάλλοντας ἐνδεικνύουσι τὴν αὐτὴν ὁμοιότητα καὶ φύσιν ἐν ἀμφοτέραις οὐσαν ταῖς συμπλοκαῖς, μέχριπερ ἂν πᾶσι τοῖς ἀγνοουμένοις τὰ δοξαζόμενα ἀληθῶς παρατιθέμενα δειχθῆ, δειχθέντα δέ, παραδείγματα οὕτω γινόμενα, ποιήσῃ τῶν στοιχείων ἕκαστον πάντων ἐν πάσαις ταῖς συλλαβαῖς τὸ μὲν ἕτερον ὡς τῶν ἄλλων ἕτερον ὄν, τὸ [c] δὲ ταῦτὸν ὡς ταῦτὸν ἀεὶ κατὰ ταῦτά ἐαυτῷ προσαγορεύεσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι μὲν οὖν.

{Ξένος} Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ἱκανῶς συνειλήφαμεν, ὅτι παραδείγματός γ' ἐστὶ τότε γένεσις, ὅπῃ οὖν ταῦτὸν ἐν ἑτέρῳ διεσπασμένῳ δοξαζόμενον ὀρθῶς καὶ συναχθὲν περὶ ἑκάτερον ὡς συνάμφω μίαν ἀληθῆ δόξαν ἀποτελεῖ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται.

{Ξένος} Θαυμάζοιμεν ἂν οὖν εἰ ταῦτὸν τοῦτο ἡμῶν ἢ ψυχῆ [d] φύσει περὶ τὰ τῶν πάντων στοιχεῖα πεπονθυῖα τοτὲ μὲν ὑπ' ἀληθείας περὶ ἐν ἕκαστον ἔν τισι συνίσταται, τοτὲ δὲ περὶ ἅπαντα ἐν ἑτέροις αὐ̃ φέρεται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀμῆ γέ πη τῶν συγκράσεων ὀρθῶς δοξάζει, μετατιθέμενα δ' εἰς τὰς τῶν πραγμάτων μακρὰς καὶ μὴ ῥαδίους συλλαβὰς ταῦτά ταῦτα πάλιν ἀγνοεῖ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν.

{Ξένος} Πῶς γὰρ, ὦ φίλε, δύναιτο ἂν τις ἀρχόμενος ἀπὸ [e] δόξης ψευδοῦς ἐπὶ τι τῆς ἀληθείας καὶ μικρὸν μέρος ἀφικόμενος κτήσασθαι φρόνησιν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Σχεδὸν οὐδαμῶς.

{Ξένος} Οὐκοῦν ταῦτα εἰ ταύτη πέφυκεν, οὐδὲν δὴ πλημμελοῖμεν ἂν ἐγὼ τε καὶ σύ πρῶτον μὲν ἐπιχειρήσαντες ὄλου παραδείγματος ἰδεῖν τὴν φύσιν ἐν σμικρῷ κατὰ μέρος ἄλλῳ παραδείγματι, μετὰ δὲ ταῦτα μέλλοντες, ἐπὶ τὸ τοῦ βασιλέως μέγιστον ὄν ταῦτὸν εἶδος ἀπ' ἐλαττόνων φέροντές

ποθεν, διὰ παραδείγματος ἐπιχειρεῖν αὐτὴν τῶν κατὰ πόλιν θεραπείαν τέχνη γνωρίζειν, ἵνα ὕπαρ
ἀντ' ὀνειράτος ἡμῖν γίγνηται;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς.

[279.a]

{Ξένος} Πάλιν δὴ τὸν ἔμπροσθε λόγον ἀναληπτέον, ὡς ἐπειδὴ τῷ βασιλικῷ γένει τῆς περὶ τὰς
πόλεις ἐπιμελείας ἀμφισβητοῦσι μυρίοι, δεῖ δὴ πάντας ἀποχωρίζειν τούτους καὶ μόνον ἐκεῖνον
λείπειν καὶ πρὸς τοῦτο δὴ παραδείγματος ἔφαμεν δεῖν τινος ἡμῖν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ μάλα.

{Ξένος} Τί δῆτα παράδειγμά τις ἂν, ἔχον τὴν αὐτὴν πολιτικὴν πραγματείαν, σμικρότατον
παραθέμενος ἱκανῶς ἂν εὖροι τὸ [b] ζητούμενον; βούλει πρὸς Διός, ὃ Σώκρατες, εἰ μὴ τι πρόχειρον
ἕτερον ἔχομεν, ἀλλ' οὖν τὴν γε ὑφαντικὴν προελώμεθα; καὶ ταύτην, εἰ δοκεῖ, μὴ πᾶσαν; ἀποχρήσει
γὰρ ἴσως ἢ περὶ τὰ ἐκ τῶν ἐρίων ὑφάσματα· τάχα γὰρ ἂν ἡμῖν καὶ τοῦτο τὸ μέρος αὐτῆς
μαρτυρήσειε προαιρεθὲν ὃ βουλόμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τί δῆτα οὐ, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθε τέμνοντες μέρη μερῶν ἕκαστον διηρούμεθα, καὶ νῦν
περὶ ὑφαντικὴν [c] ταῦτόν τοῦτ' ἐδράσαμεν, καὶ κατὰ δύναμιν ὅτι μάλιστα διὰ βραχέων ταχὺ πάντ'
ἐπελθόντες πάλιν ἤλθομεν ἐπὶ τὸ νῦν χρήσιμον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς λέγεις;

{Ξένος} Αὐτὴν τὴν διέξοδον ἀπόκρισίν σοι ποιήσομαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλλιςτ' εἶπες.

{Ξένος} Ἔστι τοίνυν πάντα ἡμῖν ὀπόσα δημιουργοῦμεν καὶ κτώμεθα, τὰ μὲν ἔνεκα τοῦ ποιεῖν τι, τὰ
δὲ τοῦ μὴ πάσχειν ἀμυντήρια· καὶ τῶν ἀμυντηρίων τὰ μὲν ἀλεξιφάρμακα καὶ [d] θεῖα καὶ
ἀνθρώπινα, τὰ δὲ προβλήματα· τῶν δὲ προβλημάτων τὰ μὲν πρὸς τὸν πόλεμον ὀπλίσματα, τὰ δὲ
φράγματα· καὶ τῶν φραγμάτων τὰ μὲν παραπετάσματα, τὰ δὲ πρὸς χειμῶνας καὶ καύματα
ἀλεξητήρια· τῶν δὲ ἀλεξητηρίων τὰ μὲν στεγάσματα, τὰ δὲ σκεπάσματα· καὶ τῶν σκεπασμάτων
ὑποπετάσματα μὲν ἄλλα, περικαλύμματα δὲ ἕτερα· περικαλυμμάτων δὲ τὰ μὲν ὀλόσχιστα, σύνθετα
δὲ ἕτερα· τῶν δὲ συνθέτων [e] τὰ μὲν τρητά, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως συνδετά· καὶ τῶν ἀτρήτων τὰ μὲν
νεύρινα φυτῶν ἐκ γῆς, τὰ δὲ τρίχινα· τῶν δὲ τριχίνων τὰ μὲν ὕδασι καὶ γῆ κολλητά, τὰ δὲ αὐτὰ
αὐτοῖς συνδετά. τούτοισι δὴ τοῖς ἐκ τῶν ἑαυτοῖς συνδουμένων ἐργασθεῖσιν ἀμυντηρίοις καὶ
σκεπάσμασι τὸ μὲν ὄνομα ἱμάτια ἐκαλέσαμεν· τὴν δὲ τῶν ἱματίων μάλιστα ἐπιμελουμένην [280.a]
τέχνην, ὡσπερ τότε τὴν τῆς πόλεως πολιτικὴν εἶπομεν, οὕτω καὶ νῦν ταύτην προσείπωμεν ἀπ'
αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἱματιουργικὴν; φῶμεν δὲ καὶ ὑφαντικὴν, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ἱματίων ἐργασίᾳ
μέγιστον ἦν μόριον, μηδὲν διαφέρειν πλὴν ὀνόματι ταύτης τῆς ἱματιουργικῆς, καθάπερ κάκεῖ τότε
τὴν βασιλικὴν τῆς πολιτικῆς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατά γε.

{Ξένος} Τὸ μετὰ τοῦτο δὴ συλλογισώμεθα ὅτι τὴν ἱματίων [b] ὑφαντικὴν οὕτω ῥηθεῖσάν τις τάχ' ἂν ἰκανῶς εἰρησθαι δόξειεν, μὴ δυνάμενος συννοεῖν ὅτι τῶν μὲν ἐγγὺς συνεργῶν οὕτω διώρισται, πολλῶν δὲ ἐτέρων συγγενῶν ἀπεμερίσθη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίων, εἰπέ, συγγενῶν;

{Ξένος} Οὐχ ἔσπου τοῖς λεχθεῖσιν, ὡς φαίνει· πάλιν οὖν ἔοικεν ἐπανιτέον ἀρχόμενον ἀπὸ τελευτῆς. εἰ γὰρ συννοεῖς τὴν οἰκειότητα, τὴν μὲν διετέμενον ἀπ' αὐτῆς νυνδῆ, τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν περιβολῆ χωρίζοντες καὶ ὑποβολῆ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Μανθάνω.

[c] {Ξένος} Καὶ μὴν τὴν ἐκ τῶν λίνων καὶ σπάρτων καὶ πάντων ὁπόσα φυτῶν ἄρτι νεῦρα κατὰ λόγον εἴπομεν, δημιουργίαν πᾶσαν ἀφείλομεν· τὴν τε αὖ πηλητικὴν ἀφωρισάμεθα καὶ τὴν τρήσει καὶ ῥαφῆ χρωμένην σύνθεσιν, ἧς ἡ πλείστη σκυτοτομική.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Καὶ τοίνυν τὴν τῶν ὀλοσχίστων σκεπασμάτων θεραπείαν δερματοουργικὴν καὶ τὰς τῶν στεγασμάτων, ὅσαι τε ἐν οἰκοδομικῇ καὶ ὄλη τεκτονικῇ καὶ ἐν ἄλλαις τέχναις ῥευμάτων [d] στεκτικαὶ γίνονται, συμπάσας ἀφείλομεν, ὅσαι τε περὶ τὰς κλοπὰς καὶ τὰς βία πράξεις διακωλυτικὰ ἔργα παρέχονται τέχνη φραγμάτων, περὶ τε γένεσιν ἐπιθηματοουργίας οὔσαι καὶ τὰς τῶν θυρωμάτων πήξεις, γομφωτικῆς ἀπονεμηθεῖσαι μόρια τέχνης· τὴν τε ὀπλοποικὴν ἀπετεμόμεθα, μεγάλης καὶ παντοίας τῆς προβληματουργικῆς τμήμα οὔσαν δυνάμεως· [e] καὶ δὴ καὶ τὴν μαγευτικὴν τὴν περὶ τὰ ἀλεξιφάρμακα κατ' ἀρχὰς εὐθύς διωρισάμεθα σύμπασαν, καὶ λελοίπαμεν, ὡς δόξαίμεν ἂν, αὐτὴν τὴν ζητηθεῖσαν ἀμυντικὴν χειμῶνων, ἔρεοῦ προβλήματος ἐργαστικὴν, ὄνομα δὲ ὑφαντικὴν λεχθεῖσαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔοικε γὰρ οὖν.

{Ξένος} Ἄλλ' οὐκ ἔστι πῶ τέλειον, ᾧ παῖ, τοῦτο λελεγμένον. ὁ γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς τῶν ἱματίων ἐργασίας ἀπτόμενος τούναντίον [281.a] ὑφῆ δρᾶν φαίνεται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Τὸ μὲν τῆς ὑφῆς συμπλοκὴ τίς ἐστί που.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τὸ δέ γε τῶν συνεστῶτων καὶ συμπεπιλημένων διαλυτικὴ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον δῆ;

{Ξένος} Τὸ τῆς τοῦ ξαίνοντος τέχνης ἔργον. ἢ τὴν ξαντικὴν τολμήσομεν ὑφαντικὴν καὶ τὸν ξάντην ὡς ὄντα ὑφάντην καλεῖν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

{Ξένος} Καὶ μὴν τὴν γε αὖ στήμονος ἐργαστικὴν καὶ κρόκης εἴ τις ὑφαντικὴν προσαγορεύει, παράδοξόν τε καὶ ψεῦδος [b] ὄνομα λέγει.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τί δέ; κναφευτικὴν σύμπασαν καὶ τὴν ἀκεστικὴν πότερα μηδεμίαν ἐπιμέλειαν μηδέ τινα θεραπείαν ἐσθῆτος θῶμεν, ἢ καὶ ταύτας πάσας ὡς ὑφαντικὰς λέξομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

{Ξένος} Ἀλλὰ μὴν τῆς γε θεραπείας ἀμφισβητήσουσιν αὐταὶ σύμπασαι καὶ τῆς γενέσεως τῆς τῶν ἱματίων τῆ τῆς ὑφαντικῆς δυνάμει, μέγιστον μὲν μέρος ἐκείνη διδοῦσαι, μεγάλα δὲ καὶ σφίσειν αὐταῖς ἀπονέμουσαι.

[c] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Πρὸς τοίνυν ταύταις ἔτι τὰς τῶν ἐργαλείων δημιουργοὺς τέχνας, δι' ὧν ἀποτελεῖται τὰ τῆς ὑφῆς ἔργα, δοκεῖν χρὴ τό γε συναιτίας εἶναι προσποιησασθαι παντὸς ὑφάσματος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

{Ξένος} Πότερον οὖν ἡμῖν ὁ περὶ τῆς ὑφαντικῆς λόγος, οὗ προειλόμεθα μέρους, ἱκανῶς ἔσται διωρισμένος, ἐὰν ἄρ' αὐτὴν τῶν ἐπιμελειῶν ὅποσαι περὶ τὴν ἐρεᾶν ἐσθῆτα, εἰς τὴν [d] καλλίστην καὶ μεγίστην πασῶν τιθῶμεν· ἢ λέγομεν μὲν ἂν τι ἀληθές, οὐ μὴν σαφές γε οὐδὲ τέλειον, πρὶν ἂν καὶ ταύτας αὐτῆς πάσας περιέλωμεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οὐκοῦν μετὰ ταῦτα ποιητέον ὃ λέγομεν, ἵν' ἐφεξῆς ἡμῖν ὁ λόγος ἴη;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Πρῶτον μὲν τοίνυν δύο τέχνας οὔσας περὶ πάντα τὰ δρώμενα θεασώμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνας;

{Ξένος} Τὴν μὲν γενέσεως οὔσαν συναιτίον, τὴν δ' αὐτὴν αἰτίαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

[e] {Ξένος} Ὅσαι μὲν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μὴ δημιουργοῦσι, ταῖς δὲ δημιουργούσαις ὄργανα παρασκευάζουσιν, ὧν μὴ παραγενομένων οὐκ ἂν ποτε ἐργασθεῖν τὸ προστεταγμένον ἐκάστη τῶν τεχνῶν, ταύτας μὲν συναιτίους, τὰς δὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀπεργαζομένας αἰτίας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔχει γοῦν λόγον.

{Ξένος} Μετὰ τοῦτο δὴ τὰς μὲν περὶ τε ἀτράκτους καὶ κερκίδας καὶ ὅποσα ἄλλα ὄργανα τῆς περὶ τὰ ἀμφιέσματα γενέσεως κοινωνεῖ, πάσας συναιτίους εἴπωμεν, τὰς δὲ αὐτὰ θεραπευούσας καὶ δημιουργούσας αἰτίας;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

[282.a]

{Ξένος} Τῶν αἰτιῶν δὴ πλυντικὴν μὲν καὶ ἀκεστικὴν καὶ πᾶσαν τὴν περὶ ταῦτα θεραπευτικὴν, πολλῆς οὔσης τῆς κοσμητικῆς, τούνταῦθα αὐτῆς μόριον εἶκος μάλιστα περιλαμβάνειν ὀνομάζοντας πᾶν τῆ τέχνη τῆ κναφευτικῆ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

{Ξένος} Καὶ μὴν ξαντικὴ γε καὶ νηστικὴ καὶ πάντα αὐτὰ περὶ τὴν ποιήσιν αὐτὴν τῆς ἐσθῆτος ἧς λέγομεν μέρη, μία τίς ἐστὶ τέχνη τῶν ὑπὸ πάντων λεγομένων, ἡ ταλασιουργικὴ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

[b] {Ξένος} Τῆς δὴ ταλασιουργικῆς δύο τμήματά ἐστων, καὶ τούτοις ἐκάτερον ἅμα δυοῖν πεφύκατον τέχναι μέρη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Τὸ μὲν ξαντικὸν καὶ τὸ τῆς κερκιστικῆς ἥμισυ καὶ ὅσα τὰ συγκείμενα ἀπ' ἀλλήλων ἀφίστησι, πᾶν τοῦτο ὡς ἔν φράζειν τῆς τε ταλασιουργίας αὐτῆς ἐστὶ που, καὶ μεγάλα τινὲ κατὰ πάντα ἡμῖν ἦσθιν τέχνα, ἡ συγκριτικὴ τε καὶ διακριτικὴ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τῆς τοίνυν διακριτικῆς ἢ τε ξαντικὴ καὶ τὰ νυνδὴ [c] ῥηθέντα ἅπαντά ἐστιν· ἡ γὰρ ἐν ἐρίοις τε καὶ στήμοσι διακριτικὴ, κερκίδι μὲν ἄλλον τρόπον γιγνομένη, χερσὶ δὲ ἕτερον, ἔσχεν ὅσα ἀρτίως ὀνόματα ἐρρήθη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Αὐθις δὴ πάλιν συγκριτικῆς μόνον ἅμα καὶ ταλασιουργίας ἐν αὐτῇ γιγνόμενον λάβωμεν· ὅσα δὲ τῆς διακριτικῆς ἦν αὐτόθι, μεθιῶμεν σύμπαντα, δίχα τέμνοντες τὴν ταλασιουργίαν διακριτικῶ τε καὶ συγκριτικῶ τμήματι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Διηρήσθω.

{Ξένος} Τὸ συγκριτικὸν τοίνυν αὐτὸ σοὶ καὶ ταλασιουργικὸν [d] ἅμα μόνον, ὃ Σώκρατες, διαίρετόν, εἶπερ ἰκανῶς μέλλομεν τὴν προρρηθεῖσαν ὑφαντικὴν αἰρήσειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν χρή.

{Ξένος} Χρὴ μὲν οὖν· καὶ λέγωμέν γε αὐτῆς τὸ μὲν εἶναι στρεπτικόν, τὸ δὲ συμπλεκτικόν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἄρ' οὖν μανθάνω; δοκεῖς γὰρ μοι τὸ περὶ τὴν τοῦ στήμονος ἐργασίαν λέγειν στρεπτικόν.

{Ξένος} Οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ κρόκης· ἡ γένεσιν ἄστροφόν τινα αὐτῆς εὐρήσομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

[e] {Ξένος} Διόρισαι δὴ καὶ τούτοις ἐκάτερον· ἴσως γὰρ ὁ διορισμὸς ἔγκαιρος ἂν σοὶ γένοιτο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ;

{Ξένος} Τῆδε· τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθέν τε καὶ σχὸν πλάτος λέγομεν εἶναι κατάγμα τι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τούτου δὴ τὸ μὲν ἀτράκτω τε στραφέν καὶ στερεὸν νῆμα γεγόμενον στήμονα μὲν φάθι τὸ νῆμα, τὴν δὲ ἀπευθύνουσαν αὐτὸ τέχνην εἶναι στημονονητικὴν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Ὅσα δέ γε αὖ τὴν μὲν συστροφὴν χαύνην λαμβάνει, τῇ δὲ τοῦ στήμονος ἐμπλέξει πρὸς τὴν τῆς γνάψεως ὀλκὴν ἐμμέτρως τὴν μαλακότητα ἴσχει, ταῦτ' ἄρα κρόκην μὲν τὰ νηθέντα, τὴν δὲ ἐπιτεταγμένην αὐτοῖς εἶναι τέχνην τὴν [283.a] κροκονητικὴν φῶμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

{Ξένος} Καὶ μὴν τό γε τῆς ὑφαντικῆς μέρος ὃ προυθέμεθα, παντί που δῆλον ἤδη. τὸ γὰρ συγκριτικῆς τῆς ἐν ταλασιουργίᾳ μόριον ὅταν εὐθυπλοκία κρόκης καὶ στήμονος ἀπεργάζεται πλέγμα, τὸ μὲν πλεχθὲν σύμπαν ἐσθῆτα ἐρεᾶν, τὴν δ' ἐπὶ τούτῳ τέχνην οὖσαν προσαγορεύομεν ὑφαντικὴν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

[b] {Ξένος} Εἶεν· τί δὴ ποτε οὖν οὐκ εὐθὺς ἀπεκρινάμεθα πλεκτικὴν εἶναι κρόκης καὶ στήμονος ὑφαντικὴν, ἀλλὰ περιήλθομεν ἐν κύκλῳ πάμπολλα διοριζόμενοι μάτην;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ οὐκ ἔμοιγε, ὦ ξένη, μάτην οὐδὲν τῶν ῥηθέντων ἔδοξε ῥηθῆναι.

{Ξένος} Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν· ἀλλὰ τάχ' ἄν, ὦ μακάριε, δόξειε. πρὸς δὴ τὸ νόσημα τὸ τοιοῦτον, ἂν ἄρα πολλάκις ὕστερον ἐπίη – θαυμαστόν γὰρ οὐδέν – λόγον ἄκουσόν τινα [c] προσήκοντα περὶ πάντων τῶν τοιούτων ῥηθῆναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγε μόνον.

{Ξένος} Πρῶτον τοίνυν ἴδωμεν πᾶσαν τὴν τε ὑπερβολὴν καὶ τὴν ἔλλειψιν, ἵνα κατὰ λόγον ἐπαινῶμεν καὶ ψέγωμεν τὰ μακρότερα τοῦ δέοντος ἐκάστοτε λεγόμενα καὶ τάναντία περὶ τὰς τοιάσδε διατριβάς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν χρή.

{Ξένος} Περὶ δὴ τούτων αὐτῶν ὁ λόγος ἡμῖν οἶμαι γιγνόμενος ὀρθῶς ἂν γίγνοιτο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνων;

{Ξένος} Μήκους τε πέρι καὶ βραχύτητος καὶ πάσης ὑπεροχῆς [d] τε καὶ ἐλλείψεως· ἡ γὰρ που μετρητικὴ περὶ πάντ' ἐστὶ ταῦτα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Διέλωμεν τοίνυν αὐτὴν δύο μέρη· δεῖ γὰρ δὴ πρὸς ὃ νῦν σπεύδομεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγοις ἂν τὴν διαίρεσιν ὅπη.

{Ξένος} Τῆδε· τὸ μὲν κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα μεγέθους καὶ σμικρότητος κοινωνίαν, τὸ δὲ τὸ κατὰ τὴν τῆς γενέσεως ἀναγκαίαν οὐσίαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς λέγεις;

{Ξένος} Ἄρ' οὐ κατὰ φύσιν δοκεῖ σοι τὸ μείζον μηδενὸς ἐτέρου δεῖν μείζον λέγειν ἢ τοῦ ἐλάττονος, καὶ τοῦ ἐλάττον αὖ [e] τοῦ μείζονος ἔλαττον, ἄλλου δὲ μηδενός;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔμοιγε.

{Ξένος} Τί δέ; τὸ τὴν τοῦ μετρίου φύσιν ὑπερβάλλον καὶ ὑπερβαλλόμενον ὑπ’ αὐτῆς ἐν λόγοις εἶτε καὶ ἐν ἔργοις ἄρ’ οὐκ αὖ λέξομεν ὡς ὄντως γιγνόμενον, ἐν ᾧ καὶ διαφέρουσι μάλιστα ἡμῶν οἷ τε κακοὶ καὶ οἱ ἀγαθοί;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται.

{Ξένος} Διττὰς ἄρα ταύτας οὐσίας καὶ κρίσεις τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ θετέον, ἀλλ’ οὐχ ὡς ἔφαμεν ἄρτι πρὸς ἄλληλα μόνον δεῖν, ἀλλ’ ὥσπερ νῦν εἴρηται μᾶλλον τὴν μὲν πρὸς ἄλληλα λεκτέον, τὴν δ’ αὖ πρὸς τὸ μέτριον· οὗ δὲ ἔνεκα, μαθεῖν ἄρ’ ἂν βουλοίμεθα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

[284.a]

{Ξένος} Εἰ πρὸς μηδὲν ἕτερον τὴν τοῦ μείζονος ἐάσει τις φύσιν ἢ πρὸς τοῦλαττον, οὐκ ἔσται ποτὲ πρὸς τὸ μέτριον· ἢ γάρ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως.

{Ξένος} Οὐκοῦν τὰς τέχνας τε αὐτὰς καὶ τᾶργα αὐτῶν σύμπαντα διολοῦμεν τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ δὴ καὶ τὴν ζητουμένην νῦν πολιτικὴν καὶ τὴν ῥηθεῖσαν ὑφαντικὴν ἀφανιοῦμεν; ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαῦται που τὸ τοῦ μετρίου πλεόν καὶ ἔλαττον οὐχ ὡς οὐκ ὄν ἀλλ’ ὡς ὄν χαλεπὸν περὶ τὰς πράξεις [b] παραφυλάττουσι, καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τὸ μέτρον σώζουσαι πάντα ἀγαθὰ καὶ καλὰ ἀπεργάζονται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Οὐκοῦν ἂν τὴν πολιτικὴν ἀφανίσωμεν, ἄπορος ἡμῖν ἢ μετὰ τοῦτο ἔσται ζήτησις τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ μάλα.

{Ξένος} Πότερον οὖν, καθάπερ ἐν τῷ σοφιστῇ προσηναγκάσαμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο διέφυγεν ἡμᾶς ὁ λόγος, οὕτω καὶ νῦν τὸ πλεόν αὖ καὶ ἔλαττον μετρητὰ προσαναγκαστέον γίνεσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον ἀλλὰ καὶ [c] πρὸς τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν; οὐ γὰρ δὴ δυνατόν γε οὔτε πολιτικὸν οὔτ’ ἄλλον τινὰ τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐπιστήμονα ἀναμφισβητήτως γεγονέναι τούτου μὴ συνομολογηθέντος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν καὶ νῦν ὅτι μάλιστα χρὴ ταυτόν ποιεῖν.

{Ξένος} Πλέον, ᾧ Σώκρατες, ἔτι τοῦτο τὸ ἔργον ἢ ’κεῖνο – καίτοι κάκεινου γε μεμνήμεθα τὸ μῆκος ὅσον ἦν – ἀλλ’ ὑποτίθεσθαι μὲν τὸ τοιόνδε περὶ αὐτῶν καὶ μάλα δίκαιον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[d] {Ξένος} Ὡς ποτε δεήσει τοῦ νῦν λεχθέντος πρὸς τὴν περὶ αὐτὸ τάκριβες ἀπόδειξιν. ὅτι δὲ πρὸς τὰ νῦν καλῶς καὶ ἱκανῶς δείκνυται, δοκεῖ μοι βοηθεῖν μεγαλοπρεπῶς ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος, ὡς ἄρα ἡγητέον ὁμοίως τὰς τέχνας πάσας εἶναι, μεῖζόν τε ἅμα καὶ ἔλαττον μετρεῖσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν. τούτου τε γὰρ ὄντος ἐκεῖνα ἔστι, κάκεινων οὐσῶν ἔστι καὶ τοῦτο, μὴ δὲ ὄντος ποτέρου τούτων οὐδέτερον αὐτῶν ἔσται ποτέ.

[e] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τοῦτο μὲν ὀρθῶς· ἀλλὰ τί δὴ τὸ μετὰ τοῦτο;

{Ξένος} Δῆλον ὅτι διαιροῖμεν ἂν τὴν μετρητικὴν, καθάπερ ἐρρήθη, ταύτη δίχα τέμνοντες, ἐν μὲν τιθέντες αὐτῆς μόριον συμπάσας τέχνας ὅποσαι τὸν ἀριθμὸν καὶ μήκη καὶ βάθη καὶ πλάτη καὶ ταχυτήτας πρὸς τὸναντίον μετροῦσιν, τὸ δὲ ἕτερον, ὅποσαι πρὸς τὸ μέτριον καὶ τὸ πρέπον καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ δέον καὶ πάνθ' ὅποσα εἰς τὸ μέσον ἀπωκίσθη τῶν ἐσχάτων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ μέγα γε ἐκάτερον τμήμα εἶπες, καὶ πολὺ διαφέρον ἀλλήλοι.

{Ξένος} Ὁ γὰρ ἐνίστε, ὦ Σώκρατες, οἴομενοι δὴ τι σοφὸν [285.a] φράζειν πολλοὶ τῶν κομφῶν λέγουσιν, ὡς ἄρα μετρητικὴ περὶ πάντ' ἐστὶ τὰ γινόμενα, τοῦτ' αὐτὸ τὸ νῦν λεχθὲν ὄν τυγχάνει. μετρήσεως μὲν γὰρ δὴ τινα τρόπον πάνθ' ὅποσα ἔντεχνα μετείληφεν· διὰ δὲ τὸ μὴ κατ' εἶδη συνειθίσθαι σκοπεῖν διαιρουμένους ταῦτά τε τοσοῦτον διαφέροντα συμβάλλουσιν εὐθύς εἰς ταῦτὸν ὅμοια νομίσαντες, καὶ τὸναντίον αὐτοῦ δρῶσιν ἕτερα οὐ κατὰ μέρη διαιροῦντες, δέον, ὅταν [b] μὲν τὴν τῶν πολλῶν τις πρότερον αἰσθηταὶ κοινωνίαν, μὴ προαφίστασθαι πρὶν ἂν ἐν αὐτῇ τὰς διαφορὰς ἴδη πάσας ὅποσαι περὶ ἐν εἶδεσι κεῖνται, τὰς δὲ αὐτὴ παντοδαπὰς ἀνομοιότητας, ὅταν ἐν πλήθεσιν ὀφθῶσιν, μὴ δυνατὸν εἶναι δυσωπούμενον παύεσθαι πρὶν ἂν σύμπαντα τὰ οἰκεῖα ἐντὸς μιᾶς ὁμοιότητος ἔρξας γένους τινὸς οὐσία περιβάληται. ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς περὶ τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ ὑπερβολῶν εἰρήσθω· φυλάττωμεν δὲ μόνον ὅτι δύο γένη [c] περὶ αὐτὰ ἐξηύρηται τῆς μετρητικῆς, καὶ ἅ φαμεν αὐτ' εἶναι μεμνώμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Μεμνησόμεθα.

{Ξένος} Μετὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἕτερον προσδεξώμεθα περὶ αὐτῶν τε τῶν ζητούμενων καὶ περὶ πάσης τῆς ἐν τοῖς τοιοῖσδε λόγοις διατριβῆς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Εἴ τις ἀνέροιτο ἡμᾶς τὴν περὶ γράμματα συνουσίαν τῶν μανθανόντων, ὅποταν τις ὀτιοῦν ὄνομα ἐρωτηθῆ τίνων ἐστὶ γραμμάτων, πότερον αὐτῷ τότε φῶμεν γίνεσθαι τὴν [d] ζήτησιν ἐνὸς ἕνεκα μᾶλλον τοῦ προβληθέντος ἢ τοῦ περὶ πάντα τὰ προβαλλόμενα γραμματικωτέρῳ γίνεσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον ὅτι τοῦ περὶ ἅπαντα.

{Ξένος} Τί δ' αὖ νῦν ἡμῖν ἢ περὶ τοῦ πολιτικοῦ ζήτησις; ἕνεκα αὐτοῦ τούτου προβέβληται μᾶλλον ἢ τοῦ περὶ πάντα διαλεκτικωτέροις γίνεσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι τοῦ περὶ πάντα.

{Ξένος} Ἡ που τὸν τῆς ὑφαντικῆς γε λόγον αὐτῆς ταύτης ἕνεκα θηρεύειν οὐδεὶς ἂν ἐθελήσειεν νοῦν ἔχων· ἀλλ' οἶμαι τοὺς πλείστους λέληθεν ὅτι τοῖς μὲν τῶν ὄντων ῥαδίως [e] καταμαθεῖν αἰσθηταὶ τινες ὁμοιότητες πεφύκασιν, ἃς οὐδὲν χαλεπὸν δηλοῦν, ὅταν αὐτῶν τις βουλευθῆ τῷ λόγον αἰτοῦντι περὶ τοῦ μὴ μετὰ πραγμάτων ἀλλὰ χωρὶς λόγου ῥαδίως ἐνδείξασθαι· τοῖς δ' αὖ μείστοις οὐσι καὶ τιμιωτάτοις [286.a] οὐκ ἔστιν εἶδωλον οὐδὲν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰργασμένον ἐναργῶς, οὗ δειχθέντος τὴν τοῦ πυνθανομένου ψυχὴν ὁ βουλόμενος ἀποπληρῶσαι, πρὸς τῶν αἰσθήσεων τινα προσαρμόττων, ἱκανῶς πληρώσει. διὸ δεῖ μελετᾶν λόγον ἐκάστου δυνατὸν εἶναι δοῦναι καὶ δέξασθαι· τὰ γὰρ ἀσώματα, κάλλιστα ὄντα καὶ μέγιστα, λόγῳ μόνον ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ σαφῶς δέικνυται, τούτων δὲ ἕνεκα πάντ' ἐστὶ τὰ νῦν λεγόμενα. ῥάων [b] δ' ἐν τοῖς ἐλάττωσιν ἢ μελέτη παντὸς πέρι μᾶλλον ἢ περὶ τὰ μείζω.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλλιστ' εἶπες.

{Ξένος} Ἔν τοίνυν χάριν ἄπανθ' ἡμῖν ταῦτ' ἐρρήθη περὶ τούτων, μνησθῶμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνων;

{Ξένος} Ταύτης τε οὐχ ἥκιστα αὐτῆς ἔνεκα τῆς δυσχερείας ἦν περὶ τὴν μακρολογίαν τὴν περὶ τὴν ὑφαντικὴν ἀπεδεξάμεθα δυσχερῶς, καὶ τὴν περὶ τὴν τοῦ παντὸς ἀνείλιξιν καὶ τὴν τοῦ σοφιστοῦ πέρι τῆς τοῦ μὴ ὄντος οὐσίας, ἐννοοῦντες ὡς ἔσχε μῆκος πλέον, καὶ ἐπὶ τούτοις δὴ πᾶσιν ἐπεπλήξαμεν [c] ἡμῖν αὐτοῖς, δείσαντες μὴ περίεργα ἅμα καὶ μακρὰ λέγοιμεν. ἴν' οὖν εἰς αὐθις μηδὲν πάσχωμεν τοιοῦτον, τούτων ἔνεκα πάντων τὰ πρόσθε νῶν εἰρησθαι φάθι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ταῦτ' ἔσται. λέγε ἐξῆς μόνον.

{Ξένος} Λέγω τοίνυν ὅτι χρὴ δὴ μεμνημένους ἐμὲ καὶ σὲ τῶν νῦν εἰρημένων τόν τε ψόγον ἐκάστοτε καὶ ἔπαινον ποιῆσθαι βραχύτητος ἅμα καὶ μήκους ὧν ἂν αἰεὶ πέρι λέγωμεν, μὴ πρὸς ἄλληλα τὰ μήκη κρίνοντες ἀλλὰ κατὰ τὸ [d] τῆς μετρητικῆς μέρος ὃ τότε ἔφαμεν δεῖν μεμνησθαι, πρὸς τὸ πρέπον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οὐ τοίνυν οὐδὲ πρὸς τοῦτο πάντα. οὔτε γὰρ πρὸς τὴν ἡδονὴν μήκους ἀρμόττοντος οὐδὲν προσδεησόμεθα, πλὴν εἰ πάρεργόν τι· τό τε αὖ πρὸς τὴν τοῦ προβληθέντος ζήτησιν, ὡς ἂν ῥᾶστα καὶ τάχιστα εὖροιμεν, δευτέρον ἀλλ' οὐ πρῶτον ὁ λόγος ἀγαπᾶν παραγγέλλει, πολὺ δὲ μάλιστα καὶ πρῶτον τὴν μέθοδον αὐτὴν τιμᾶν τοῦ κατ' εἶδη δυνατὸν εἶναι διαιρεῖν, [e] καὶ δὴ καὶ λόγον, ἄντε παμμήκης λεχθεὶς τὸν ἀκούσαντα εὐρετικώτερον ἀπεργάζηται, τοῦτον σπουδάζειν καὶ τῷ μήκει μηδὲν ἀγανακτεῖν, ἄντ' αὖ βραχύτερος, ὡσαύτως· ἔτι δ' αὖ πρὸς τούτοις τὸν περὶ τὰς τοιάσδε συνουσίας ψέγοντα λόγων μήκη καὶ τὰς ἐν κύκλῳ περιόδους οὐκ ἀποδεχόμενον, ὅτι χρὴ τὸν τοιοῦτον μὴ πάνυ ταχὺ μηδ' εὐθύς οὕτω μεθιέναι ψέξαντα [287.a] μόνον ὡς μακρὰ τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ καὶ προσαποφαίνειν οἴεσθαι δεῖν ὡς βραχύτερα ἂν γενόμενα τοὺς συνόντας ἀπηργάζετο διαλεκτικωτέρους καὶ τῆς τῶν ὄντων λόγῳ δηλώσεως εὐρετικωτέρους, τῶν δὲ ἄλλων καὶ πρὸς ἄλλ' ἅττα ψόγον καὶ ἐπαινῶν μηδὲν φροντίζειν μηδὲ τὸ παράπαν ἀκούειν δοκεῖν τῶν τοιούτων λόγων. καὶ τούτων μὲν ἄλλις, εἰ καὶ σοὶ ταύτη συνδοκεῖ· πρὸς δὲ δὴ τὸν πολιτικὸν [b] ἴωμεν πάλιν, τῆς προρρηθείσης ὑφαντικῆς αὐτῷ φέροντες τὸ παράδειγμα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς εἶπες, καὶ ποιῶμεν ἃ λέγεις.

{Ξένος} Οὐκοῦν ἀπὸ γε τῶν πολλῶν ὁ βασιλεὺς ὅσαι σύννομοι, μᾶλλον δὲ ἀπὸ πασῶν τῶν περὶ τὰς ἀγέλας διακεχώρισται· λοιπαὶ δέ, φαμέν, αἰ κατὰ πόλιν αὐτὴν τῶν τε συναιτίων καὶ τῶν αἰτίων, ἅς πρώτας ἀπ' ἀλλήλων διαιρετέον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οἴσθ' οὖν ὅτι χαλεπὸν αὐτὰς τεμεῖν δίχα; τὸ δ' [c] αἴτιον, ὡς οἶμαι, προῖοῦσιν οὐχ ἦττον ἔσται καταφανές.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν χρὴ δρᾶν οὕτως.

{Ξένος} Κατὰ μέλη τοίνυν αὐτὰς οἶον ἱερεῖον διαιρώμεθα, ἐπειδὴ δίχα ἀδυνατοῦμεν. δεῖ γὰρ εἰς τὸν ἐγγύτατα ὅτι μάλιστα τέμνειν ἀριθμὸν αἰεὶ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς οὖν ποιῶμεν τὰ νῦν;

{Ξένος} Ὡσπερ ἔμπροσθεν, ὅποσαι παρείχοντο ὄργανα περὶ τὴν ὑφαντικὴν, πάσας δῆπου τότε ἐτίθεμεν ὡς συναιτίους.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Καὶ νῦν δὴ ταῦτόν μὲν τοῦτο, ἔτι δὲ μᾶλλον ἢ τόθ' [d] ἡμῖν ποιητέον. ὅσαι γὰρ σμικρὸν ἢ μέγα τι δημιουργοῦσι κατὰ πόλιν ὄργανον, θετέον ἀπάσας ταύτας ὡς οὔσας συναιτίους. ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἂν ποτε γένοιτο πόλις οὐδὲ πολιτικὴ, τούτων δ' αὖ βασιλικῆς ἔργον τέχνης οὐδὲν που θήσομεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐ γάρ.

{Ξένος} Καὶ μὲν δὴ χαλεπὸν ἐπιχειροῦμεν δρᾶν ἀποχωρίζοντες τοῦτο ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ γένος· ὅτι γὰρ οὖν τῶν ὄντων ἔστιν ὡς ἐνός γέ τινος ὄργανον εἰπόντα δοκεῖν εἰρηκέναι [e] τι πιθανόν. ὅμως δὲ ἕτερον αὖ τῶν ἐν πόλει κτημάτων εἶπωμεν τόδε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ὡς οὐκ ἔστι ταύτην τὴν δύναμιν ἔχον. οὐ γὰρ ἐπὶ γενέσεως αἰτία πηγνυται, καθάπερ ὄργανον, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ δημιουργηθέντος σωτηρίας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Τοῦτο ὃ δὴ ξηροῖς καὶ ὑγροῖς καὶ ἐμπύροις καὶ ἀπύροις παντοδαπὸν εἶδος ἐργασθὲν ἀγγεῖον ὃ δὴ μιᾷ κλήσει προσφθεγγόμεθα, καὶ μάλα γε συχνὸν εἶδος καὶ τῇ ζητούμενῃ [288.a] γε, ὡς οἶμαι, προσῆκον οὐδὲν ἀτεχνῶς ἐπιστήμη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τούτων δὴ τρίτον ἕτερον εἶδος κτημάτων πάμπλου κατοπτέον πεζὸν καὶ ἔνυδρον καὶ πολυπλανές καὶ ἀπλανές καὶ τίμιον καὶ ἄτιμον, ἐν δὲ ὄνομα ἔχον, διότι πᾶν ἔνεκά τινος ἐφέδρας ἐστί, θᾶκος ἀεὶ τι γιγνόμενον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ὅχημα αὐτό που λέγομεν, οὐ πάνυ πολιτικῆς ἔργον, ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ τεκτονικῆς καὶ κεραμικῆς καὶ χαλκοτυπικῆς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Μανθάνω.

[b] {Ξένος} Τί δὲ τέταρτον; ἄρ' ἕτερον εἶναι τούτων λεκτέον, ἐν ᾧ τὰ πλεῖστά ἐστί τῶν πάλαι ῥηθέντων, ἐσθῆς τε σύμπασα καὶ τῶν ὄπλων τὸ πολὺ καὶ τείχη πάντα θ' ὅσα γήινα περιβλήματα καὶ λίθινα, καὶ μυρία ἕτερα; προβολῆς δὲ ἔνεκα συμπάντων αὐτῶν εἰργασμένων δικαιοτάτ' ἂν ὅλον προσαγορεύοιτο πρόβλημα, καὶ πολλῶ μᾶλλον τέχνης οἰκοδομικῆς ἔργον καὶ ὑφαντικῆς τὸ πλεῖστον νομίζοιτ' ἂν ὀρθότερον ἢ πολιτικῆς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

[c] {Ξένος} Πέμπτον δὲ ἄρ' ἂν ἐθέλοιμεν τὸ περὶ τὸν κόσμον καὶ γραφικὴν θεῖναι καὶ ὅσα ταύτη προσχρώμενα καὶ μουσικῇ μιμήματα τελεῖται, πρὸς τὰς ἡδονὰς μόνον ἡμῶν ἀπειργασμένα, δικαίως δ' ἂν ὀνόματι περιληφθέντα ἐνί;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίω;

{Ξένος} Παίγνιον πού τι λέγεται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μῆν;

{Ξένος} Τοῦτο τοίνυν τούτοις ἐν ὄνομα ἅπασι πρέψει προσαγορευθέν· οὐ γὰρ σπουδῆς οὐδὲν αὐτῶν χάριν, ἀλλὰ παιδιᾶς ἕνεκα πάντα δρᾶται.

[d] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ τοῦτο σχεδόν τι μανθάνω.

{Ξένος} Τὸ δὲ πᾶσιν τούτοις σώματα παρέχον, ἐξ ὧν καὶ ἐν οἷς δημιουργοῦσιν ὅποσαι τῶν τεχνῶν νῦν εἴρηνται, παντοδαπὸν εἶδος πολλῶν ἐτέρων τεχνῶν ἔκγονον ὄν, ἄρ' οὐχ ἔκτον θήσομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;

{Ξένος} Χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ πάνθ' ὅποσα μεταλλεύεται καὶ ὅσα δρυοτομικὴ καὶ κουρὰ σύμπασα τέμνουσα παρέχει τεκτονικῆ καὶ πλεκτικῆ· καὶ ἔτι φλοιστικὴ φυτῶν [e] τε καὶ ἐμψύχων δέρματα σωμάτων περιαιροῦσα σκυτοτομικὴ, καὶ ὅσαι περὶ τὰ τοιαῦτά εἰσιν τέχναι, καὶ φελλῶν καὶ βύβλων καὶ δεσμῶν ἐργαστικαὶ παρέσχον δημιουργεῖν σύνθετα ἐκ μὴ συντιθεμένων εἶδη γενῶν. ἐν δὲ αὐτὸ προσαγορεύομεν πᾶν τὸ πρωτογενὲς ἀνθρώποις κτῆμα καὶ ἀσύνθετον καὶ βασιλικῆς ἐπιστήμης οὐδαμῶς ἔργον ὄν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

{Ξένος} Τὴν δὴ τῆς τροφῆς κτῆσιν, καὶ ὅσα εἰς τὸ σῶμα συγκαταμειγνύμενα ἑαυτῶν μέρεσι μέρη σώματος εἰς τὸ [289.a] θεραπεῦσαι τινὰ δύναμιν εἴληχε, λεκτέον ἕβδομον ὀνομάσαντας αὐτὸ σύμπαν ἡμῶν εἶναι τροφόν, εἰ μὴ τι κάλλιον ἔχομεν ἄλλο θέσθαι· γεωργικῆ δὲ καὶ θηρευτικῆ καὶ γυμναστικῆ καὶ ἰατρικῆ καὶ μαγειρικῆ πᾶν ὑποτιθέντες ὀρθότερον ἀποδώσομεν ἢ τῆ πολιτικῆ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Σχεδόν τοίνυν ὅσα ἔχεται κτήσεως, πλὴν τῶν ἡμέρων ζώων, ἐν τούτοις ἑπτὰ οἶμαι γένεσιν εἰρησθαι. σκόπει δέ· ἦν γὰρ δικαιοτάτα μὲν ἂν τεθὲν κατ' ἀρχὰς τὸ [b] πρωτογενὲς εἶδος, μετὰ δὲ τοῦτο ὄργανον, ἀγγεῖον, ὄχημα, πρόβλημα, παίγνιον, θρέμμα. ἃ παραλείπομεν δέ, εἴ τι μὴ μέγα λέληθεν, εἰς τι τούτων δυνατὸν ἀρμόττειν, οἷον ἢ τοῦ νομίσματος ἰδέα καὶ σφραγίδων καὶ παντὸς χαρακτῆρος. γένος τε γὰρ ἐν αὐτοῖς ταῦτα οὐδὲν ἔχει μέγα σύννομον, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς κόσμον, τὰ δὲ εἰς ὄργανα βία μὲν, ὅμως δὲ πάντως ἐλκόμενα συμφωνήσει. τὰ δὲ περὶ ζώων κτῆσιν τῶν ἡμέρων, πλὴν δούλων, ἢ [c] πρότερον ἀγγελαιοτροφικὴ διαμερισθεῖσα πάντ' εἰληφυῖα ἀναφανεῖται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Τὸ δὲ δὴ δούλων καὶ πάντων ὑπηρετῶν λοιπόν, ἐν οἷς που καὶ μαντεύομαι τοὺς περὶ αὐτὸ τὸ πλέγμα ἀμφισβητοῦντας τῷ βασιλεῖ καταφανεῖς γενήσεσθαι, καθάπερ τοῖς ὑφάνταις τότε τοὺς περὶ τὸ νήθειν τε καὶ ξαίνειν καὶ ὅσα ἄλλα εἶπομεν. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες, ὡς συναίτιοι λεχθέντες, ἅμα τοῖς ἔργοις τοῖς νυνδὴ ρηθεῖσιν ἀνήλωνται καὶ ἀπεχωρίσθησαν [d] ἀπὸ βασιλικῆς τε καὶ πολιτικῆς πράξεως.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἐοίκασι γοῦν.

{Ξένος} Ἴθι δὴ σκεψώμεθα τοὺς λοιποὺς προσελθόντες ἐγγύθεν, ἵνα αὐτοὺς εἰδῶμεν βεβαιότερον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν χρή.

{Ξένος} Τοὺς μὲν δὴ μεγίστους ὑπηρετάς, ὡς ἐνθένδε ἰδεῖν, τούναντίον ἔχοντας εὐρίσκομεν οἷς ὑπωπτεύσαμεν ἐπιτήδευμα καὶ πάθος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνας;

{Ξένος} Τοὺς ὠνητούς τε καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ κτητούς· οὓς [e] ἀναμφισβητήτως δούλους ἔχομεν εἰπεῖν; ἤκιστα βασιλικῆς μεταποιουμένους τέχνης.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Τί δέ; τῶν ἐλευθέρων ὅσοι τοῖς νυνδὴ ῥηθεῖσιν εἰς ὑπηρετικὴν ἐκόντες αὐτοὺς τάττουσι, τὰ τε γεωργίας καὶ τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἔργα διακομίζοντες ἐπ' ἀλλήλους καὶ ἀνισοῦντες, οἱ μὲν κατ' ἀγοράς, οἱ δὲ πόλιν ἐκ πόλεως ἀλλάττοντες κατὰ θάλατταν καὶ πεζῆ, νόμισμά τε πρὸς τὰ ἄλλα καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτὸ διαμείβοντες, οὓς ἀργυραμοιβούς τε [290.a] καὶ ἐμπόρους καὶ ναυκλήρους καὶ καπήλους ἐπωνομάκαμεν, μῶν τῆς πολιτικῆς ἀμφισβητήσουσί τι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τάχ' ἂν ἴσως τῆς γε τῶν ἐμπορευτικῶν.

{Ξένος} Ἄλλ' οὐ μὴν οὓς γε ὀρῶμεν μισθωτοὺς καὶ θήτας πᾶσιν ἐτοιμότατα ὑπηρετοῦντας, μὴ ποτε βασιλικῆς μεταποιουμένους εὕρωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γάρ;

{Ξένος} Τί δέ ἄρα τοὺς τὰ τοιάδε διακονοῦντας ἡμῖν ἐκάστοτε;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὰ ποῖα εἶπες καὶ τίνας;

[b] {Ξένος} Ὡν τὸ κηρυκικὸν ἔθνος, ὅσοι τε περὶ γράμματα σοφοὶ γίνονται πολλάκις ὑπηρετήσαντες, καὶ πόλλ' ἄττα ἕτερα περὶ τὰς ἀρχὰς διαπονεῖσθαί τινες ἕτεροι πάνδεινοι, τί τούτους αὐ̃ λέξομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅπερ εἶπες νῦν, ὑπηρετάς, ἀλλ' οὐκ αὐτοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἄρχοντας.

{Ξένος} Ἀλλὰ οὐ μὴν οἶμαί γε ἐνύπνιον ἰδὼν εἶπον ταύτη πη φανήσεσθαι τοὺς διαφερόντως ἀμφισβητοῦντας τῆς πολιτικῆς. καίτοι σφόδρα γε ἄτοπον ἂν εἶναι δόξειε τὸ ζητεῖν [c] τούτους ἐν ὑπηρετικῇ μοίρᾳ τινί.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κομιδῆ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἔτι δὴ προσμείξωμεν ἐγγύτερον ἐπὶ τοὺς μήπω βεβασανισμένους. εἰσὶ δὲ οἱ τε περὶ μαντικὴν ἔχοντές τινος ἐπιστήμης διακόνου μόριον· ἐρμηνευταὶ γάρ που νομίζονται παρὰ θεῶν ἀνθρώποις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Καὶ μὴν καὶ τὸ τῶν ἱερέων αὐ̃ γένος, ὡς τὸ νόμιμόν φησι, παρὰ μὲν ἡμῶν δωρεὰς θεοῖς διὰ θυσιῶν ἐπιστήμόν [d] ἐστὶ κατὰ νοῦν ἐκείνοις δωρεῖσθαι, παρὰ δὲ ἐκείνων ἡμῖν εὐχαῖς κτήσιν ἀγαθῶν αἰτήσασθαι· ταῦτα δὲ διακόνου τέχνης ἐστί που μόρια ἀμφότερα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται γοῦν.

{Ξένος} Ἦδη τοίνυν μοι δοκοῦμεν οἷόν γέ τινος ἵχνους ἐφ' ὃ πορευόμεθα προσάπτεσθαι. τὸ γὰρ δὴ τῶν ἱερέων σχῆμα καὶ τὸ τῶν μάντεων εὖ μάλα φρονήματος πληροῦται καὶ δόξαν σεμνὴν λαμβάνει διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐγχειρημάτων, ὥστε περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἕξεστι βασιλέα χωρὶς ἱερατικῆς [e] ἄρχειν, ἀλλ' ἐὰν ἄρα καὶ τύχη πρότερον ἐξ ἄλλου γένους βιασάμενος, ὕστερον ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστελεῖσθαι αὐτὸν τὸ γένος· ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλαχοῦ ταῖς μεγίσταις ἀρχαῖς τὰ μέγιστα τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα θύματα εὖροι τις ἂν προσταττόμενα θύειν. καὶ δὴ καὶ παρ' ὑμῖν οὐχ ἥκιστα δῆλον ὃ λέγω· τῷ γὰρ λαχόντι βασιλεῖ φασιν τῆδε τὰ σεμνότατα καὶ μάλιστα πάτρια τῶν ἀρχαίων θυσιῶν ἀποδεδόσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πάνυ γε.

[291.a]

{Ξένος} Τούτους τε τοίνυν τοὺς κληρωτοὺς βασιλέας ἅμα καὶ ἱερέας, καὶ ὑπηρέτας αὐτῶν καὶ τινα ἕτερον πάμπολυν ὄχλον σκεπτέον, ὃς ἄρτι κατάδηλος νῦν ἡμῖν γέγονεν ἀποχωρισθέντων τῶν ἔμπροσθεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνας δ' αὐτοὺς καὶ λέγεις;

{Ξένος} Καὶ μάλα τινὰς ἀτόπους.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δὴ;

{Ξένος} Πάμφυλόν τι γένος αὐτῶν, ὡς γε ἄρτι σκοπούμεν φαίνεται. πολλοὶ μὲν γὰρ λέουσι τῶν ἀνδρῶν εἷξασι καὶ Κενταύροις [b] καὶ τοιούτοισιν ἑτέροις, πάμπολλοι δὲ Σατύροις καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ πολυτρόποις θηρίοις· ταχὺ δὲ μεταλλάττουσι τάς τε ιδέας καὶ τὴν δύναμιν εἰς ἀλλήλους. καὶ μέντοι μοι νῦν, ὦ Σώκρατες, ἄρτι δοκῶ κατανενοηκέναι τοὺς ἄνδρας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεις ἂν· εἰκας γὰρ ἄτοπόν τι καθορᾶν.

{Ξένος} Ναί· τὸ γὰρ ἄτοπον ἐξ ἀγνοίας πᾶσι συμβαίνει. καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν αὐτὸς τοῦτ' ἔπαθον· ἐξαίφνης ἡμφεγνόησα [c] κατιδὼν τὸν περὶ τὰ τῶν πόλεων πράγματα χορόν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον;

{Ξένος} Τὸν πάντων τῶν σοφιστῶν μέγιστον γόητα καὶ ταύτης τῆς τέχνης ἐμπειρότατον· ὃν ἀπὸ τῶν ὄντως ὄντων πολιτικῶν καὶ βασιλικῶν καίπερ παγγάλεπον ὄντα ἀφαιρεῖν ἀφαιρετέον, εἰ μέλλομεν ἰδεῖν ἐναργῶς τὸ ζητούμενον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε οὐκ ἀνετέον.

{Ξένος} Οὐκ οὐκ δὴ κατὰ γε τὴν ἐμήν. καὶ μοι φράζε τόδε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[d] {Ξένος} Ἄρ' οὐ μοναρχία τῶν πολιτικῶν ἡμῖν ἀρχῶν ἐστὶ μία;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Καὶ μετὰ μοναρχίαν εἶποι τις ἂν οἶμαι τὴν ὑπὸ τῶν ὀλίγων δυναστείαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Τρίτον δὲ σχῆμα πολιτείας οὐχ ἢ τοῦ πλήθους ἀρχή, δημοκρατία τοῦνομα κληθεῖσα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πάνυ γε.

{Ξένος} Τρεῖς δ' οὔσαι μῶν οὐ πέντε τρόπον τινὰ γίνονται, δύο' ἐξ ἑαυτῶν ἄλλα πρὸς αὐταῖς ὀνόματα τίκτουσαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖα δὴ;

[e] {Ξένος} Πρὸς τὸ βιαίον που καὶ ἐκούσιον ἀποσκοποῦντες νῦν καὶ πενίαν καὶ πλοῦτον καὶ νόμον καὶ ἀνομίαν ἐν αὐταῖς γιγνόμενα διπλῆν ἑκατέραν τοῖν δυοῖν διαιροῦντες μοναρχίαν μὲν προσαγορεύουσιν ὡς δύο παρεχομένην εἶδη δυοῖν ὀνόμασι, τυραννίδι, τὸ δὲ βασιλικῇ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

{Ξένος} Τὴν δὲ ὑπ' ὀλίγων γε ἐκάστοτε κρατηθεῖσαν πόλιν ἀριστοκρατία καὶ ὀλιγαρχία.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πάνυ γε.

{Ξένος} Δημοκρατίας γε μὴν, ἐάντ' οὖν βιαίως ἐάντε ἐκουσίως [292.a] τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων τὸ πλῆθος ἄρχῃ, καὶ ἐάντε τοὺς νόμους ἀκριβῶς φυλάττον ἐάντε μὴ, πάντως τοῦνομα οὐδεὶς αὐτῆς εἴωθε μεταλλάττειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ.

{Ξένος} Τί οὖν; οἰόμεθά τινα τούτων τῶν πολιτειῶν ὀρθὴν εἶναι τούτοις τοῖς ὅροις ὀρισθεῖσαν, ἐνὶ καὶ ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, καὶ πλούτῳ καὶ πενίᾳ, καὶ τῷ βιαίῳ καὶ ἐκουσίῳ, καὶ μετὰ γραμμάτων καὶ ἄνευ νόμων συμβαίνουσιν γίνεσθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί γὰρ δὴ καὶ κωλύει;

[b] {Ξένος} Σκόπει δὴ σαφέστερον τῆδε ἐπόμενος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ;

{Ξένος} Τῷ ῥηθέντι κατὰ πρώτας πότερον ἐμμενοῦμεν ἢ διαφωνήσομεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τῷ δὴ ποῖῳ λέγεις;

{Ξένος} Τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιστημῶν εἶναι τινα ἔφαμεν, οἶμαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Καὶ τούτων γε οὐχ ἀπασῶν, ἀλλὰ κριτικὴν δῆπου τινὰ καὶ ἐπιστατικὴν ἐκ τῶν ἄλλων προειλόμεθα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Κακὰ τῆς ἐπιστατικῆς τὴν μὲν ἐπ' ἀψύχοις ἔργοις, [c] τὴν δ' ἐπὶ ζώοις· καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον μερίζοντες δεῦρ' αἰεὶ προεληλύθαμεν, ἐπιστήμης οὐκ ἐπιλανθανόμενοι, τὸ δ' ἥτις οὐχ ἱκανῶς πῶ δυνάμενοι διακριβώσασθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεις ὀρθῶς.

{Ξένος} Τοῦτ' αὐτὸ τοίνυν ἄρ' ἐννοοῦμεν, ὅτι τὸν ὄρον οὐκ ὀλίγους οὐδὲ πολλούς, οὐδὲ τὸ ἐκούσιον οὐδὲ τὸ ἀκούσιον, οὐδὲ πενίαν οὐδὲ πλοῦτον γίνεσθαι περὶ αὐτῶν χρεῶν, ἀλλὰ τινα ἐπιστήμην, εἴπερ ἀκολουθήσομεν τοῖς πρόσθεν;

[d] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον μὴ ποιεῖν.

{Ξένος} Ἐξ ἀνάγκης δὴ νῦν τοῦτο οὕτω σκεπτέον, ἐν τίνι ποτὲ τούτων ἐπιστήμη συμβαίνει γίνεσθαι περὶ ἀνθρώπων ἀρχῆς, σχεδὸν τῆς χαλεπωτάτης καὶ μεγίστης κτήσασθαι. δεῖ γὰρ ἰδεῖν αὐτήν, ἵνα θεασώμεθα τίνας ἀφαιρετέον ἀπὸ τοῦ φρονίμου βασιλέως, οἱ προσποιῶνται μὲν εἶναι πολιτικοὶ καὶ πείθουσι πολλούς, εἰσὶ δὲ οὐδαμῶς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δεῖ γὰρ δὴ ποιεῖν τοῦτο, ὡς ὁ λόγος ἡμῖν προεῖρηκεν.

[e] {Ξένος} Μῶν οὖν δοκεῖ πληθός γε ἐν πόλει ταύτην τὴν ἐπιστήμην δυνατὸν εἶναι κτήσασθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πῶς;

{Ξένος} Ἄλλ' ἄρα ἐν χιλιάδρῳ πόλει δυνατὸν ἑκατὸν τίνας ἢ καὶ πενήκοντα αὐτήν ἱκανῶς κτήσασθαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ῥάστη μεντὰν οὕτω γ' εἴη πασῶν τῶν τεχνῶν· ἴσμεν γὰρ ὅτι χιλίων ἀνδρῶν ἄκροι πεττευταὶ τοσοῦτοι πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν οὐκ ἂν γένοιτό ποτε, μὴ τι δὴ βασιλῆς γε. δεῖ γὰρ δὴ τὸν γε τὴν βασιλικὴν ἔχοντα ἐπιστήμην, ἂν τ' ἄρχῃ καὶ ἐὰν μὴ, [293.a] κατὰ τὸν ἔμπροσθε λόγον ὅμως βασιλικὸν προσαγορεύεσθαι.

{Ξένος} Καλῶς ἀπεμνημόνευσας. ἐπόμενον δὲ οἶμαι τούτῳ τὴν μὲν ὀρθὴν ἀρχὴν περὶ ἓνα τινὰ καὶ δύο καὶ παντάπασιν ὀλίγους δεῖ ζητεῖν, ὅταν ὀρθὴ γίγνηται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

{Ξένος} Τούτους δέ γε, ἐάντε ἐκόντων ἄντ' ἀκόντων ἄρχωσιν, ἐάντε κατὰ γράμματα ἐάντε ἄνευ γραμμάτων, καὶ ἐὰν πλουτοῦντες ἢ πενόμενοι, νομιστέον, ὥσπερ νῦν ἡγούμεθα, κατὰ τέχνην ἠντινοῦν ἀρχὴν ἄρχοντας. τοὺς ἰατροὺς [b] δὲ οὐχ ἠκιστα νενομίκαμεν, ἐάντε ἐκόντας ἐάντε ἄκοντας ἡμᾶς ἰῶνται, τέμνοντες ἢ κάοντες ἢ τινα ἄλλην ἀλγηδόνα προσάπτοντες, καὶ ἐὰν κατὰ γράμματα ἢ χωρὶς γραμμάτων, καὶ ἐὰν πένητες ὄντες ἢ πλούσιοι, πάντως οὐδὲν ἦττον ἰατροὺς φάμεν, ἕωσπερ ἂν ἐπιστατοῦντες τέχνη, καθαίροντες εἴτε ἄλλως ἰσχυαίνοντες εἴτε καὶ αὐξάνοντες, ἂν μόνον ἐπ' ἀγαθῷ τῷ τῶν σωμάτων, βελτίω ποιοῦντες ἐκ χειρόνων, [c] σφῶζωσιν οἱ θεραπεύοντες ἕκαστοι τὰ θεραπευόμενα· ταύτη θήσομεν, ὡς οἶμαι, καὶ οὐκ ἄλλη, τοῦτον ὄρον ὀρθὸν εἶναι μόνον ἰατρικῆς καὶ ἄλλης ἡσιτισσοῦν ἀρχῆς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κομιδῆ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἀναγκαῖον δὴ καὶ πολιτειῶν, ὡς ἔοικε, ταύτην ὀρθὴν διαφερόντως εἶναι καὶ μόνην πολιτείαν, ἐν ἧ τὶς ἂν εὐρίσκοι τοὺς ἄρχοντας ἀληθῶς ἐπιστήμονας καὶ οὐ δοκοῦντας μόνον, ἐάντε κατὰ νόμους ἐάντε ἄνευ νόμων ἄρχωσι, καὶ ἐκόντων ἢ [d] ἀκόντων, καὶ πενόμενοι ἢ πλουτοῦντες, τούτων ὑπολογιστέον οὐδὲν οὐδαμῶς εἶναι κατ' οὐδεμίαν ὀρθότητα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

{Ξένος} Καὶ ἔαντε γε ἀποκτεινόντες τινὰς ἢ καὶ ἐκβάλλοντες καθαίρωσιν ἐπ’ ἀγαθῷ τὴν πόλιν, εἴτε καὶ ἀποικίας οἷον σμήνη μελιττῶν ἐκπέμποντές ποι σμικροτέραν ποιῶσιν, ἢ τινὰς ἐπεισαγόμενοι ποθεν ἄλλους ἔξωθεν πολίτας ποιῶντες αὐτὴν αὖξωσιν, ἕωσπερ ἂν ἐπιστήμη καὶ τῷ δικαίῳ προσχρῶμενοι σώζοντες ἐκ χείρονος βελτίῳ ποιῶσι κατὰ δύναμιν, [e] ταύτην τότε καὶ κατὰ τοὺς τοιούτους ὄρους ἡμῖν μόνην ὀρθὴν πολιτείαν εἶναι ῥητέον· ὅσας δ’ ἄλλας λέγομεν, οὐ γνησίας οὐδ’ ὄντως οὐσας λεκτέον, ἀλλὰ μεμιμημένας ταύτην, ἃς μὲν ὡς εὐνόμους λέγομεν, ἐπὶ τὰ καλλίῳ, τὰς δὲ ἄλλας ἐπὶ τὰ αἰσχίονα μεμιμησθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὰ μὲν ἄλλα, ὦ ξέने, μετρίως ἔοικεν εἰρησθαι· τὸ δὲ καὶ ἄνευ νόμων δεῖν ἄρχειν χαλεπώτερον ἀκούειν ἐρρήθη.

{Ξένος} Μικρόν γε ἔφθης με ἐρόμενος, ὦ Σώκρατες. [294.a] ἔμελλον γάρ σε διερωτήσῃ ταῦτα πότερον ἀποδέχη πάντα, ἢ τι καὶ δυσχεραίνεις τῶν λεχθέντων· νῦν δ’ ἤδη φανερόν ὅτι τοῦτο βουλευσόμεθα τὸ περὶ τῆς τῶν ἄνευ νόμων ἀρχόντων ὀρθότητος διελεθῆν ἡμᾶς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τρόπον τινὰ μέντοι δῆλον ὅτι τῆς βασιλικῆς ἐστὶν ἡ νομοθετικὴ· τὸ δ’ ἄριστον οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν ἀλλ’ ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν. οἴσθ’ ὅπη;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῆ δὴ λέγεις;

{Ξένος} Ὅτι νόμος οὐκ ἂν ποτε δύναίτο τό τε ἄριστον καὶ [b] τὸ δικαιοτάτον ἀκριβῶς πᾶσιν ἅμα περιλαβὼν τὸ βέλτιστον ἐπιτάττειν· αἱ γὰρ ἀνομοιότητες τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν πράξεων καὶ τὸ μηδέποτε μηδὲν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἡσυχίαν ἄγειν τῶν ἀνθρωπίνων οὐδὲν ἔῴσι ἀπλοῦν ἐν οὐδενὶ περὶ ἀπάντων καὶ ἐπὶ πάντα τὸν χρόνον ἀποφαίνεσθαι τέχνην οὐδ’ ἡντινοῦν. ταῦτα δὲ συγχωροῦμέν που;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Τὸν δέ γε νόμον ὀρῶμεν σχεδὸν ἐπ’ αὐτὸ τοῦτο [c] συντείνοντα, ὥσπερ τινὰ ἄνθρωπον αὐθάδη καὶ ἀμαθῆ καὶ μηδένα μηδὲν ἔῴσι ποιεῖν παρὰ τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, μηδ’ ἐπερωτᾶν μηδένα, μηδ’ ἂν τι νέον ἄρα τῷ συμβαίνῃ βέλτιον παρὰ τὸν λόγον ὃν αὐτὸς ἐπέταξεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθῆ· ποιεῖ γὰρ ἀτεχνῶς καθάπερ εἰρηκας νῦν ὁ νόμος ἡμῖν ἐκάστοις.

{Ξένος} Οὐκοῦν ἀδύνατον εὔ ἔχειν πρὸς τὰ μηδέποτε ἀπλᾶ τὸ διὰ παντὸς γιγνόμενον ἀπλοῦν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύει.

{Ξένος} Διὰ τί δὴ ποτ’ οὖν ἀναγκαῖον νομοθετεῖν, ἐπειδήπερ [d] οὐκ ὀρθότατον ὁ νόμος; ἀνευρετέον τούτου τὴν αἰτίαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Οὐκοῦν καὶ παρ’ ὑμῖν εἰσὶ τινες οἷαι καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἀθρόων ἀνθρώπων ἀσκήσεις, εἴτε πρὸς δρόμον εἴτε πρὸς ἄλλο τι, φιλονικίας ἕνεκα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πάνυ γε πολλαί.

{Ξένος} Φέρε νῦν ἀναλάβωμεν πάλιν μνήμη τὰς τῶν τέχνη γυμναζόντων ἐπιτάξεις ἐν ταῖς τοιαύταις ἀρχαῖς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

{Ξένος} Ὅτι λεπτοφυγεῖν οὐκ ἐγχωρεῖν ἡγοῦνται καθ' ἓνα ἕκαστον, τῷ σώματι τὸ προσῆκον ἐκάστῳ προστάττοντες, [e] ἀλλὰ παχύτερον οἶονται δεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ πολλοὺς τὴν τοῦ λυσιτελοῦντος τοῖς σώμασι ποιεῖσθαι τάξιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καλῶς.

{Ξένος} Διὸ δὴ γε καὶ ἴσους πόνους νῦν διδόντες ἀθρώοις ἅμα μὲν ἐξορμῶσιν, ἅμα δὲ καὶ καταπαύουσι δρόμου καὶ πάλης καὶ πάντων τῶν κατὰ τὰ σώματα πόνων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστι ταῦτα.

{Ξένος} Καὶ τὸν νομοθέτην τοίνυν ἡγώμεθα, τὸν ταῖσιν ἀγέλαις ἐπιστατήσοντα τοῦ δικαίου περὶ [295.a] καὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους συμβολαίων, μὴ ποθ' ἱκανὸν γενήσεσθαι πᾶσιν ἀθρώοις προστάττοντα ἀκριβῶς ἐνὶ ἐκάστῳ τὸ προσῆκον ἀποδιδόναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ γοῦν εἰκός.

{Ξένος} Ἀλλὰ τὸ τοῖς πολλοῖς γε οἶμαι καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ πως οὕτως παχυτέρως ἐκάστοις τὸν νόμον θήσει, καὶ ἐν γράμμασιν ἀποδιδούς καὶ ἐν ἀγραμμάτοις, πατρίοις δὲ ἔθεσι νομοθετῶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Ὅρθῶς μέντοι. πῶς γὰρ ἂν τις ἱκανὸς γένοιτ' ἂν [b] ποτε, ὃ Σώκρατες, ὥστε διὰ βίου ἀεὶ παρακαθήμενος ἐκάστῳ δι' ἀκριβείας προστάττειν τὸ προσῆκον; ἐπεὶ τοῦτ' ἂν δυνατὸς ὢν, ὡς οἶμαι, τῶν τὴν βασιλικὴν ὀφισοῦν ὄντως ἐπιστήμην εἰληφότων σχολῆ ποτ' ἂν ἑαυτῷ θεῖτ' ἐμποδίσματα γράφων τοὺς λεχθέντας τούτους νόμους.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἐκ τῶν νῦν γοῦν, ὃ ξένε, εἰρημένων.

{Ξένος} Μᾶλλον δέ γε, ὃ βέλτιστε, ἐκ τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τίνων δὴ;

{Ξένος} Τῶν τοιῶνδε. εἵπωμεν γὰρ δὴ πρὸς γε ἡμᾶς αὐτοὺς [c] ἰατρὸν μέλλοντα ἢ καὶ τινα γυμναστικὸν ἀποδημεῖν καὶ ἀπέσεσθαι τῶν θεραπευομένων συχνόν, ὡς οἶοιτο, χρόνον, μὴ μνημονεύσειν οἰηθέντα τὰ προσταχθέντα τοὺς γυμναζομένους ἢ τοὺς κάμνοντας, ὑπομνήματα γράφειν ἂν ἐθέλειν αὐτοῖς, ἢ πῶς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως.

{Ξένος} Τί δ' εἰ παρὰ δόξαν ἐλάττω χρόνον ἀποδημήσας ἔλθοι πάλιν; ἄρ' οὐκ ἂν παρ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα τολμήσειεν ἄλλ' ὑποθέσθαι, συμβαινόντων ἄλλων βελτιόνων τοῖς κάμνουσι [d] διὰ πνεύματα ἢ τι καὶ ἄλλο παρὰ τὴν ἐλπίδα τῶν ἐκ Διὸς ἐτέρως πως τῶν εἰωθότων γενόμενα, καρτερῶν δ' ἂν ἡγοῖτο δεῖν μὴ ἐκβαίνειν τὰρχαῖά ποτε νομοθετηθέντα μήτε αὐτὸν προστάττοντα ἄλλα μήτε τὸν κάμνοντα ἕτερα τολμῶντα παρὰ τὰ γραφέντα δρᾶν, ὡς ταῦτα ὄντα ἰατρικὰ καὶ ὑγιεινά, τὰ δὲ ἐτέρως γιγνόμενα νοσώδη τε καὶ οὐκ ἔντεχνα· ἢ πᾶν τὸ τοιοῦτον ἔν γε ἐπιστήμη

συμβαῖνον καὶ [e] ἀληθεῖ τέχνη περὶ ἅπαντα παντάπασι γέλως ἂν ὁ μέγιστος γίγνοιτο τῶν τοιούτων νομοθετημάτων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι μὲν οὖν.

{Ξένος} Τῶ δὲ τὰ δίκαια δὴ καὶ ἄδικα καὶ καλὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ γράψαντι καὶ ἄγραφα νομοθετήσαντι ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγέλαις, ὅποσαι κατὰ πόλιν ἐν ἐκάσταις νομεύονται κατὰ τοὺς τῶν γραψάντων νόμους, ἂν ὁ μετὰ τέχνης γράψας ἢ τις ἕτερος ὁμοῖος ἀφίκηται, μὴ ἐξέστω δὴ [296.a] παρὰ ταῦτα ἕτερα προστάττειν; ἢ καὶ τοῦτο τὸ ἀπόρρημα οὐδὲν ἦττον ἂν ἐκείνου τῇ ἀληθείᾳ γελοῖον φαίνοιτο;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μὴν;

{Ξένος} Οἷσθ' οὖν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ λόγον τὸν παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ ἐννοῶ νῦν γ' οὕτως.

{Ξένος} Καὶ μὴν εὐπρεπής. φασὶ γὰρ δὴ δεῖν, εἴ τις γινώσκει παρὰ τοὺς τῶν ἔμπροσθεν βελτίους νόμους, νομοθετεῖν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἕκαστον πείσαντα, ἄλλως δὲ μή.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί οὖν; οὐκ ὀρθῶς;

[b] {Ξένος} Ἴσως. ἂν δ' οὖν μὴ πείθων τις βιάζεται τὸ βέλτιον, ἀπόκριναι, τί τοῦνομα τῆς βίας ἔσται; μὴ μέντοι πω, περὶ δὲ τῶν ἔμπροσθεν πρότερον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον δὴ λέγεις;

{Ξένος} Ἄν τις ἄρα μὴ πείθων τὸν ἰατρευόμενον, ἔχων δὲ ὀρθῶς τὴν τέχνην, παρὰ τὰ γεγραμμένα τὸ βέλτιον ἀναγκάζῃ δρᾶν παῖδα ἢ τινα ἄνδρα ἢ καὶ γυναῖκα, τί τοῦνομα τῆς βίας ἔσται ταύτης; ἄρ' οὐ πᾶν μᾶλλον ἢ τὸ παρὰ τὴν τέχνην λεγόμενον ἀμάρτημα τὸ νοσῶδες; καὶ πάντα ὀρθῶς [c] εἰπεῖν ἔστι πρότερον τῷ βιασθέντι περὶ τὸ τοιοῦτον πλὴν ὅτι νοσῶδη καὶ ἄτεχνα πέπονθεν ὑπὸ τῶν βιασαμένων ἰατρῶν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα λέγεις.

{Ξένος} Τί δὲ ἡμῖν δὴ τὸ παρὰ τὴν πολιτικὴν τέχνην ἀμάρτημα λεγόμενόν ἐστιν; ἄρ' οὐ τὸ αἰσχρὸν καὶ τὸ κακὸν καὶ ἄδικον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασί γε.

{Ξένος} Τῶν δὴ βιασθέντων παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια δρᾶν ἕτερα δικαιότερα καὶ ἀμείνω καὶ καλλίω τῶν ἔμπροσθεν, [d] φέρε, τὸν τῶν τοιούτων αὖ ψόγον περὶ τῆς τοιαύτης βίας, ἄρ' εἰ μέλλει μὴ καταγελαστότατος εἶναι πάντων, πάντ' αὐτῷ μᾶλλον λεκτέον ἐκάστοτε πλὴν ὡς αἰσχρὰ καὶ ἄδικα καὶ κακὰ πεπόνθασιν οἱ βιασθέντες ὑπὸ τῶν βιασαμένων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα λέγεις.

{Ξένος} Ἄλλ' ἄρα ἐὰν μὲν πλούσιος ὁ βιασάμενος ἦ, δίκαια, ἂν δ' ἄρα πένης, ἄδικα τὰ βιασθέντα ἐστίν; ἢ κἂν πείσας κἂν μὴ πείσας τις, πλούσιος ἢ πένης, ἢ κατὰ γράμματα ἢ [e] παρὰ γράμματα, δρᾶ μὴ σύμφορα ἢ σύμφορα, τοῦτον δεῖ καὶ περὶ ταῦτα τὸν ὄρον εἶναι τὸν γε ἀληθινώτατον ὀρθῆς πόλεως διοικήσεως, ὃν ὁ σοφὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ διοικήσει τὸ τῶν ἀρχομένων; ὥσπερ ὁ κυβερνήτης

τὸ τῆς νεῶς καὶ [297.a] ναυτῶν ἀεὶ συμφέρον παραφυλάττων, οὐ γράμματα τιθεὶς ἀλλὰ τὴν τέχνην νόμον παρεχόμενος, σφάζει τοὺς συνναύτας, οὕτω καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον παρὰ τῶν οὕτως ἄρχειν δυναμένων ὀρθῆ γίγνεται ἂν πολιτεία, τὴν τῆς τέχνης ῥώμην τῶν νόμων παρεχομένων κρείττω; καὶ πάντα ποιῶσι τοῖς ἔμφορον ἄρχουσιν οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα, μέχρι περ ἂν [b] ἐν μέγα φυλάττωσι, τὸ μετὰ νοῦ καὶ τέχνης δικαιοτάτον ἀεὶ διανεμόντες τοῖς ἐν τῇ πόλει σφάζειν τε αὐτοὺς οἷοί τε ὧσιν καὶ ἀμείνους ἐκ χειρόνων ἀποτελεῖν κατὰ τὸ δυνατόν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ ἔστ' ἀντειπεῖν παρά γε ἃ νῦν εἴρηται.

{Ξένος} Καὶ μὴν πρὸς ἐκεῖνα οὐδὲ ἀντιρρητέον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὰ ποῖα εἵπες;

{Ξένος} Ὡς οὐκ ἂν ποτε πλῆθος οὐδ' ὠντινωνοῦν τὴν τοιαύτην λαβὸν ἐπιστήμην οἶόν τ' ἂν γένοιτο μετὰ νοῦ διοικεῖν [c] πόλιν, ἀλλὰ περὶ σμικρόν τι καὶ ὀλίγον καὶ τὸ ἐν ἔστι ζητητέον τὴν μίαν ἐκείνην πολιτείαν τὴν ὀρθήν, τὰς δ' ἄλλας μιμήματα θετέον, ὥσπερ καὶ ὀλίγον πρότερον ἐρρήθη, τὰς μὲν ἐπὶ τὰ καλλίονα, τὰς δ' ἐπὶ τὰ αἰσχίω μιμουμένας ταύτην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς τί τοῦτ' εἴρηκας; οὐδὲ γὰρ ἄρτι δῆθεν κατέμαθον τὸ περὶ τῶν μιμημάτων.

{Ξένος} Καὶ μὴν οὐ φαῦλόν γε, ἂν κινήσας τις τοῦτον τὸν λόγον αὐτοῦ καταβάλλῃ καὶ μὴ διελθὼν ἐνδείξῃται τὸ νῦν [d] γιγνόμενον ἀμάρτημα περὶ αὐτό.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον δῆ;

{Ξένος} Τοιόνδε τι δεῖ γε ζητεῖν, οὐ πάνυ σύνηθες οὐδὲ ῥάδιον ἰδεῖν· ὅμως μὴν πειρώμεθα λαβεῖν αὐτό. φέρε γάρ· ὀρθῆς ἡμῖν μόνης οὔσης ταύτης τῆς πολιτείας ἦν εἰρήκαμεν, οἴσθ' ὅτι τὰς ἄλλας δεῖ τοῖς ταύτης συγγράμμασι χρωμένας οὕτω σφάζεσθαι, δρώσας τὸ νῦν ἐπαινούμενον, καίπερ οὐκ ὀρθότατον ὄν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[e] {Ξένος} Τὸ παρὰ τοὺς νόμους μηδὲν μηδένα τολμᾶν ποιεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει, τὸν τολμῶντα δὲ θανάτῳ ζημιοῦσθαι καὶ πᾶσι τοῖς ἐσχάτοις, καὶ τοῦτ' ἔστιν ὀρθότατα καὶ κάλλιστ' ἔχον ὡς δεύτερον, ἐπειδὴν τὸ πρῶτόν τις μεταθῆ τὸ νυνδὴ ῥηθέν· ὃ δὲ τρόπῳ γεγονός ἐστι τοῦτο ὃ δῆ δεύτερον ἐφήσαμεν, διαπερανώμεθα. ἦ γάρ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Εἰς δῆ τὰς εἰκόνας ἐπανίωμεν πάλιν, αἷς ἀναγκαῖον ἀπεικάζειν ἀεὶ τοὺς βασιλικούς ἄρχοντας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίας;

{Ξένος} Τὸν γενναῖον κυβερνήτην καὶ τὸν ἐτέρων πολλῶν ἀντάξιον ἱατρόν. κατίδωμεν γὰρ δῆ τι σχῆμα ἐν τούτοις αὐτοῖς πλασάμενοι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖόν τι;

[298.a]

{Ξένος} Τοιόνδε· οἶον εἰ πάντες περὶ αὐτῶν διανοηθεῖμεν ὅτι δεινότατα ὑπ' αὐτῶν πάσχομεν. ὄν μὲν γὰρ ἂν ἐθελήσωσιν ἡμῶν τούτων ἐκάτεροι σφάζειν, ὁμοίως δὲ σφάζουσιν, ὄν δ' ἂν λωβᾶσθαι βουληθῶσιν, λωβῶνται τέμνοντες καὶ κάοντες καὶ προστάττοντες ἀναλώματα φέρειν παρ' ἑαυτοῦς οἶον φόρους, ὧν σμικρὰ μὲν εἰς τὸν κάμνοντα καὶ οὐδὲν ἀναλίσκουσιν, τοῖς δ' ἄλλοις αὐτοῖ τε καὶ οἱ οἰκέται χρῶνται· καὶ [b] δὴ καὶ τελευτῶντες ἢ παρὰ συγγενῶν ἢ παρὰ τινῶν ἐχθρῶν τοῦ κάμνοντος χρήματα μισθὸν λαμβάνοντες ἀποκτείνουσιν. οἱ τ' αὖ κυβερνηταὶ μυρία ἕτερα τοιαῦτα ἐργάζονται, καταλείποντές τε ἕκ τινος ἐπιβουλῆς ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς ἐρήμους, καὶ σφάλματα ποιῶντες ἐν τοῖς πελάγεσιν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ἕτερα κακουργοῦσιν. εἰ δὲ ταῦτα διανοηθέντες βουλευσαίμεθα περὶ αὐτῶν βουλήν τινα, τούτων [c] τῶν τεχνῶν μηκέτι ἐπιτρέπειν ἄρχειν αὐτοκράτορι μηδετέρα μήτ' οὖν δούλων μήτ' ἐλευθέρων, συλλέξαι δ' ἐκκλησίαν ἡμῶν αὐτῶν, ἢ σύμπαντα τὸν δῆμον ἢ τοὺς πλουσίους μόνον, ἐξεῖναι δὲ καὶ ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἄλλων δημιουργῶν περὶ τε πλοῦ καὶ περὶ νόσων γνώμην ζυμβαλέσθαι καθ' ὅτι χρή τοῖς φαρμάκοις ἡμᾶς καὶ τοῖς ἰατρικοῖς ὄργανοις πρὸς τοὺς κάμνοντας χρῆσθαι, καὶ δὴ καὶ τοῖς πλοίοις τε αὐτοῖς καὶ [d] τοῖς ναυτικοῖς ὄργανοις εἰς τὴν τῶν πλοίων χρείαν καὶ περὶ τοὺς κινδύνους τοὺς τε πρὸς αὐτὸν τὸν πλοῦν ἀνέμων καὶ θαλάττης πέρι καὶ πρὸς τὰς τοῖς λησταῖς ἐντεύξεις, καὶ ἐὰν ναυμαχεῖν ἄρα δέη που μακροῖς πλοίοις πρὸς ἕτερα τοιαῦτα· τὰ δὲ τῷ πλήθει δόξαντα περὶ τούτων, εἴτε τινῶν ἰατρῶν καὶ κυβερνητῶν εἴτ' ἄλλων ἰδιωτῶν συμβουλευόντων, γράψαντας [e] ἐν κύρβεσί τισι καὶ στήλαις, τὰ δὲ καὶ ἄγραφα πάτρια θεμένους ἔθη, κατὰ ταῦτα ἤδη πάντα τὸν ἔπειτα χρόνον ναυτίλλεσθαι καὶ τὰς τῶν καμνόντων θεραπείας ποιῆσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κομιδῆ γε εἴρηκας ἄτοπα.

{Ξένος} Κατ' ἐνιαυτὸν δέ γε ἄρχοντας καθίστασθαι τοῦ πλήθους, εἴτε ἐκ τῶν πλουσίων εἴτε ἐκ τοῦ δήμου παντός, ὃς ἂν κληρούμενος λαχάνῃ· τοὺς δὲ καταστάντας ἄρχοντας ἄρχειν κατὰ τὰ γράμματα κυβερνῶντας τὰς ναῦς καὶ τοὺς κάμνοντας ἰωμένους.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ταῦτ' ἔτι χαλεπώτερα.

{Ξένος} Θεῶ δὴ καὶ τὸ μετὰ ταῦτα ἐπόμενον. ἐπειδὴν γὰρ δὴ τῶν ἀρχόντων ἐκάστοις ὁ ἐνιαυτὸς ἐξέλθῃ, δεήσει δικαστήρια καθίσαντας ἀνδρῶν, ἢ τῶν πλουσίων ἐκ προκρίσεως ἢ [299.a] σύμπαντος αὖ τοῦ δήμου τοὺς λαχόντας, εἰς τούτους εἰσάγειν τοὺς ἄρξαντας καὶ εὐθύνειν, κατηγορεῖν δὲ τὸν βουλόμενον ὡς οὐ κατὰ τὰ γράμματα τὸν ἐνιαυτὸν ἐκυβέρνησε τὰς ναῦς οὐδὲ κατὰ τὰ παλαιὰ τῶν προγόνων ἔθη· ταῦτα δὲ ταῦτα καὶ περὶ τῶν τοὺς κάμνοντας ἰωμένων· ὧν δ' ἂν καταψηφισθῇ τιμᾶν ὅτι χρή παθεῖν αὐτῶν τινὰς ἢ ἀποτίνειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκοῦν ὃ γ' ἐθέλων καὶ ἐκὼν ἐν τοῖς τοιούτοις [b] ἄρχειν δικαιοτάτ' ἂν ὀτιοῦν πάσχοι καὶ ἀποτίνοι.

{Ξένος} Καὶ τοίνυν ἔτι δεήσει θέσθαι νόμον ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ἂν τις κυβερνητικὴν καὶ τὸ ναυτικὸν ἢ τὸ ὑγιεινὸν καὶ ἰατρικὴς ἀλήθειαν περὶ πνεύματά τε καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ ζητῶν φαίνεται παρὰ τὰ γράμματα καὶ σοφισζόμενος ὀτιοῦν περὶ τὰ τοιαῦτα, πρῶτον μὲν μήτε ἰατρικὸν αὐτὸν μήτε κυβερνητικὸν ὀνομάζειν ἀλλὰ μετεωρολόγον, ἀδολέσχην τινὰ σοφιστήν, εἴθ' ὡς διαφθείροντα ἄλλους νεωτέρους καὶ ἀναπειθόντα [c] ἐπιτίθεσθαι κυβερνητικῇ καὶ ἰατρικῇ μὴ κατὰ νόμους, ἀλλ' αὐτοκράτορας ἄρχειν τῶν πλοίων καὶ τῶν νοσοῦντων, γραψάμενον εἰσάγειν τὸν βουλόμενον οἷς ἕξεστιν εἰς δὴ τι δικαστήριον· ἂν δὲ παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ γεγραμμένα δόξῃ πείθειν εἴτε νέους

εἴτε πρεσβύτας, κολάζειν τοῖς ἐσχάτοις. οὐδὲν γὰρ δεῖν τῶν νόμων εἶναι σοφώτερον· οὐδένα γὰρ ἀγνοεῖν τό τε ἰατρικὸν καὶ τὸ ὑγιεινὸν οὐδὲ τὸ κυβερνητικὸν καὶ ναυτικόν· ἐξεῖναι γὰρ τῷ βουλομένῳ μανθάνειν [d] γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθη κείμενα. ταῦτα δὴ περὶ τε ταύτας τὰς ἐπιστήμας εἰ γίγνοιτο οὕτως ὡς λέγομεν, ὧ Σώκρατες, καὶ στρατηγικῆς καὶ συμπάσης ἡστινοσοῦν θηρευτικῆς καὶ γραφικῆς ἢ συμπάσης μέρος ὅτιοῦν μιμητικῆς καὶ τεκτονικῆς καὶ συνόλης ὁποιασοῦν σκευουργίας ἢ καὶ γεωργίας καὶ τῆς περὶ τὰ φυτὰ συνόλης τέχνης, ἢ καὶ τινα ἵπποφορβίαν αὐτὰ κατὰ συγγράμματα θεασαίμεθα γιγνομένην ἢ σύμπασαν ἀγγελαιοκομικὴν ἢ μαντικὴν ἢ πᾶν ὅτι μέρος διακονικὴ [e] περιεῖληφεν, ἢ πεττεῖαν ἢ σύμπασαν ἀριθμητικὴν ψιλὴν εἴτε ἐπίπεδον εἴτ' ἐν βάθεσιν εἴτ' ἐν τάχεσιν οὕσαν που, – περὶ ἅπαντα ταῦτα οὕτω πραττόμενα τί ποτ' ἂν φανείη, κατὰ συγγράμματα γιγνόμενα καὶ μὴ κατὰ τέχνην;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον ὅτι πᾶσαι τε αἱ τέχναι παντελῶς ἂν ἀπόλιντο ἡμῖν, καὶ οὐδ' εἰς αὐθις γένοιτ' ἂν ποτε διὰ τὸν ἀποκωλύοντα τοῦτον ζητεῖν νόμον· ὥστε ὁ βίος, ὦν καὶ νῦν χαλεπός, εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀβίωτος γίγνοιτ' ἂν τὸ παράπαν.

[300.a]

{Ξένος} Τί δὲ τόδε; εἰ κατὰ συγγράμματα μὲν ἀναγκάζοιμεν ἕκαστον γίνεσθαι τῶν εἰρημένων καὶ τοῖς συγγράμμασιν ἡμῶν ἐπιστατεῖν τὸν χειροτονηθέντα ἢ λαχόντα ἐκ τύχης, οὗτος δὲ μηδὲν φροντίζων τῶν γραμμάτων ἢ κέρδους ἕνεκέν τινος ἢ χάριτος ἰδίας παρὰ ταῦτ' ἐπιχειροῖ δρᾶν ἕτερα, μηδὲν γινώσκων, ἄρα οὐ τοῦ κακοῦ τοῦ πρόσθεν μεῖζον ἂν ἔτι τοῦτο γίγνοιτο κακόν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατά γε.

[b] {Ξένος} Παρὰ γὰρ οἶμαι τοὺς νόμους τοὺς ἐκ πείρας πολλῆς κειμένους καὶ τινων συμβούλων ἕκαστα χαριέντως συμβουλευσάντων καὶ πεισάντων θέσθαι τὸ πλῆθος, ὁ παρὰ ταῦτα τολμῶν δρᾶν, ἀμαρτήματος ἀμάρτημα πολλαπλάσιον ἀπεργαζόμενος, ἀνατρέποι πᾶσαν ἂν πράξιν ἔτι μεζόνως τῶν συγγραμμάτων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ μέλλει;

[c] {Ξένος} Διὰ ταῦτα δὴ τοῖς περὶ ὄτουοῦν νόμους καὶ συγγράμματα τιθεμένοις δεύτερος πλοῦς τὸ παρὰ ταῦτα μήτε ἓνα μήτε πλῆθος μηδὲν μηδέποτε εἴαν δρᾶν μηδ' ὅτιοῦν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Οὐκοῦν μιμήματα μὲν ἂν ἐκάστων ταῦτα εἴη τῆς ἀληθείας, τὰ παρὰ τῶν εἰδόντων εἰς δύναμιν εἶναι γεγραμμένα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Καὶ μὴν τὸν γε εἰδότα ἔφαμεν, τὸν ὄντως πολιτικόν, εἰ μεμνήμεθα, ποιήσιν τῇ τέχνῃ πολλὰ εἰς τὴν αὐτοῦ πράξιν τῶν γραμμάτων οὐδὲν φροντίζοντα, ὅποταν ἄλλ' αὐτῷ [d] βελτίω δόξῃ παρὰ τὰ γεγραμμένα ὑφ' αὐτοῦ καὶ ἐπεσταλμένα ἀποῦσιν τισιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἐφαμεν γάρ.

{Ξένος} Οὐκοῦν ἀνὴρ ὅστισοῦν εἷς ἢ πλῆθος ὅτιοῦν, οἷς ἂν νόμοι κείμενοι τυγχάνωσι, παρὰ ταῦτα ὅτι ἂν ἐπιχειρήσωσι ποιεῖν ὡς βέλτιον ἕτερον ὄν, ταῦτόν δρῶσι κατὰ δύναμιν ὅπερ ὁ ἀληθινὸς ἐκεῖνος;

{ Σωκράτης ὁ νεώτερος } Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν εἰ μὲν ἀνεπιστήμονες ὄντες τὸ τοιοῦτον δρῶεν, μιμεῖσθαι μὲν ἂν ἐπιχειροῖεν τὸ ἀληθές, μιμοῖντ' ἂν [e] μέντοι παγκάκως· εἰ δ' ἔντεχνοι, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἔτι μίμημα ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάντως που.

{Ξένος} Καὶ μὴν ἔμπροσθὲ γε ὠμολογημένον ἡμῖν κεῖται μηδὲν πλῆθος μηδ' ἠντινοῦν δυνατὸν εἶναι λαβεῖν τέχνην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κεῖται γὰρ οὖν.

{Ξένος} Οὐκοῦν εἰ μὲν ἔστι βασιλική τις τέχνη, τὸ τῶν πλουσίων πλῆθος καὶ ὁ σύμπαρ δῆμος οὐκ ἂν ποτε λάβοι τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐπιστήμην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ ἂν;

{Ξένος} Δεῖ δὴ τὰς τοιαύτας γε ὡς ἔοικε πολιτείας, [301.a] εἰ μέλλουσι καλῶς τὴν ἀληθινὴν ἐκείνην τὴν τοῦ ἐνὸς μετὰ τέχνης ἄρχοντος πολιτείαν εἰς δύναμιν μιμήσεσθαι, μηδέποτε κειμένων αὐτοῖς τῶν νόμων μηδὲν ποιεῖν παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλλιστ' εἴρηκας.

{Ξένος} Ὅταν ἄρα οἱ πλούσιοι ταύτην μιμῶνται, τότε ἀριστοκρατίαν καλοῦμεν τὴν τοιαύτην πολιτείαν· ὁπότεν δὲ τῶν νόμων μὴ φροντίζουσιν, ὀλιγαρχίαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύει.

{Ξένος} Καὶ μὴν ὁπότεν αὐθις εἷς ἄρχη κατὰ νόμους, μιμούμενος [b] τὸν ἐπιστήμονα, βασιλέα καλοῦμεν, οὐ διορίζοντες ὀνόματι τὸν μετ' ἐπιστήμης ἢ δόξης κατὰ νόμους μοναρχοῦντα.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύομεν.

{Ξένος} Οὐκοῦν κἂν τις ἄρα ἐπιστήμων ὄντως ὦν εἷς ἄρχη, πάντως τό γε ὄνομα ταῦτὸν βασιλεὺς καὶ οὐδὲν ἕτερον προσρηθήσεται· δι' ἃ δὴ τὰ πέντε ὀνόματα τῶν νῦν λεγομένων πολιτειῶν ἐν μόνον γέγονεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔοικε γοῦν.

{Ξένος} Τί δ' ὅταν μήτε κατὰ νόμους μήτε κατὰ ἔθη πράττη [c] τις εἷς ἄρχων, προσποιῆται δὲ ὡσπερ ὁ ἐπιστήμων ὡς ἄρα παρὰ τὰ γεγραμμένα τό γε βέλτιστον ποιητέον, ἧ δὲ τις ἐπιθυμία καὶ ἄγνοια τούτου τοῦ μιμήματος ἡγουμένη, μὴν οὐ τότε τὸν τοιοῦτον ἕκαστον τύραννον κλητέον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Οὕτω δὴ τύραννός τε γέγονε, φαμέν, καὶ βασιλεὺς καὶ ὀλιγαρχία καὶ ἀριστοκρατία καὶ δημοκρατία, δυσχερανάντων τῶν ἀνθρώπων τὸν ἕνα ἐκεῖνον μόναρχον, καὶ ἀπιστησάντων μηδένα τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἄξιον ἂν γενέσθαι ποτέ, [d] ὥστε ἐθέλειν καὶ δυνατὸν εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ ἐπιστήμης ἄρχοντα τὰ δίκαια καὶ ὅσια διανέμειν ὀρθῶς πᾶσιν, λωβᾶσθαι δὲ καὶ ἀποκτείνουσαι καὶ κακοῦν ὄν ἂν βουλευθῆ ἑκάστοτε ἡμῶν· ἐπεὶ γενόμενόν γ' ἂν οἶον λέγομεν ἀγαπᾶσθαι τε ἂν καὶ οἰκεῖν διακυβερνῶντα εὐδαιμόνως ὀρθῆν ἀκριβῶς μόνον πολιτείαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Νῦν δέ γε ὅποτε οὐκ ἔστι γινόμενος, ὡς δὴ [e] φαμεν, ἐν ταῖς πόλεσι βασιλεὺς οἷος ἐν σμήνεσιν ἐμφύεται, τό τε σῶμα εὐθύς καὶ τὴν ψυχὴν διαφέρων εἷς, δεῖ δὴ συνελθόντας συγγράμματα γράφειν, ὡς ἔοικεν, μεταθέοντας τὰ τῆς ἀληθεστάτης πολιτείας ἵχνη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύει.

{Ξένος} Θαυμάζομεν δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἐν ταῖς τοιαύταις πολιτείαις ὅσα συμβαίνει γίνεσθαι κακὰ καὶ ὅσα συμβήσεται, τοιαύτης τῆς κρηπίδος ὑποκειμένης αὐταῖς, τῆς κατὰ γράμματα καὶ ἔθη μὴ μετὰ ἐπιστήμης πραττούσης τὰς [302.a] πράξεις, ἢ ἕτερα προσχρωμένη παντὶ κατάδηλος ὡς πάντ' ἂν διολέσειε τὰ ταύτη γινόμενα; ἢ ἐκεῖνο ἡμῖν θαυμαστόν μᾶλλον, ὡς ἰσχυρόν τι πόλις ἐστὶ φύσει; πάσχουσαι γὰρ δὴ τοιαῦτα αἱ πόλεις νῦν χρόνον ἀπέραντον, ὅμως ἔνιαί τινες αὐτῶν μόνιμοί τέ εἰσι καὶ οὐκ ἀνατρέπονται· πολλαὶ μὲν ἐνίοτε καὶ καθάπερ πλοῖα καταδύομεναι διόλλυνται καὶ διολώλασι καὶ ἔτι διολοῦνται διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν καὶ ναυτῶν μοχθηρίαν τῶν περὶ τὰ μέγιστα μεγίστην ἄγνοιαν [b] εἰληφόντων, οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ἠγοῦνται κατὰ πάντα σαφέστατα πασῶν ἐπιστημῶν ταύτην εἰληφέναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα.

{Ξένος} Τίς οὖν δὴ τῶν οὐκ ὀρθῶν πολιτειῶν τούτων ἤκιστα χαλεπὴ συζῆν, πασῶν χαλεπῶν οὐσῶν, καὶ τίς βαρυτάτη; δεῖ τι κατιδεῖν ἡμᾶς, καίπερ πρὸς γε τὸ νῦν προτεθὲν ἡμῖν πάρεργον λεγόμενον; οὐ μὲν ἄλλ' εἷς γε τὸ ὅλον ἴσως ἅπανθ' ἕνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δεῖ· πῶς δ' οὐ;

[c] {Ξένος} Τὴν αὐτὴν τοίνυν φάθι τριῶν οὐσῶν χαλεπὴν διαφερόντως γίνεσθαι καὶ ράστην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς φής;

{Ξένος} Οὐκ ἄλλως, πλὴν μοναρχίαν φημί καὶ ὀλίγων ἀρχὴν καὶ πολλῶν, εἶναι τρεῖς ταύτας ἡμῖν λεγομένας τοῦ νῦν ἐπικεχυμένου λόγου κατ' ἀρχάς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἦσαν γὰρ οὖν.

{Ξένος} Ταύτας τοίνυν δίχα τέμνοντες μίαν ἐκάστην ἕξ ποιῶμεν, τὴν ὀρθὴν χωρὶς ἀποκρίναντες τούτων ἐβδόμην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

[d] {Ξένος} Ἐκ μὲν τῆς μοναρχίας βασιλικὴν καὶ τυραννικὴν, ἐκ δ' αὖ τῶν μὴ πολλῶν τὴν τε εὐώνυμον ἔφαμεν εἶναι ἀριστοκρατίαν καὶ ὀλιγαρχίαν· ἐκ δ' αὖ τῶν πολλῶν τότε μὲν ἀπλήν ἐπονομάζοντες ἐτίθεμεν δημοκρατίαν, νῦν δ' αὖ καὶ ταύτην ἡμῖν θετέον ἐστὶ διπλήν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δὴ; καὶ τίνοι διαιροῦντες ταύτην;

{Ξένος} Οὐδὲν διαφέροντι τῶν ἄλλων, οὐδ' εἰ τοῦνομα ἤδη [e] διπλοῦν ἐστὶ ταύτης· ἀλλὰ τό γε κατὰ νόμους ἄρχειν καὶ παρανόμως ἔστι καὶ ταύτη καὶ ταῖς ἄλλαις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἦ ἐστὶ γὰρ οὖν.

{Ξένος} Τότε μὲν τοίνυν τὴν ὀρθὴν ζητοῦσι τοῦτο τὸ τμήμα οὐκ ἦν χρήσιμον, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἀπεδείξαμεν· ἐπειδὴ δὲ ἐξείλομεν ἐκείνην, τὰς δ' ἄλλας ἔθεμεν ἀναγκείας, ἐν ταύταις δὴ τὸ παράνομον καὶ ἔννομον ἐκάστην διχοτομεῖ τούτων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} ἽΕοικεν τούτου νῦν ῥηθέντος τοῦ λόγου.

{Ξένος} Μοναρχία τοίνυν ζευθεῖσα μὲν ἐν γράμμασιν ἀγαθοῖς, οὓς νόμους λέγομεν, ἀρίστη πασῶν τῶν ἔξ· ἄνομος δὲ χαλεπὴ καὶ βαρυτάτη συνοικῆσαι.

[303.a]

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύει.

{Ξένος} Τὴν δὲ γε τῶν μὴ πολλῶν, ὥσπερ ἑνὸς καὶ πλήθους τὸ ὀλίγον μέσον, οὕτως ἠγησώμεθα μέσην ἐπ' ἀμφοτέρα· τὴν δ' αὖ τοῦ πλήθους κατὰ πάντα ἀσθενῆ καὶ μηδὲν μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν μέγα δυναμένην ὡς πρὸς τὰς ἄλλας διὰ τὸ τὰς ἀρχὰς ἐν ταύτῃ διανεμεῖσθαι κατὰ σμικρὰ εἰς πολλοὺς, διὸ γέγονε πασῶν μὲν νομίμων τῶν πολιτειῶν οὐσῶν τούτων χειρίστη, παρανόμων δὲ οὐσῶν συμπασῶν βελτίστη· [b] καὶ ἀκολάστων μὲν πασῶν οὐσῶν ἐν δημοκρατία νικᾷ ζῆν, κοσμίω δ' οὐσῶν ἠκιστα ἐν ταύτῃ βιωτέον, ἐν τῇ πρώτῃ δὲ πολὺ πρῶτόν τε καὶ ἄριστον, πλὴν τῆς ἐβδόμης· πασῶν γὰρ ἐκείνην γε ἐκκριτέον, οἷον θεὸν ἐξ ἀνθρώπων, ἐκ τῶν ἄλλων πολιτειῶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται ταῦθ' οὕτω συμβαίνειν τε καὶ γίνεσθαι, καὶ ποιητέον ἥπερ λέγεις.

{Ξένος} Οὐκοῦν δὴ καὶ τοὺς κοινωνοὺς τούτων τῶν πολιτειῶν [c] πασῶν πλὴν τῆς ἐπιστήμονος ἀφαιρετέον ὡς οὐκ ὄντας πολιτικούς ἀλλὰ στασιαστικούς, καὶ εἰδώλων μεγίστων προστάτας ὄντας καὶ αὐτοὺς εἶναι τοιοῦτους, μεγίστους δὲ ὄντας μιμητὰς καὶ γόητας μεγίστους γίνεσθαι τῶν σοφιστῶν σοφιστὰς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύει τοῦτο εἰς τοὺς πολιτικούς λεγομένους περιστράφθαι τὸ ῥῆμα ὀρθότατα.

{Ξένος} Εἶεν· τοῦτο μὲν ἀτεχνῶς ἡμῖν ὥσπερ δρᾶμα, καθάπερ ἐρρήθη νυνδὴ Κενταυρικὸν ὀρᾶσθαι καὶ Σαυρικὸν τινα [d] θίασον, ὃν δὴ χωριστέον ἀπὸ πολιτικῆς εἴῃ τέχνης· νῦν δ' οὕτω πάνυ μόγις ἐχωρίσθη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φαίνεται.

{Ξένος} Τούτου δὲ γ' ἕτερον ἔτι χαλεπώτερον λείπεται τῷ συγγενές τε ὁμοῦ τ' εἶναι μᾶλλον τῷ βασιλικῷ γένει καὶ δυσκαταμαθητότερον· καὶ μοι φαινόμεθα τοῖς τὸν χρυσὸν καθαίρουσι πάθος ὁμοιον πεπονθέναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Γῆν που καὶ λίθους καὶ πόλλ' ἄττα ἕτερα ἀποκρίνουσι καὶ ἐκεῖνοι πρῶτον οἱ δημιουργοί· μετὰ δὲ ταῦτα [e] λείπεται συμμεμειγμένα τὰ συγγενῆ τοῦ χρυσοῦ τίμια καὶ πυρὶ μόνον ἀφαιρετά, χαλκὸς καὶ ἄργυρος, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀδάμας, ἃ μετὰ βασάνων ταῖς ἐψήσεσι μόγις ἀφαιρεθέντα τὸν λεγόμενον ἀκήρατον χρυσὸν εἶασεν ἡμᾶς ἰδεῖν αὐτὸν μόνον ἐφ' ἑαυτοῦ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεται γὰρ οὖν δὴ ταῦτα οὕτω γίνεσθαι.

{Ξένος} Κατὰ τὸν αὐτὸν τοίνυν λόγον ἔοικε καὶ νῦν ἡμῖν τὰ μὲν ἕτερα καὶ ὅποσα ἀλλότρια καὶ τὰ μὴ φίλα πολιτικῆς ἐπιστήμης ἀποκεχωρίσθαι, λείπεσθαι δὲ τὰ τίμια καὶ συγγενῆ. τούτων δ' ἐστὶ που στρατηγία καὶ δικαστικὴ καὶ ὅση [304.a] βασιλικῆ κοινωνοῦσα ῥητορεία πείθουσα τὸ δίκαιον συνδιακυβερνᾷ τὰς ἐν ταῖς πόλεσι πράξεις· ἃ δὴ τίνι τρόπῳ ῥᾶστά τις ἀπομερίζων δείξει γυμνὸν καὶ μόνον ἐκεῖνον καθ' αὐτὸν τὸν ζητούμενον ὑφ' ἡμῶν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον ὅτι τοῦτό πη δρᾶν πειρατέον.

{Ξένος} Πείρας μὲν τοίνυν ἔνεκα φανερὸς ἔσται· διὰ δὲ μουσικῆς αὐτὸν ἐγχειρητέον δηλῶσαι. καὶ μοι λέγε.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[b] {Ξένος} Μουσικῆς ἔστι πού τις ἡμῖν μάθησις, καὶ ὅλως τῶν περὶ χειροτεχνίας ἐπιστημῶν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστιν.

{Ξένος} Τί δέ; τὸ δ' αὖ τούτων ἠντινοῦν εἴτε δεῖ μανθάνειν ἡμᾶς εἴτε μή, πότερα φήσομεν ἐπιστήμην αὖ καὶ ταύτην εἶναι τινα περὶ αὐτὰ ταῦτα, ἢ πῶς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὕτως, εἶναι φήσομεν.

{Ξένος} Οὐκοῦν ἐτέραν ὁμολογήσομεν ἐκείνων εἶναι ταύτην;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Πότερα δὲ αὐτῶν οὐδεμίαν ἄρχειν δεῖν ἄλλην ἄλλης, [c] ἢ ἐκείνας ταύτης, ἢ ταύτην δεῖν ἐπιτροπεύουσιν ἄρχειν συμπασῶν τῶν ἄλλων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ταύτην ἐκείνων.

{Ξένος} Τὴν εἰ δεῖ μανθάνειν ἢ μὴ τῆς μανθανομένης καὶ διδασκούσης ἄρα σύ γε ἀποφαίνη δεῖν ἡμῖν ἄρχειν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Σφόδρα γε.

{Ξένος} Καὶ τὴν εἰ δεῖ πείθειν ἄρα ἢ μὴ τῆς δυναμένης πείθειν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Εἶεν· τίνι τὸ πειστικὸν οὖν ἀποδώσομεν ἐπιστήμη [d] πλήθους τε καὶ ὄχλου διὰ μυθολογίας ἀλλὰ μὴ διὰ διδαχῆς;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φανερόν οἶμαι καὶ τοῦτο ῥητορικῆ δοτέον ὄν.

{Ξένος} Τὸ δ' εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε καὶ διὰ τινος βίας δεῖ πράττειν πρὸς τινὰς ὅτιοῦν ἢ καὶ τὸ παράπαν ἡσυχίαν ἔχειν, τοῦτ' αὖ ποῖα προσθήσομεν ἐπιστήμη;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τῆ τῆς πειστικῆς ἀρχούσης καὶ λεκτικῆς.

{Ξένος} Εἴη δ' ἂν οὐκ ἄλλη τις, ὡς οἶμαι, πλὴν ἢ τοῦ πολιτικοῦ δύνναμις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλλιστ' εἴρηκας.

{Ξένος} Καὶ τοῦτο μὲν ἔοικε ταχὺ κεχωρίσθαι πολιτικῆς τὸ [e] ῥητορικόν, ὡς ἕτερον εἶδος ὄν, ὑπηρετοῦν μὴν ταύτη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τί δὲ περὶ τῆς τοιαῦδ' αὐτῶν δυνάμεως διανοητέον;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποίας;

{Ξένος} Τῆς ὡς πολεμητέον ἐκάστοις οἷς ἂν προελώμεθα πολεμεῖν, εἴτε αὐτὴν ἄτεχνον εἴτε ἔντεχνον ἐροῦμεν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ πῶς ἂν ἄτεχνον διανοηθεῖμεν, ἦν γε ἡ στρατηγικὴ καὶ πᾶσα ἡ πολεμικὴ πρᾶξις πράττει;

{Ξένος} Τὴν δὲ εἴτε πολεμητέον εἴτε διὰ φιλίας ἀπαλλακτέον οἷαν τε καὶ ἐπιστήμονα διαβουλεύσασθαι, ταύτης ἐτέραν ὑπολάβωμεν ἢ τὴν αὐτὴν ταύτη;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τοῖς πρόσθεν ἀναγκαῖον ἐπομένοισιν ἐτέραν.

[305.a]

{Ξένος} Οὐκοῦν ἄρχουσαν ταύτης αὐτὴν ἀποφανούμεθα, εἴπερ τοῖς ἔμπροσθέν γε ὑποληψόμεθα ὁμοίως;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Φημί.

{Ξένος} Τίν' οὖν ποτε καὶ ἐπιχειρήσομεν οὕτω δεινῆς καὶ μεγάλης τέχνης συμπάσης τῆς πολεμικῆς δεσπότην ἀποφαίνεσθαι πλὴν γε δὴ τὴν ὄντως οὖσαν βασιλικήν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδεμίαν ἄλλην.

{Ξένος} Οὐκ ἄρα πολιτικὴν θήσομεν, ὑπηρετικὴν γε οὖσαν, τὴν τῶν στρατηγῶν ἐπιστήμην.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ εἰκός.

[b] {Ξένος} Ἴθι δὴ, καὶ τὴν τῶν δικαστῶν τῶν ὀρθῶς δικαζόντων θεασώμεθα δύναμιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν ἐπὶ πλέον τι δύναται τοῦ περὶ τὰ συμβόλαια πάνθ' ὅποσα κεῖται νόμιμα παρὰ νομοθέτου βασιλέως παραλαβοῦσα, κρίνειν εἰς ἐκεῖνα σκοποῦσα τά τε δίκαια ταχθέντ' εἶναι καὶ ἄδικα, τὴν αὐτῆς ἰδίαν ἀρετὴν παρεχομένη τοῦ μήθ' ὑπὸ τινῶν δώρων μήθ' ὑπὸ φόβων μήτε οἴκτων μήθ' [c] ὑπὸ τινος ἄλλης ἔχθρας μηδὲ φιλίας ἠττηθεῖσα παρὰ τὴν τοῦ νομοθέτου τάξιν ἐθέλειν ἂν τὰλλήλων ἐγκλήματα διαιρεῖν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ, ἀλλὰ σχεδὸν ὅσον εἰρηκας ταύτης ἐστὶ τῆς δυνάμεως ἔργον.

{Ξένος} Καὶ τὴν τῶν δικαστῶν ἄρα ῥώμην ἀνευρίσκομεν οὐ βασιλικὴν οὖσαν ἀλλὰ νόμων φύλακα καὶ ὑπηρετικὴν ἐκείνης.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἐοικέν γε.

{Ξένος} Τόδε δὴ κατανοητέον ἰδόντι συναπάσας τὰς ἐπιστήμας αἱ εἰρηνται, ὅτι πολιτικὴ γε αὐτῶν οὐδεμία ἀνεφάνη.

[d] τὴν γὰρ ὄντως οὖσαν βασιλικὴν οὐκ αὐτὴν δεῖ πράττειν ἀλλ' ἄρχειν τῶν δυναμένων πράττειν, γινώσκουσάν τὴν ἀρχὴν τε καὶ ὁρμὴν τῶν μεγίστων ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγκαίριας τε πέρι καὶ ἀκαίριας, τὰς δ' ἄλλας τὰ προσταχθέντα δρᾶν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθῶς.

{Ξένος} Διὰ ταῦτα ἄρα ἅς μὲν ἄρτι διεληλύθαμεν, οὐτ' ἀλλήλων οὔθ' αὐτῶν ἄρχουσαι, περὶ δέ τινα ἰδίαν αὐτῆς οὖσα ἐκάστη πράξιν, κατὰ τὴν ιδιότητα τῶν πράξεων τοῦνομα δικαίως εἴληφεν ἴδιον.

[e] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Εἴξασι γοῦν.

{Ξένος} Τὴν δὲ πασῶν τε τούτων ἄρχουσάν καὶ τῶν νόμων καὶ συμπάντων τῶν κατὰ πόλιν ἐπιμελουμένην καὶ πάντα συνυφαίνουσάν ὀρθότατα, τοῦ κοινοῦ τῆ κλήσει περιλαβόντες τὴν δύναμιν αὐτῆς, προσαγορεύοιμεν δικαιοτάτ' ἄν, ὡς ἔοικε, πολιτικὴν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Παντάπασι μὲν οὔν.

{Ξένος} Οὐκοῦν δὴ καὶ κατὰ τὸ τῆς ὑφαντικῆς παράδειγμα βουλοίμεθ' ἄν ἐπεξελεθῆν αὐτὴν νῦν, ὅτε καὶ πάντα τὰ γένη τὰ κατὰ πόλιν δῆλα ἡμῖν γέγονε;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ σφόδρα γε.

[306.a]

{Ξένος} Τὴν δὴ βασιλικὴν συμπλοκὴν, ὡς ἔοικε, λεκτέον ποία τέ ἐστὶ καὶ τίνι τρόπῳ συμπλέκουσα ποῖον ἡμῖν ὕφασμα ἀποδίδωσιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δῆλον.

{Ξένος} Ἦ χαλεπὸν ἐνδείξασθαι πρᾶγμα ἀναγκαῖον ἄρα γέγονεν, ὡς φαίνεται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάντως γε μὴν ῥητέον.

{Ξένος} Τὸ γὰρ ἀρετῆς μέρος ἀρετῆς εἶδει διάφορον εἶναι τινα τρόπον τοῖς περὶ λόγους ἀμφισβητητικοῖς καὶ μάλ' εὐεπίθετον πρὸς τὰς τῶν πολλῶν δόξας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐκ ἔμαθον.

{Ξένος} Ἄλλ' ὧδε πάλιν. ἀνδρείαν γὰρ οἶμαί σε ἠγεῖσθαι [b] μέρος ἐν ἀρετῆς ἡμῖν εἶναι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ γε.

{Ξένος} Καὶ μὴν σωφροσύνην γε ἀνδρείας μὲν ἕτερον, ἐν δ' οὔν καὶ τοῦτο μόριον ἦς κάκεῖνο.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Τούτων δὴ πέρι θαυμαστόν τινα λόγον ἀποφαίνεσθαι τολμητέον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον;

{Ξένος} Ὡς ἐστὸν κατὰ δὴ τινα τρόπον εὖ μάλα πρὸς ἀλλήλας ἔχθραν καὶ στάσιν ἐναντίαν ἔχοντε ἐν πολλοῖς τῶν ὄντων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς λέγεις;

{Ξένος} Οὐκ εἰωθότα λόγον οὐδαμῶς· πάντα γὰρ οὖν δὴ [c] ἀλλήλοις τά γε τῆς ἀρετῆς μόρια λέγεταιί που φίλια.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

{Ξένος} Σκοπῶμεν δὴ προσσχόντες τὸν νοῦν εὖ μάλα πότερον οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο, ἢ παντὸς μᾶλλον αὐτῶν ἔχει διαφορὰν τοῖς συγγενέσιν ἔς τι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί, λέγοις ἂν πῆ σκεπτέον.

{Ξένος} Ἐν τοῖς σύμπασι χρὴ ζητεῖν ὅσα καλὰ μὲν λέγομεν, εἰς δύο δὲ αὐτὰ τίθεμεν ἐναντία ἀλλήλων εἶδη.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγ' ἔτι σαφέστερον.

{Ξένος} Ὀξύτητα καὶ τάχος, εἴτε κατὰ σώματα εἴτ' ἐν [d] ψυχαῖς εἴτε κατὰ φωνῆς φορὰν, εἴτε αὐτῶν τούτων εἴτε ἐν εἰδώλοις ὄντων, ὅποσα μουσικῆ μιμουμένη καὶ ἔτι γραφικῆ μιμήματα παρέχεται, τούτων τινὸς ἐπαινήτης εἴτε αὐτὸς πῶποτε γέγονας εἴτε ἄλλου παρῶν ἐπαινοῦντος ἦσθησαι;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

{Ξένος} Ἦ καὶ μνήμην ἔχεις ὄντινα τρόπον αὐτὸ δρῶσιν ἐν ἐκάστοις τούτων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς.

{Ξένος} Ἄρ' οὖν δυνατὸς αὐτὸ ἂν γενοίμην, ὥσπερ καὶ διανοοῦμαι, διὰ λόγων ἐνδείξασθαί σοι;

[e] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δ' οὐ;

{Ξένος} Ῥάδιον ἔοικας ἠγεῖσθαι τὸ τοιοῦτον· σκοπῶμεθα δ' οὖν αὐτὸ ἐν τοῖς ὑπεναντίοις γένεσι. τῶν γὰρ δὴ πράξεων ἐν πολλαῖς καὶ πολλάκις ἐκάστοτε τάχος καὶ σφοδρότητα καὶ ὀξύτητα διανοήσεώς τε καὶ σώματος, ἔτι δὲ καὶ φωνῆς, ὅταν ἀγασθῶμεν, λέγομεν αὐτὸ ἐπαινοῦντες μιᾷ χρώμενοι προσρήσει τῇ τῆς ἀνδρείας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Ὅξυ καὶ ἀνδρεῖον πρῶτόν ποῦ φαμεν, καὶ ταχὺ καὶ ἀνδρικόν, καὶ σφοδρὸν ὡσαύτως· καὶ πάντως ἐπιφέροντες τοῦνομα ὃ λέγω κοινὸν πάσαις ταῖς φύσεσι ταύταις ἐπαινοῦμεν αὐτάς.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ναί.

[307.a]

{Ξένος} Τί δέ; τὸ τῆς ἡρεμαίας αὖ γενέσεως εἶδος ἄρ' οὐ πολλάκις ἐπηνέκαμεν ἐν πολλαῖς τῶν πράξεων;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ σφόδρα γε.

{Ξένος} Μῶν οὖν οὐ τάναντία λέγοντες ἢ περὶ ἐκείνων τοῦτο φθεγγόμεθα;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Ὡς ἡσυχαιᾶ ποῦ φαμεν ἐκάστοτε καὶ σωφρονικά, περὶ τε διάνοιαν πραττόμενα ἀγασθέντες καὶ κατὰ τὰς πράξεις αὖ βραδέα καὶ μαλακά, καὶ ἔτι περὶ φωνᾶς γιγνόμενα λεῖα καὶ βαρέα, καὶ

πᾶσαν ῥυθμικὴν κίνησιν καὶ ὄλην [b] μοῦσαν ἐν καιρῷ βραδυτῆτι προσχρωμένην, οὐ τὸ τῆς ἀνδρείας ἀλλὰ τὸ τῆς κοσμιότητος ὄνομα ἐπιφέρομεν αὐτοῖς σύμπασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα.

{Ξένος} Καὶ μὴν ὁπότεν αὖ γε ἀμφοτέρα γίγνηται ταῦθ' ἡμῖν ἄκαιρα, μεταβάλλοντες ἐκάτερα αὐτῶν ψέγομεν ἐπὶ τάναντία πάλιν ἀπονέμοντες τοῖς ὀνόμασιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Ὅξύτερα μὲν αὐτὰ γινόμενα τοῦ καιροῦ καὶ θάττω καὶ σκληρότερα φαινόμενα καὶ ὑβριστικὰ καὶ μανικὰ λέγοντες, [c] τὰ δὲ βαρύτερα καὶ βραδύτερα καὶ μαλακώτερα δειλὰ καὶ βλακικά· καὶ σχεδὸν ὡς τὸ πολὺ ταῦτ' αὐτὰ τε καὶ τὴν σῶφρονα φύσιν καὶ τὴν ἀνδρείαν τὴν τῶν ἐναντίων, οἷον πολεμίαν διαλαχούσας στάσιν ιδέας, οὗτ' ἀλλήλαις μειγνυμένας ἐφευρίσκομεν ἐν ταῖς περὶ τὰ τοιαῦτα πράξεσιν, ἔτι τε τοὺς ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτὰς ἴσχοντας διαφορομένους ἀλλήλοις ὀψόμεθα ἐὰν μεταδιώκωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῦ δὴ λέγεις;

{Ξένος} Ἐν πᾶσί τε δὴ τούτοις οἷς νῦν εἶπομεν, ὡς εἰκός [d] τε ἐν ἑτέροις πολλοῖς. κατὰ γὰρ οἶμαι τὴν αὐτῶν ἐκατέροις συγγένειαν τὰ μὲν ἐπαινοῦντες ὡς οἰκεῖα σφέτερα, τὰ δὲ τῶν διαφορῶν ψέγοντες ὡς ἀλλότρια, πολλὴν εἰς ἔχθραν ἀλλήλοις καὶ πολλῶν πέρι καθίστανται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύουσιν.

{Ξένος} Παιδιὰ τοίνυν αὕτη γέ τις ἢ διαφορὰ τούτων ἐστὶ τῶν εἰδῶν· περὶ δὲ τὰ μέγιστα νόσος συμβαίνει πασῶν ἐχθίστη γίνεσθαι ταῖς πόλεσιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Περὶ δὴ ποῖα φής;

[e] {Ξένος} Περὶ ὄλην, ὡς γε εἰκός, τὴν τοῦ ζῆν παρασκευήν. οἱ μὲν γὰρ δὴ διαφερόντως ὄντες κόσμιοι τὸν ἡσυχον ἀεὶ βίον ἔτοιμοι ζῆν, αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς μόνοι τὰ σφέτερα αὐτῶν πράττοντες, οἴκοι τε αὖ πρὸς ἅπαντας οὕτως ὁμιλοῦντες, καὶ πρὸς τὰς ἑξῶθεν πόλεις ὡσαύτως ἔτοιμοι πάντα ὄντες τρόπον τινὰ ἄγειν εἰρήνην· καὶ διὰ τὸν ἔρωτα δὴ τοῦτον ἀκαιρότερον ὄντα ἢ χρῆ, ὅταν ἄβούλωνται πράττωσιν, ἔλαθον αὐτοὶ τε ἀπολέμως ἴσχοντες καὶ τοὺς νέους ὡσαύτως διατιθέντες, ὄντες τε ἀεὶ τῶν ἐπιθεμένων, ἐξ ὧν οὐκ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν αὐτοὶ καὶ παῖδες καὶ σύμπασα ἢ [308.a] πόλις ἀντ' ἐλευθέρων πολλάκις ἔλαθον αὐτοὺς γενόμενοι δοῦλοι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Χαλεπὸν εἶπες καὶ δεινὸν πάθος.

{Ξένος} Τί δ' οἱ πρὸς τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον ῥέποντες; ἄρ' οὐκ ἐπὶ πόλεμον ἀεὶ τινὰ τὰς αὐτῶν συντείνοντες πόλεις διὰ τὴν τοῦ τοιοῦτου βίου σφοδροτέραν τοῦ δέοντος ἐπιθυμίαν εἰς ἔχθραν πολλοῖς καὶ δυνατοῖς καταστάντες ἢ πάμπαν διώλεσαν ἢ δούλας αὖ καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς ὑπέθεσαν τὰς αὐτῶν πατρίδας;

[b] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἔστι καὶ ταῦτα.

{Ξένος} Πῶς οὖν μὴ φῶμεν ἐν τούτοις ἀμφοτέρα ταῦτα τὰ γένη πολλὴν πρὸς ἄλληλα ἀεὶ καὶ τὴν μεγίστην ἴσχειν ἔχθραν καὶ στάσιν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδαμῶς ὡς οὐ φήσομεν.

{Ξένος} Οὐκοῦν ὄπερ ἐπεσκοποῦμεν κατ' ἀρχὰς ἀνηυρήκαμεν, ὅτι μόρια ἀρετῆς οὐ σμικρὰ ἀλλήλοις διαφέρεσθον φύσει καὶ δὴ καὶ τοὺς ἴσχοντας δρᾶτον τὸ αὐτὸ τοῦτο;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κινδυνεύετον.

{Ξένος} Τόδε τοίνυν αὖ λάβωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ ποῖον;

[c] {Ξένος} Εἴ τίς που τῶν συνθετικῶν ἐπιστημῶν πρᾶγμα ὅτιοῦν τῶν αὐτῆς ἔργων, κἂν εἰ τὸ φαυλότατον, ἐκοῦσα ἐκ μοχθηρῶν καὶ χρηστῶν τινων συνίστησιν, ἢ πᾶσα ἐπιστήμη πανταχοῦ τὰ μὲν μοχθηρὰ εἰς δύναμιν ἀποβάλλει, τὰ δὲ ἐπιτήδεια καὶ τὰ χρηστὰ ἔλαβεν, ἐκ τούτων δὲ καὶ ὁμοίων καὶ ἀνομοίων ὄντων, πάντα εἰς ἓν αὐτὰ συνάγουσα, μίαν τινὰ δύναμιν καὶ ἰδέαν δημιουργεῖ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί μήν;

[d] {Ξένος} Οὐδ' ἄρα ἢ κατὰ φύσιν ἀληθῶς οὔσα ἡμῖν πολιτικὴ μή ποτε ἐκ χρηστῶν καὶ κακῶν ἀνθρώπων ἐκοῦσα εἶναι συστήσεται πόλιν τινά, ἀλλ' εὐδηλον ὅτι παιδιᾶ πρῶτον βασανιεῖ, μετὰ δὲ τὴν βάσανον αὖ τοῖς δυναμένοις παιδεύειν καὶ ὑπηρετεῖν πρὸς τοῦτ' αὐτὸ παραδώσει, προστάττουσα καὶ ἐπιστατοῦσα αὐτῇ, καθάπερ ὑφαντικῇ τοῖς τε ξαίνουσι καὶ τοῖς τᾶλλα προπαρασκευάζουσιν ὅσα πρὸς τὴν πλέξιν αὐτῆς συμπαρακολουθοῦσα προστάττει καὶ ἐπιστατεῖ, τοιαῦτα [e] ἐκάστοις ἐνδεικνύουσα τὰ ἔργα ἀποτελεῖν οἷα ἂν ἐπιτήδεια ἡγήται πρὸς τὴν αὐτῆς εἶναι συμπλοκήν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Ταῦτόν δὴ μοι τοῦθ' ἢ βασιλικὴ φαίνεται πᾶσι τοῖς κατὰ νόμον παιδευταῖς καὶ τροφεῦσιν, τὴν τῆς ἐπιστατικῆς αὐτῆς δύναμιν ἔχουσα, οὐκ ἐπιτρέψειν ἀσκεῖν ὅτι μή τις πρὸς τὴν αὐτῆς σύγκρασιν ἀπεργαζόμενος ἤθος τι πρέπον ἀποτελεῖ, ταῦτα δὲ μόνα παρακελεύεσθαι παιδεύειν· καὶ τοὺς μὲν μὴ δυναμένους κοινωνεῖν ἤθους ἀνδρείου καὶ σώφρονος ὅσα τε ἄλλα ἐστὶ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν, ἀλλ' εἰς [309.a] ἀθεότητα καὶ ὕβριν καὶ ἀδικίαν ὑπὸ κακῆς βίᾳ φύσεως ἀπωθουμένους, θανάτοις τε ἐκβάλλει καὶ φυγαῖς καὶ ταῖς μεγίσταις κολάζουσα ἀτιμίαις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Λέγεται γοῦν πως οὕτως.

{Ξένος} Τοὺς δὲ ἐν ἀμαθίᾳ τε αὖ καὶ ταπεινότητι πολλῇ κυλινδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

{Ξένος} Τοὺς λοιποὺς τοίνυν, ὅσων αἱ φύσεις ἐπὶ τὸ γενναῖον [b] ἱκαναὶ παιδείας τυγχάνουσαι καθίστασθαι καὶ δέξασθαι μετὰ τέχνης σύμμιξιν πρὸς ἀλλήλας, τούτων τὰς μὲν ἐπὶ τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον συντεινούσας, οἷον στημονοφυῆς νομίσασ' αὐτῶν εἶναι τὸ στερεὸν ἤθος, τὰς δὲ ἐπὶ τὸ κόσμιον πίνι τε καὶ μαλακῷ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα κροκῶδει διανήματι προσχρωμένας, ἐναντία δὲ τεινούσας ἀλλήλαις, πειρᾶται τοιόνδε τινὰ τρόπον συνδεῖν καὶ συμπλέκειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ποῖον δὴ;

[c] {Ξένος} Πρῶτον μὲν κατὰ τὸ συγγενὲς τὸ ἀειγενὲς ὃν τῆς ψυχῆς αὐτῶν μέρος θείῳ συναρμοσαμένη δεσμῷ, μετὰ δὲ τὸ θεῖον τὸ ζωογενὲς αὐτῶν αὐθις ἀνθρωπίνοις.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς τοῦτ' εἶπες αὖ;

{Ξένος} Τὴν τῶν καλῶν καὶ δικαίων πέρι καὶ ἀγαθῶν καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὄντως οὔσαν ἀληθῆ δόξαν μετὰ βεβαιώσεως, ὅποταν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνηται, θείαν φημί ἐν δαιμονίῳ γίνεσθαι γένει.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πρέπει γοῦν οὕτω.

[d] {Ξένος} Τὸν δὴ πολιτικὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν νομοθέτην ἄρ' ἴσμεν ὅτι προσήκει μόνον δυνατὸν εἶναι τῇ τῆς βασιλικῆς μούσῃ τοῦτο αὐτὸ ἐμποιεῖν τοῖς ὀρθῶς μεταλαβοῦσι παιδείας, οὓς ἐλέγομεν νυνδὴ;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τὸ γοῦν εἰκός.

{Ξένος} Ὅς δ' ἂν δρᾶν γε, ὃ Σώκρατες, ἀδυνατῆ τὸ τοιοῦτον, μηδέποτε τοῖς νῦν ζητούμενοις ὀνόμασιν αὐτὸν προσαγορεύωμεν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ὅρθότατα.

{Ξένος} Τί οὖν; ἀνδρεία ψυχὴ λαμβανομένη τῆς τοιαύτης [e] ἀληθείας ἄρ' οὐχ ἡμεροῦται καὶ τῶν δικαίων μάλιστα οὕτω κοινωνεῖν ἂν ἐθελήσειεν, μὴ μεταλαβοῦσα δὲ ἀποκλινεῖ μᾶλλον πρὸς θηριώδη τινὰ φύσιν;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δ' οὐ;

{Ξένος} Τί δὲ τὸ τῆς κοσμίας φύσεως; ἄρ' οὐ τούτων μὲν μεταλαβὼν τῶν δοξῶν ὄντως σῶφρον καὶ φρόνιμον, ὡς γε ἐν πολιτείᾳ, γίγνεται, μὴ κοινωνῆσαν δὲ ὧν λέγομεν ἐπονείδιστόν τινα εὐηθείας δικαιοτάτα λαμβάνει φήμη;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πάνυ μὲν οὖν.

{Ξένος} Οὐκοῦν συμπλοκὴν καὶ δεσμὸν τοῦτον τοῖς μὲν κακοῖς πρὸς σφᾶς αὐτούς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς πρὸς τοὺς κακοὺς μηδέποτε μόνιμον φῶμεν γίνεσθαι, μηδέ τινα ἐπιστήμην αὐτῷ σπουδῆ πρὸς τοὺς τοιούτους ἂν χρῆσθαι ποτε;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γάρ;

[310.a]

{Ξένος} Τοῖς δ' εὐγενέσι γενομένοις τε ἐξ ἀρχῆς ἤθεσι θρεφθεῖσί τε κατὰ φύσιν μόνοις διὰ νόμων ἐμφύεσθαι, καὶ ἐπὶ τούτοις δὴ τοῦτ' εἶναι τέχνη φάρμακον, καὶ καθάπερ εἶπομεν τοῦτον θεϊότερον εἶναι τὸν σύνδεσμον ἀρετῆς μερῶν φύσεως ἀνομοίων καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία φερομένων.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Ἀληθέστατα.

{Ξένος} Τοὺς μὴν λοιπούς, ὄντας ἀνθρωπίνους δεσμούς, ὑπάρχοντος τούτου τοῦ θείου σχεδὸν οὐδὲν χαλεπὸν οὔτε ἐννοεῖν οὔτε ἐννοήσαντα ἀποτελεῖν.

[b] {Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς δὴ, καὶ τίνας;

{Ξένος} Τοὺς τῶν ἐπιγαμιῶν καὶ παίδων κοινωνήσεων καὶ τῶν περὶ τὰς ἰδίας ἐκδόσεις καὶ γάμους, οἱ γὰρ πολλοὶ τὰ περὶ ταῦτα οὐκ ὀρθῶς συνδοῦνται πρὸς τὴν τῶν παίδων γέννησιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Τί δὴ;

{Ξένος} Τὰ μὲν πλούτου καὶ δυνάμεων ἐν τοῖς τοιούτοις διώγματα τί καὶ τις ἂν ὡς ἄξια λόγου σπουδάξοι μεμφόμενος;

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Οὐδέν.

{Ξένος} Μᾶλλον δέ γε δίκαιον τῶν περὶ τὰ γένη ποιουμένων [c] ἐπιμέλειαν τούτων πέρι λέγειν, εἴ τι μὴ κατὰ τρόπον πράττουσιν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Εἰκὸς γὰρ οὔν.

{Ξένος} Πράττουσι μὲν δὴ οὐδ' ἐξ ἑνὸς ὀρθοῦ λόγου, τὴν ἐν τῷ παραχρῆμα διώκοντες ῥαστώνην καὶ τῷ τοὺς μὲν προσομοίους αὐτοῖς ἀσπάζεσθαι, τοὺς δ' ἄνομοίους μὴ στέργειν, πλεῖστον τῆ δυσχερεῖα μέρος ἀπονέμοντες.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Οἱ μὲν που κόσμιοι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἦθος ζητοῦσι, καὶ κατὰ δύναμιν γαμοῦσί τε παρὰ τούτων καὶ τὰς [d] ἐκδιδομένας παρ' αὐτῶν εἰς τούτους ἐκπέμπουσι πάλιν· ὡς δ' αὐτως τὸ περὶ τὴν ἀνδρείαν γένος δρᾶ, τὴν αὐτοῦ μεταδιῶκον φύσιν, δεόν ποιεῖν ἀμφοτέρα τὰ γένη τούτων τούναντίον ἅπαν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς, καὶ διὰ τί;

{Ξένος} Διότι πέφυκεν ἀνδρεία τε ἐν πολλαῖς γενέσεσιν ἄμεικτος γεννωμένη σῶφρονι φύσει κατὰ μὲν ἀρχὰς ἀκμάζειν ῥώμη, τελευτῶσα δὲ ἐξανθεῖν παντάπασι μανίας.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Εἰκός.

{Ξένος} Ἡ δὲ αἰδοῦς γε αὖ λίαν πλήρης ψυχὴ καὶ ἀκέραστος [e] τόλμης ἀνδρείας, ἐπὶ δὲ γενεὰς πολλὰς οὕτω γεννηθεῖσα, νωθεστέρα φύεσθαι τοῦ καιροῦ καὶ ἀποτελευτῶσα δὴ παντάπασιν ἀναπηροῦσθαι.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Καὶ τοῦτ' εἰκὸς οὕτω συμβαίνειν.

{Ξένος} Τούτους δὴ τοὺς δεσμοὺς ἔλεγον ὅτι χαλεπὸν οὐδὲν συνδεῖν ὑπάρξαντος τοῦ περὶ τὰ καλὰ κάγαθὰ μίαν ἔχειν ἀμφοτέρα τὰ γένη δόξαν. τοῦτο γὰρ ἐν καὶ ὅλον ἐστὶ βασιλικῆς συνυφάνσεως ἔργον, μηδέποτε ἐὰν ἀφίστασθαι σῶφρονα ἀπὸ τῶν ἀνδρείων ἦθη, συγκερκίζοντα δὲ ὁμοδοξίαις καὶ τιμαῖς καὶ ἀτιμίαις καὶ δόξαις καὶ ὁμηρειῶν ἐκδόσεσιν εἰς ἀλλήλους, λείον καὶ τὸ λεγόμενον εὐήτριον [311.a] ὕφασμα συνάγοντα ἐξ αὐτῶν, τὰς ἐν ταῖς πόλεσιν ἀρχὰς αἰεὶ κοινῇ τούτοις ἐπιτρέπειν.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς;

{Ξένος} Οὗ μὲν ἂν ἐνὸς ἄρχοντος χρεῖα συμβαίνειν, τὸν ταῦτα ἀμφοτέρα ἔχοντα αἰρούμενον ἐπιστάτην· οὗ δ' ἂν πλειόνων, τούτων μέρος ἐκατέρων συμμειγνύντα. τὰ μὲν γὰρ σωφρόνων ἀρχόντων ἦθη σφόδρα μὲν εὐλαβῆ καὶ δίκαια καὶ σωτήρια, δριμύτητος δὲ καὶ τινος ἰταμότητος ὀξείας καὶ πρακτικῆς ἐνδεῖται.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Δοκεῖ γοῦν δὴ καὶ τάδε.

[b] {Ξένος} Τὰ δ' ἀνδρεῖά γε αὐτὸς πρὸς μὲν τὸ δίκαιον καὶ εὐλαβὲς ἐκείνων ἐπιδεέστερα, τὸ δὲ ἐν ταῖς πράξεσι ἰταμὸν διαφερόντως ἴσχει. πάντα δὲ καλῶς γίνεσθαι τὰ περὶ τὰς πόλεις ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ τούτοις μὴ παραγενομένοις ἀμφοῖν ἀδύνατον.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Πῶς γὰρ οὐ;

{Ξένος} Τοῦτο δὴ τέλος ὑφάσματος εὐθυπλοκία συμπλακὲν γίνεσθαι φῶμεν πολιτικῆς πράξεως τὸ τῶν ἀνδρείων καὶ σωφρόνων ἀνθρώπων ἦθος, ὅποταν ὁμονοία καὶ φιλία κοινὸν [c] συναγαγοῦσα αὐτῶν τὸν βίον ἢ βασιλικὴ τέχνη, πάντων μεγαλοπρεπέστατον ὑφασμάτων καὶ ἄριστον ἀποτελέσασα ὥστ' εἶναι κοινόν τούς τ' ἄλλους ἐν ταῖς πόλεσι πάντας δούλους καὶ ἐλευθέρους ἀμπίσχουσα, συνέχη τούτῳ τῷ πλέγματι, καὶ καθ' ὅσον εὐδαίμονι προσήκει γίνεσθαι πόλει τούτου μηδαμῆ μηδὲν ἐλλείπουσα ἄρχη τε καὶ ἐπιστατῆ.

{Σωκράτης ὁ νεώτερος} Κάλιστα αὐτὸν βασιλικὸν ἀπετέλεσας ἀνδρα ἡμῖν, ὃ ξένη, καὶ τὸν πολιτικόν.